DELGENERALPLAN FÖR PURMO VINDKRAFTSPARK / PURMON TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVA

Bemötanden till utlåtanden och anmärkningar i förslagsskedet /
Vastineet ehdotusvaiheen lausuntoihin ja muistutuksiin

PEDERSÖRE KOMMUN / PEDERSÖREN KUNTA / ALLA ÄNDRINGAR OCH KOMPLETTERINGAR SOM HAR GJORTS I BEMÖTANDENA 25.8.2026 ÄR SKRIVNA MED BLÅTT / KAIKKI 25.8.2026 VASTINEISSA TEHDYT MUUTOKSET JA LISÄYKSET ON KIRJATTU SINISELLÄ

28.5.2025 & 25.8.2026

P42575

Innehåll / Sisällys

Utlåtanden / Lausunnot 1

1 Telia Finland Oyj 1

2 Miljöhälsan Kallan / Ympäristöterveys Kallan Dnr 781/11.02.02.08/2024 1

3 Österbottens räddningsverk / Pohjanmaan pelastuslaitos 4846 2

4 Österbottens museum / Pohjanmaan museo LA 236/2024 PM 4

5 Tillståndsnämnden Pedersöre / Pedersören kunnan lupalautakunta Dnr: PK/698/10.02.02/2023 7

6 Österbottens förbund / Pohjanmaan liitto ÖFPL/144/03.06.02/2021 12

7 Herrfors Nät-Verkko Oy Ab 13

8 Fingrid Oyj FG-2023/441 14

9 Nykarleby stad, Miljö- och byggnadsnämnden/ Uudenkaarlepyyn kaupunki, Ympäristö- ja rakennuslautakunta NKBY/53/10.02.02/2025 16

10 Meteorologiska institutet / Ilmatieteen laitos 18

11 JNT 18

12 Naturresursinstitutet / Luonnonvarakeskus LUKE 19

13 NTM-central i Södra Österbotten / Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus EPOELY/794/2021 21

14 Nykarleby stad, Stadsstyrelsen / Uusikaarlepyyn kaupunki, kaupungin hallitus NKBY/93/10.02.02/2025 26

Anmärkningar / Muistutukset 31

1 Anmärkning / muistutus 31

2 Anmärkning / muistutus 34

3 Anmärkning / muistutus 35

4 Anmärkning / muistutus 53

5 Anmärkning / muistutus 54

6 Anmärkning / muistutus 57

7 Anmärkning / muistutus 57

8 Anmärkning / muistutus 59

9 Anmärkning / muistutus 60

10 Anmärkning / muistutus 61

11 Anmärkning / muistutus 62

12 Anmärkning / muistutus 63
13 Anmärkning / muistutus 66
14 Anmärkning / muistutus 67
15 Anmärkning / muistutus 69
16 Anmärkning / muistutus 69
17 Anmärkning / muistutus 72
18 Anmärkning / muistutus 73
19 Anmärkning / muistutus 75
20 Anmärkning / muistutus 76
21 Anmärkning / muistutus 77
22 Anmärkning / muistutus 87
23 Anmärkning / muistutus 88
24 Anmärkning / muistutus 89
25 Anmärkning / muistutus 89
26 Anmärkning / muistutus 92
27 Anmärkning /muistutus 95
28 Anmärkning / muistutus 96
29 Anmärkning / muistutus 105

Utlåtanden / Lausunnot

1 Telia Finland Oyj

Utlåtande	Lausunto (alkuperäinen lausunto on suomeksi)
Telia Finland Oyj (Telia) har inget att anmärka om placeringen av kraftverken, men i fortsättningen kan radiolänksystem inte byggas i projektets influensområde. I samband med vindkraftsprojektet bör en separat utredning gällande spänningsfara för Telias närliggande elöverföringsledningar göras (korsande och parallella ledningar).	Telia Finland Oyj:llä (Telia) ei ole hankkeesta huomautettavaa voimaloiden sijoituksista, mutta jatkossa hankkeen vaikutusalueelle ei voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä. Sähkönsiirtojohdoista pitää tehdä tuulivoimahankkeen toimesta erikseen vaarajänniteselvitys lähellä olevien Telian kaapeleiden osalta (risteämät ja rinnakkain kulkevat johdot).
Bemötande	**Vastine**
Utlåtandet antecknas för kännedom. Orsakar inga åtgärder i planhandlingarna. ABO Energy Suomi Oy gör en utredning av spänningsfara som en del av den allmänna planeringen.	Lausunto merkitään tiedoksi. Ei aiheuta toimenpiteitä kaava-asiakirjoihin. ABO Energy Suomi Oy laatii vaarajänniteselvityksen osana yleissuunnittelua.

2 Miljöhälsan Kallan / Ympäristöterveys Kallan Dnr 781/11.02.02.08/2024

Utlåtande (det ursprungliga utlåtandet är på svenska)	Lausunto
Miljöhälsan Kallan inget att anmärka på förslaget till delgeneralplanen för Purmo vindkraftspark.	Ympäristöterveys Kallanilla ei ole huomautettavaa Purmon tuulivoimapuiston osayleiskaavasta.
Bemötande	**Vastine**
Utlåtandet antecknas för kännedom. Orsakar inga åtgärder i planhandlingarna.	Lausunto merkitään tiedoksi. Ei aiheuta toimenpiteitä kaava-asiakirjoihin.

3 Österbottens räddningsverk / Pohjanmaan pelastuslaitos 4846

Utlåtande (det ursprungliga utlåtandet är på svenska)	Lausunto
1. Det finns risk för isbildning på vindkraftverken, vilket också finns omnämnt i utkastskedets planbeskrivning. För projektet har utarbetats en iskastutredning; "Purmo vindkraftspark, Pedersöre, Österbotten, Finland -Riskbedömning av iskast och isfall från vindkraftverk" daterad 24.5.2024. Krav och anvisningar i iskastutredningen skall efterföljas. 2. Enligt räddningsmyndigheten är det för att hantera olyckor samt is- och brandriskerna viktigt att man i den plannivå som direkt styr bygglovsprocessen med en allmän planbestämmelse säkerställer att det görs en projektspecifik riskanalys och därpå baserad utredning (brandteknisk-/säkerhetsteknisk utredning). Riskanalyser har lagts som krav i planbeskrivningen. I riskanalysen och den efterföljande utredningen bör det framgå hur risker gällande brand, isbildning, blixtnedslag samt olyckor överlag hanteras så att man kan bedöma om de i bygglovet presenterade skyddsåtgärderna är tillräckliga i samband med att bygglov beviljas. 3. Räddningsmyndigheten påminner om att räddningsverket inte har möjlighet att släcka en eventuell brand i vindkraftverk. Detta medför att ägaren och verksamhetsidkaren för egen del är ansvarig att på området förebygga olyckor och med egen beredskap ansvara för säkerheten i vindkraftsparken. (379/2011 14 §, 82 §) 4. Enligt räddningsverkets vetskap ställs det på grund av den egna beredskapen höga krav på säkerhetstekniken i ett vindkraftverk, och räddningsverket anser att säkerhetstekniken i kraftverket och på området bör specificeras i processen för	1. Tuulivoimaloihin liittyy jäänmuodostumisriski, mikä mainitaan myös luonnosvaiheen kaavaselostuksessa. Hankkeelle on laadittu jäänheittoselvitys: ”Purmon tuulivoimaouisto, Pedersöre, Pohjanmaa, Suomi – Tuulivoimaloiden jäänheiton ja -pudotuksen riskiarviointi” päivätty 24.5.2024. Jäänheittoselvityksessä esitettyjä vaatimuksia ja suosituksia tulee noudattaa. 2. Pelastusviranomaisen mukaan onnettomuuksien sekä jää- ja tulipaloriskien hallinnan kannalta on tärkeää, että rakennuslupaprosessia suoraan ohjaavalla kaavatasolla varmistetaan yleisen kaavamääräyksen avulla, että hankkeessa tulee tehdä hankekohtainen riskianalyysi ja siihen perustuva selvitys (palotekninen-/turvallisuustekninen selvitys). Riskianalyysit on lisätty vaatimukseksi kaavaselostukseen. Riskianalyysista ja sitä seuraavasta selvityksestä tulee ilmetä miten tulipaloon, jäänmuodostukseen, salamaniskuun ja onnettomuuksiin yleensä liittyviä riskejä hallitaan siten, että rakennusluvan myöntämisen yhteydessä voidaan arvioida, ovatko rakennusluvassa esitetyt turvatoimet riittäviä. 3. Pelastusviranomainen muistuttaa, ettei pelastuslaitoksella ole mahdollisuutta sammuttaa mahdollista tuulivoimalapaloa. Tämä tarkoittaa, että omistaja ja toiminnanharjoittaja ovat omalta osaltaan vastuussa onnettomuuksien ehkäisystä alueella ja omatoimisen varautumisen kautta vastuussa tuulivoimapuiston turvallisuudesta. (379/2011 14 §, 82 §) 4. Pelastuslaitoksen tiedon mukaan omatoimisen varautumisen vuoksi tuulivoimalan turvatekniikkaa koskevat korkeat vaatimukset, ja pelastuslaitoksen mukaan tuulivoimalan ja alueen turvatekniikka tulee yksilöidä prosessissa siten, että kaava ohjaa

att planen skall styra byggandet i tillräcklig omfattning, baserat på Markanvändnings- och bygglagen 132/1999 77 a § och 77 b §. I beskrivningen till förslagsskedet finns omnämnt brandlarm, samt att "De flesta kraftverkstyper kan utrustas med automatisk släckutrustning som släcker elden i maskinrummet innan den tar fart." Räddningsverket anser att det som omnämns i planbeskrivningen i förslagsskedet inte styr byggandet i tillräcklig omfattning, för att säkerställa att de konsekvenser som finns omnämnt i Markanvändnings- och byggförordningen 895/1999 1 § har beaktats. Baserat på att räddningsverket inte kan släcka en brand i ett vindkraftverk, skall det i planbeskrivningen klart omnämnas och krävas, att "kraftverken skall utrustas med fast automatisk släckningsanläggning i tillräcklig omfattning." (Räddningslagen 379/2011 82 §) 5. För kraftverksområdet i helhet bör uppgöras en räddningsplan. (379/2011 15 §) 6. Kemikaliehanteringen finns omnämnd i beskrivningen till förslaget. På grund av stort antal vindkraftverk finns det skäl att reda ut om verksamhetsidkaren är skyldig att göra en anmälan till räddningsmyndigheten om liten industriell användning och lagring av farliga kemikalier enligt lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005). 7. För objektet skall, för att möjliggöra eventuell räddningsverksamhet, uppgöras ett objektskort enligt räddningsverkets anvisningar. (379/2011 9 §)	rakentamista riittävästi maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 77 a ja 77 b § mukaisesti. Ehdotusvaiheen kaavaselostuksessa mainitaan palohälyttimet ja että ”useimpiin voimalatyyppeihin on asennettavissa automaattinen sammutuslaitteisto, joka sammuttaa konehuoneessa havaitut palonalut”. Pelastuslaitos katsoo, etteivät ehdotusvaiheen kaavaselostuksen maininnat ohjaa rakentamista tarpeeksi siten, että maankäyttö- ja rakennuslain 895/1999 1 §:ssa mainitut vaikutukset on huomioitu. Pelastuslaitos ei pysty sammuttamaan tuulivoimalassa syttynyttä tulipaloa ja katsoo siksi, että kaavaselostuksessa tulee mainita selvästi, että ”voimalat tulee varustaa tarpeeksi laajalla kiinteällä automaattisella sammutusjärjestelmällä”. (Pelastuslaki 379/2011 82 §) 5. Koko voimala-alueelle tulee laatia pelastussuunnitelma. (379/2011 15 §) 6. Ehdotusvaiheen kaavaselostuksessa on maininta kemikaalien käsittelystä. Tuulivoimaloiden suuren määrän takia on syytä selvittää, onko toiminnanharjoittaja velvollinen jättämään pelastusviranomaiselle ilmoituksen vaarallisten kemikaalien vähäisestä teollisesta käsittelystä ja varastoinnista (390/2005). 7. Mahdollisen pelastustoiminnan mahdollistamiseksi kohteelle tulee laatia kohdekortti pelastuslaitoksen ohjeiden mukaisesti. (379/2011 9 §)
Bemötande	**Vastine**

Beviljande av bygglov för vindkraftverk förutsätter att krav och anvisningar i iskastutredningen beaktas. För att bygglov ska kunna beviljas för kraftverken ska de vara utrustade med en automatisk släckningsanläggning som släcker bränder i maskinrummet. Planbeskrivningen kompletterades och utökades med information om brandalarm- och släckningssystem i kraftverken. En riskanalys för projektet görs i samband med bygglovsprocessen. Huvudentreprenören gör objektskorten efter att bygglov har beviljats. Objektskorten görs upp i samarbete med Räddningsverket. Räddningsplanen består av två delar: 1) räddning från området (huvudentreprenören ansvarar för utarbetandet av detta), 2) räddning från kraftverket (kraftverksleverantören ansvarar för detta). Räddningsplanen utarbetas innan bygget påbörjas.	Rakennusluvan myöntäminen tuulivoimaloille edellyttää, että jäänheittoselvityksen vaatimukset ja ohjeet otetaan huomioon. Jotta voimalaitoksille voidaan myöntää rakennuslupa, niissä on oltava automaattinen sammutusjärjestelmä, joka sammuttaa tulipalon konehuoneessa. Kaavaselostusta täydennettiin ja sinne lisättiin tietoa voimaloiden tulipalohälytys- ja sammutusjärjestelmistä. Hankkeesta laaditaan riskianalyysi rakennuslupaprosessin yhteydessä. Pääurakoitsija laatii kohdekortit rakennuslupien myöntämisen jälkeen. Kohdekortit laaditaan yhteistyössä Pelastuslaitoksen kanssa. Pelastussuunnitelma on kaksi osainen: 1) alueelta pelastautuminen (pääurakoitsija vastaa tämän laatimisesta), 2) voimalasta pelastautuminen (voimalatoimittaja vastaa tästä). Pelastussuunnitelma laaditaan ennen rakentamisen aloittamista.

4 Österbottens museum / Pohjanmaan museo LA 236/2024 PM

Utlåtande (det ursprungliga utlåtandet är på svenska) **Det arkeologiska kulturarvet** Museet konstaterar att ett av målen för områdesplanering i lagen om områdesanvändningen 132 / 1999 är att främja värnandet av kulturvärden. Med planbeteckning för övrigt kulturarv har man anvisat de kulturhistoriskt värdefulla objekt vars bevarande *rekommenderas*. Museet anser att planbestämmelsen bör formuleras om så att målet för värnande om kulturminnen i Purmo är entydigt. Övriga kulturarvsobjekt *(eller? Annat arkeologiskt objekt, se nedan)*	**Lausunto** **Arkeologinen kulttuuriperintö** Museo toteaa, että yksi alueidenkäyttölain 132/1999 tavoitteista on edistää kulttuuriarvojen vaalimista. Muun kulttuuriperintökohteen kaavamerkinnällä on osoitettu kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita, jotka suositellaan säilytettäväksi. Museo katsoo, että kaavamääräystä tulee muuttaa siten, että tavoite Purmon kulttuurimuistojen vaalimisesta on yksiselitteinen. Övriga kulturarvsobjekt *(eller? Annat arkeologiskt objekt, se nedan)* Objektets historiska konstruktioner och skikt får inte avlägsnas, i den omgivande markanvändningen ska förutsättningarna för deras besvarande beaktas. Om

Objektets historiska konstruktioner och skikt får inte avlägsnas, i den omgivande markanvändningen ska förutsättningarna för deras besvarande beaktas. Om planerade förändringar som påverkar objektet för i god tid på förhand förhandlas med det regionala ansvarsmuseet. Objektets nummer hänvisar till numreringen som har presenterats i planbeskrivningen. Muu kulttuuriperintökohde *(tai? Muu arkeologinen kohde, katso alla).* Kohteen historiallisten rakenteiden ja kerrostumien poistaminen on kielletty, niiden säilymisedellytykset tulee huomioida ympäröivässä maankäytössä. Kohdetta muuttavista suunnitelmista tulee neuvotella hyvissä ajoin etukäteen alueellisen vastuumuseon kanssa. Kohteiden numero viittaa kaavaselostuksessa esitettyyn numerointiin. Museet vill framföra att de arkeologiska objekt som Museiverket kallar för övrigt kulturarv i forminnesregistret (https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/mjreki/read/asp/rsv_default.aspx) hänvisas i bilagan till Miljöministeriets förordning 311/2024 som *Muu arkeologinen kohde- Annat arkeologiskt objekt* (https://finlex.fi/sv/laki/alkup/2024/20240311). Museet påpekar vänligen att det finns ytterligare två tjärdalar som ska utmärkas på plankartan. Dessa objekt ingick inte i den arkeologiska inventeringen som utfördes 2021. Båda tjärdalar har autodetekterats av maskinintelligens. - *Pattsnåret S, https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000048499.* - *Fagerbackmossen, https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000054840.* **Den byggda kulturmiljön och kulturlandskapet**	planerade förändringar som påverkar objektet för i god tid på förhand förhandlas med det regionala ansvarsmuseet. Objektets nummer hänvisar till numreringen som har presenterats i planbeskrivningen. Muu kulttuuriperintökohde *(tai? Muu arkeologinen kohde, katso alla).* Kohteen historiallisten rakenteiden ja kerrostumien poistaminen on kielletty, niiden säilymisedellytykset tulee huomioida ympäröivässä maankäytössä. Kohdetta muuttavista suunnitelmista tulee neuvotella hyvissä ajoin etukäteen alueellisen vastuumuseon kanssa. Kohteiden numero viittaa kaavaselostuksessa esitettyyn numerointiin. Museo haluaa esittää, että Museoviraston muinaismuistorekisterissä (https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/mjreki/read/asp/r_default.aspx) muuksi kulttuuriperinnöksi kutsuttuihin arkeologisiin kohteisiin viitataan Ympäristöministeriön asetuksen 311/2024 liitteessä käsitteellä *Muu arkeologinen kohde - Annat arkeologiskt objekt* (https://finlex.fi/fi/lainsaadanto/saadoskokoelma/2024/311). Museo huomauttaa ystävällisesti, että kaavakartalle tulee lisätä vielä kaksi tervahautaa. Kohteet eivät sisältyneet vuonna 2021 tehtyyn inventointiin. Molemmat tervahaudat on paikallistettu automaattisesti tekoälyn avulla. - Pattsnåret S, *https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000048499*. - Fagerbackmossen, *https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000054840*. **Rakennettu kulttuuriympäristö ja kulttuurimaisema** Suunnitellun tuulivoima-alueen koillisosa sijaitsee erittäin lähellä useita valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita maisema- ja kulttuuriympäristöalueita. Arvokkaat alueet ovat Purmonjokilaakson viljelymaisema (VAMA) n. 1,4

Den nordöstra delen av det planerade vindkrafts-området kommer mycket nära ett flertal land-skaps- och kulturmiljöområden som är värdefulla på riks- och landskapsnivå. De värdefulla områden är Purmo ådals odlingslandskap (VAMA) på ca 1,4 km avstånd nordost om planområdet, Purmo kyr-koomgivning (värdefullt på landskapsnivå) finns på ca 1,3 km avstånd, Kyrkbacken i Purmo är dessu-tom ett RKY-område som är värdefullt på riksnivå. Lassfolk- och Härmälä gårdsgrupper öster om planområdet är också värdefulla på riksnivå. Enligt synlighetsanalysen skulle i genomsnitt mellan några och högst tjugo kraftverk synas till den byggda kulturmiljön av riksintresse Lassfolk och Härmälä husgrupper i Lillby. De sammantagna konsekvenserna för kulturlandskapet runt Lassfolk och Härmälä kan tillsammans med Mastbacka vindkraftområde bli betydande. Fagerbacka fäbodställe, ett friluftsmusei- och re-kreationsområde, som finns inom planområdets gränser kommer att hamna i en kraftig förändrad omgivning med vindkraftverk i tre riktningar. Be-sökarnas upplevelse av det natursköna och idyl-liska området kommer att förändras negativt, vil-ket i längden kan äventyra områdets bevarande. Museet anser att den nordöstra delen av vind-kraftområdet kommer allt för nära de värdefulla landskaps- och kulturmiljöerna (inom ”närområ-det” 0-7 km) på norra- nordöstra-östra sidan om planområdet, konsekvenserna av ett så stort antal vindkraftverk på nära håll kommer att påverka de värdefulla områden mycket negativt och land-skapsupplevelsen över de öppna åkerområdena överlag. Även lokalt och värdefulla kultur- och bo-endemiljöer kommer att påverkas starkt negativt. Antalet vindkraftverk i den norra delen av plan-området bör därför ännu minskas. Österbottens museum, Österbottens regionala ansvarsmueum är bland intressenterna nämnt som ”Österbottens landskapsmuseum” , vilket är en föråldrad benämning.	km:n etäisyydellä kaava-alueen koillispuolella, Purmon kirkonseutu (maakunnallisesti arvokas) n. 1,3 km:n etäisyydellä kaava-alueen koillispuolella, Purmon kirkonmäki on lisäksi valtakunnallisesti arvokas RKY-alue. Näkymäalueanalyysin mukaan Lassfolkin ja Härmälän taloryhmien RKY-alueella näkyisi keskimäärin muutamasta korkeintaan 20 voimalaa. Kulttuuriympäristöön kohdistuvat yhteisvaikutukset Lassfolkin ja Härmälän ympäristön kulttuurimaisemalle voivat muodostua merkittäviksi Mastbackan tuulivoima-alueen kanssa. Fagerbackan karjamajakylä on ulkoilmamuseo- ja virkistysalue, joka sijaitsee kaava-alueella. Kohde tulee sijoittumaan voimakkaasti muuttuneeseen ympäristöön, jossa voimaloita sijaitsee kolmessa eri ilmansuunnassa. Kokemus luonnonkauniista ja idyllisestä alueesta tulee muuttumaan kielteisesti, mikä saattaa pitkällä aikavälillä vaikuttaa alueen säilymiseen. Museo katsoo, että tuulivoima-alueen koillisosa sijaitsee liian lähellä arvokkaita maisema- ja kulttuuriympäristöjä (”lähialueella” 0-7 km) kaava-alueen pohjois-koillis-itäpuolella. Näin suuren läheisen voimalamäärän aiheuttamat vaikutukset tulevat aiheuttamaan erittäin kielteisiä vaikutuksia arvokkaille alueille ja maiseman kokemiselle yleisesti. Voimakkaita kielteisiä vaikutuksia kohdistuu myös paikallisesti arvokkaisiin kulttuuri- ja asuinympäristöihin. Voimaloiden määrää kaava-alueen pohjoisosassa tulee tästä syystä vähentää. Pohjanmaan museo, Pohjanmaan alueellinen vastuumuseo mainitaan osallisten joukossa nimellä ”Pohjanmaan maakuntamuseo”, mikä on vanhentunut nimitys.

Bemötande	Vastine
Beteckningen Övrigt kulturarvsobjekt ändrades till beteckningen *Annat arkeologiskt objekt eller område.* Planbestämmelsen ändrades enligt följande: *”Objektets historiska konstruktioner och skikt får inte avlägsnas. I den omgivande markanvändningen ska förutsättningarna för deras bevarande beaktas. Vid planering av åtgärder som berör objektet ska det regionala ansvarsmuseet höras på förhand och i god tid. Objektens nummer hänvisar till numreringen i den arkeologiska inventeringen som bifogas till planbeskrivningen.”* Två tjärdalar lades till på plankartan: Pattsnåret S och Fagerbackmossen. Kraftverk 2, 14 och 21 togs bort, och höjden på kraftverk 4, 6, 9 och 17 sänktes till 280 meter för att minska påverkan på Purmo ådals odlingslandskap (VAMA), kyrkbacken i Purmo samt gårdsgrupperna i Lassfolk och Härmälä. Dessutom kraftverk 30 togs bort. Dessutom sänktes höjden på kraftverk 26, 39 och 41 till 270 meter. Museets namn korrigeras till Österbottens museum i beskrivningens lista över intressenter samt i programmet för deltagande och bedömning.	Muu kulttuuriperintökohde muutettiin merkinnäksi: *Muu arkeologinen kohde tai alue.* Kaavamääräys muutettiin seuraavasti: *”Kohteen historiallisten rakenteiden ja kerrostumien poistaminen on kielletty, niiden säilymisedellytykset tulee huomioida ympäröivässä maankäytössä. Kohdetta koskevien toimenpiteiden suunnittelussa on hyvissä ajoin etukäteen kuultava alueellista vastuumuseota. Kohteiden numero viittaa kaavaselostuksessa esitettyyn arkeologisen inventoinnin numerointiin.”* Kaavakartalle lisättiin kaksi tervahautaa: Pattsnåret S ja Fagerbackmossen. Voimala 2, 14 ja 21 poistettiin sekä voimaloiden 4, 6, 9 ja 17 korkeutta madallettiin 280 metriin, jotta vaikutukset Purmonjokilaakson viljelymaisemaan (VAMA), Purmon kirkonseutuun sekä Lassfolkin ja Härmälän taloryhmiin vähenevät. Lisäksi voimala 30 poistettiin. Lisäksi voimaloiden 26, 39 ja 41 korkeutta madallettiin 270 metriin. Museon nimi päivitettiin osallisten listaan nimellä Pohjanmaan museo kaavaselostukseen sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

5 Tillståndsnämnden Pedersöre / Pedersören kunnan lupalautakunta Dnr: PK/698/10.02.02/2023

Utlåtande (det ursprungliga utlåtandet är på svenska)	Lausunto
Tillståndsnämnden ger följande utlåtande på förslaget till delgeneralplan för Purmo vindkraftspark: Tillståndsnämndens tidigare utlåtande i ärendet har beaktats till en del. Tack vare att 8 kraftverk tagits bort har kraftverksparkens inverkan på landskapet och naturen minskat jämfört med	Lupalautakunta antaa seuraavan lausunnon Purmon tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotuksesta: Lupaviranomaisen aiempi lausunto asiasta on osin huomioitu. 8 voimalaa on poistettu, minkä ansiosta tuulivoimapuiston vaikutukset maisemaan ja luontoon ovat vähentyneet luonnosvaiheeseen verrattuna. Kaavaa tulee kuitenkin vielä muuttaa seuraavasti ennen hyväksymistä:

utkastskedet. Följande ändringar bör dock ännu göras före planen godkänns: -Områden, som är lämpade för lantbrukslägenheters driftscentrum, ska utredas och märkas ut med en skild planbeteckning på plankartan. Alternativt ska det i planbestämmelsen för jord- och skogsbruksdominerat område (M-1) framgå vilken typ av byggnader för jord- och skogsbruk som får byggas på området och under vilka förutsättningar. Exempelvis på vilket avstånd från ett vindkraftverk som ett djurstall får byggas. -En allmän bestämmelse bör införas som ålägger aktören att i samband med inlämnandet av handlingar för tillståndsansökan uppvisa buller- och skuggmodelleringar för de specifika modellerna av vindkraftsturbiner som planeras byggas. -Enligt planbestämmelserna kan delgeneralplanen användas som grund för beviljande av bygglov för vindkraftverk (MBL § 77a). Hänvisningen till lagparagrafen bör korrigeras eftersom Markanvändnings- och bygglagen delats in i Lagen om områdesanvändning och Bygglagen. -Vid bullermodelleringen har ljudeffektsnivån 106,9 dB(A) använts. Under de allmänna bestämmelserna på plankartan står det att källjudsnivån för vindkraftverken får vara högst 107,7 dB. Den tillåtna källjudsnivån får inte vara högre än det värde som använts vid bullermodelleringen. I planbestämmelserna bör det framgå att 2 dB säkerhetsmarginal ska användas då uppdaterade bullerutredningar inlämnas i samband med bygglovsansökan. En planbestämmelse bör även utfärdas om att bullermodelleringen ska verifieras med en bullermätning då driften i vindkraftsparken kört i gång. -Flera kraftverk har placerats i närheten av luo-områden. Dock så att avståndet mellan luo-	- Maatilojen talouskeskuksille soveltuvia alueita tulee selvittää ja ne tulee merkitä kaavakartalle erillisellä kaavamerkinnällä. Vaihtoehtoisesti maa- ja metsätalousvaltaisen alueen (M-1) kaavamääräyksestä tulee ilmetä, millaisia maa- ja metsätalouteen liittyviä rakennuksia alueelle saa rakentaa ja millaisin edellytyksin, esimerkiksi mille etäisyydelle voimalasta eläinsuojan saa rakentaa. - Kaavaan tulee lisätä yleinen määräys, joka velvoittaa toimijaa esittämään melu- ja varjostusmallinnukset rakennettavaksi suunnitellun tuulivoimaturbiinin tarkalle mallille lupahakemuksen jättämisen yhteydessä. - Kaavamääräyksen mukaan osayleiskaavaa voidaan käyttää rakennusluvan myöntämisen perusteena (77a § MBL). Viittaus lakipykälään tulee korjata, koska maankäyttö- ja rakennuslaki on jaettu Alueidenkäyttölakiin ja Rakentamislakiin. - Melumallinnuksessa on käytetty äänitehotasoa 106,9 dB(A). Kaavakartan yleisissä määräyksissä todetaan, että tuulivoimaloiden lähtömelutaso on korkeintaan 107,7 dB. Sallittu lähtömelutaso ei saa olla melumallinnuksessa käytettyä arvoa korkeampi. - Kaavamääräyksistä tulee ilmetä, että rakennuslupahakemuksen yhteydessä esitettävissä päivitetyissä meluselvityksissä tulee käyttää 2 dB:n turvamarginaalia. Kaavassa tulee myös esittää kaavamääräys siitä, että melumallinnus tulee varmentaa melumittauksella, kun tuulivoimapuiston toiminta on alkanut. - Useita voimaloita on sijoitettu luo-alueiden läheisyyteen, mutta siten, että luo-alueiden ja voimaloiden alustavan sijoittelun välinen etäisyys on vähintään 50 metriä (voimalaa 23 lukuun ottamatta). Tv-alue, jolle kaikki tuulivoimalan osat ja lapojen pyyhkäisyala tulee sijoittaa, rajautuu kuitenkin joissakin kohdissa luo-alueeseen. Muilla paikoilla tv-alueiden muotoa on muutettu siten, etteivät ne ulotu luo-alueelle. Todennäköisesti tuulivoimaloiden ympärillä oleviin suuriin avoimiin aloihin rajautuville

områdena och kraftverkens riktgivande placering är minst 50 meter (förutom kraftverk 23). Tv-området, inom vilket vindkraftverkets alla delar och rotorbladens svepyta ska placeras, angränsar dock på en del ställen till luo-områden. På andra ställen har tv-områdena fått en oregelbunden form för att inte inkräkta på luo-områdena. Sannolikt uppstår det en negativ randeffekt vid de naturobjekt som angränsar till den stora kala ytan runt kraftverken. Kraftverken bör placeras så långt bort från luo-områdena att det öppna området runt kraftverken inte sträcker sig ända fram till naturobjekten. Enligt planbestämmelsen för tv-områdena får resnings- och lagringsområden för vindkraftverken sträcka sig utanför tv-området. Planbestämmelsen bör preciseras med att resnings- och lagringsområden inte får sträcka sig till luo-områden. -Enligt de allmänna planbestämmelserna är det tillåtet att bygga anläggningar för produktion av solenergi på områden som inte består av skog. Detta strider delvis mot landskapsplanen, eftersom det i lanskapsplanen står att man bör undvika att placera områden för produktion av solenergi på enhetlig jordbruksmark eller skogsområden som är i produktion. -Sannolikheten för sura sulfatjordar är liten eller väldigt liten i största delen av planområdet. Vid den norra och östra gränsen av planområdet är sannolikheten måttlig. I områden där sannolikheten för sura sulfatjordar är måttlig ska förekomsten av sura sulfatjordar på byggplatserna utredas och resultatet från undersökningen lämnas in i samband med bygglovsansökan för vindkraftverken. -Enligt planbeskrivningen ska de förpliktelser som berör uppföljningen av miljökonsekvenser fastställas i villkoren för projektets tillståndsbeslut och det slutliga observationsprogrammet godkännas av miljömyndigheten. I planbeskrivningen bör det förtydligas i vilket	luontokohteille muodostuu kielteistä reunavaikutusta. Tv-alueiden kaavamääräyksen mukaan tuulivoimaloiden pystytys- ja varastointialueet saavat ulottua tv-alueen ulkopuolelle. Kaavamääräystä tulee täsmentää määräyksellä, jonka mukaan pystytys- ja varastointialueet eivät saa ulottua luo-alueille. - Yleismääräysten mukaan metsättömille alueille saa myös rakentaa laitoksia aurinkoenergian tuottamiseen. Tämä on osittain maakuntakaavan vastaista, koska maakuntakaavassa todetaan, että aurinkoenergian tuotantoalueiden sijoittamista yhtenäiselle maatalousalueelle tai metsätalouteen käytettäville metsäalueille tulee välttää. - Happamien sulfaattimaiden todennäköisyys on pieni tai erittäin pieni suurimmalla osalla aluetta. Kaava-alueen pohjois- ja itärajalla todennäköisyys on kohtalainen. Kohtalaisen todennäköisyyden alueilla happamien sulfaattimaiden esiintyminen rakennuspaikoilla tulee selvittää ja tutkimuksen tulokset tulee esittää tuulivoimaloiden rakennuslupahakemuksen yhteydessä. - Kaavaselostuksen mukaan ympäristövaikutusten seurantaa koskevat velvollisuudet tulee määrittää hankkeen lupapäätöksessä ja ympäristöviranomaisen tulee hyväksyä lopullinen seurantaohjelma. Kaavaselostukseen tulee täsmentää missä vaiheessa päätös ympäristövaikutusten seurannasta tehdään, kun tuulivoimapuisto ei vaadi ympäristölupaa. Päättääkö kunnanvaltuusto asiasta kaavan hyväksymisen yhteydessä vai sisältyykö se rakennuslupamenettelyyn? Rakennuslupaa varten jätettävien asiakirjojen yhteydessä toimijan tulee esittää todistus käytettävien harvinaisten maametallien alkuperästä.

skede det ska fattas beslut om uppföljning av miljökonsekvenserna då vindkraftsparken inte är miljötillståndspliktig. Ska kommunfullmäktige besluta om det vid godkännande av planen eller ska det ingå i bygglovsförfarandet? Aktören bör i samband med inlämnandet av handlingar för bygglov uppvisa intyg över ursprunget till de sällsynta jordartsmetaller som används.	
Bemötande	**Vastine**
Det är tillåtet att bygga utrymmen för djur på M-1 -området. Vid byggande inom jord- och skogsbruk ska planområdets buller beaktas. I fråga om djurskydd och -stall får bullret inte överstiga 65 decibel. I delgeneralplanen anvisas inga separata områden för husdjursproduktion, utan dessa avgörs av kommunens tillståndsnämnd via bygglovsansökan.	Eläintilojen rakentaminen alueelle on sallittua M-1 -alueella. Maa- ja metsätalouden rakentamisessa tulee huomioida kaava-alueen melu. Muun muassa eläinsuojien ja -tallien osalta melusäädöksenä on, että melu ei saa ylittää 65 desibeliä. Alueelle ei osoiteta erillisiä alueita kotieläintuotantoon, vaan ne ratkaistaan kunnan Lupalautakunnassa rakennuslupahakemustan perusteella.
Beteckningen M-1 kompletterades enligt följande: "*Området är huvudsakligen reserverat för skogsbruk. Vindkraftverk* och *servicevägar, datakommunikationsnät, lager samt monteringsområden i anslutning till dem får placeras på särskilt anvisade områden. På området tillåts byggande som betjänar jord- och skogsbruk, som att bygga ett djurstall, samt friluftsliv. Bestämmelserna om buller ska tas i beaktande vid byggandet. Dessutom bör vindkraftverkens vältavstånd och avståndet för iskastningsrisk på 350 meter tas i beaktande.*"	M-1 merkintää täydennettiin: "*Alue on varattu pääasiassa metsätaloutta varten. Alueelle saa sijoittaa tuulivoimaloita ja niitä varten tarkoitettuja huoltoteitä, tietoliikenneverkkoja sekä varastointi- ja kokoonpanoalueita niille erikseen osoitetuille alueille. Alueella sallitaan maa- ja metsätalouden harjoittamista palveleva rakentaminen, kuten karjasuojan rakentaminen, sekä ulkoilu. Rakentamisessa tulee huomioida meluun liittyvät säädökset. Lisäksi tulee huomioida tuulivoimaloiden kaatumisetäisyys ja jäänheittoriskin etäisyys 350 metriä.*"
Planförslaget har en allmän bestämmelse om att buller- och skuggningsmodellerna ska uppdateras i bygglovsskedet. Bestämmelsen har preciserats enligt följande: *Vid byggande och förverkligande av vindkraftverk bör bullrets och skuggningens inverkan på bosättningen i omgivningen särskilt beaktas. I samband med bygglovsprocessen ska uppdaterade buller- och skugguppgifter uppvisas för de kraftverkstyper som bygglov söks för. Dessutom ska en 2 dB(A) säkerhetsmarginal tillämpas i*	Kaavaehdotus sisältää yleisen määräyksen melun ja välkkeen mallinnuksista rakennuslupavaiheessa. Yleistä määräystä täsmennettiin: *Tuulivoimalan rakentamisessa ja toteuttamisessa on erityisesti huomioitava voimaloiden melun ja välkkeen vaikutus ympäristön asutukseen. Rakennuslupaprosessin yhteydessä tulee esittää päivitetyt melu- ja välketiedot niillä voimalatyypillä, joille rakennuslupaa haetaan. Lisäksi melumallinnuksissa tule käyttää 2 dB(A) turvamarginaalia. Lopullisen valitun voimalatyypin myötä*

bullermodellerna. På basen av slutligt turbinval får konsekvenserna inte öka från planläggningsskedet. Minimiavstånd i enlighet med vindkraftsstrategin ska tas i beaktande. I planhandlingarna hänvisas till lagen om områdesanvändning. Planbestämmelsen korrigerades så att källjudsnivån får vara högst 107,8 dB(A). Planbestämmelserna gällande kraftverksområdet preciserades: *Siffran i samband med tv-beteckningen anvisar det maximala antalet vindkraftverk som kan placeras på varje enskilt delområde som avgränsats med punktstreckad linje. Vindkraftverkens alla delar och rotorbladens svepyta ska rymmas inom anvisade tv-området. Resnings- och lagringsområden för vindkraftverken får sträcka sig utanför tv-området.* Följande precisering gjordes i den allmänna bestämmelsen om produktion av solenergi: *Inom planområdet är det tillåtet att bygga anläggningar för produktion av solenergi förutom på skogsområden. Vid byggandet bör man också undvika sammanhängande jordbruksområden.* Följande allmänna bestämmelse lades till på kartan: *Byggandet i området vid kraftverk 39 (i fråga om vägar och kraftverksplatsen) får inte infalla mellan januari och mitten av juni.* Skyldigheterna att följa upp miljöpåverkan avgörs under bygglovsprocessen på basen av miljömyndighetens utlåtande gällande behovet av miljötilllstånd.	*vaikutusten ei saa kasvaa kaavavaiheessa esitetyistä. Tuulivoimastrategian minimietäisyys tulee huomioida.* Kaava-asiakirjoissa viitataan nyt alueidenkäyttölakiin. Suunnittelumääräystä korjattiin siten, että lähtömelutaso saa olla korkeintaan 107,8 dB(A). Tuulivoimaloiden alueen kaavamääräystä täsmennettiin: *Luku tv-merkinnän yhteydessä osoittaa kuinka monta tuulivoimalaa kullekin erilliselle pistekatkoviivalla rajatulle osa-alueelle saadaan enintään sijoittaa. Tuulivoimaloiden rakenteiden ja siipien pyörimisalueen tulee sijoittua osoitetuille tv- alueille. Tuulivoimaloiden nosto- ja varastointialueet voivat ulottua tv-alueen ulkopuolelle.* Yleismääräystä aurinkoenergiantuottamisen osalta täydennettiin: *Alueella sallitaan aurinkovoimaa tuottavien laitteiden rakentaminen muille kuin metsäisille alueille. Rakentamisessa tulee myös välttää yhtenäisiä maatalouden alueita.* Kaavakarttaan lisättiin yleismääräys: *Rakentaminen voimalan 39 ympäristössä (koskien tiestöä ja voimalapaikkaa) ei saa ajoittua tammikuun ja kesäkuun puolivälin väliselle ajalle.* Ympäristövaikutusten seurannasta päätetään rakennuslupaprosessin aikana. Päätös perustuu ympäristöviranomaisen lausuntoon koskien ympäristölupatarvetta.

6 Österbottens förbund / Pohjanmaan liitto ÖFPL/144/03.06.02/2021

Utlåtande (det ursprungliga utlåtandet är på svenska)	Lausunto
Österbottens förbund tackar för möjligheten att yttra sig om förslaget till delgeneralplan för Purmo vindkraftspark. Österbottens förbund har tidigare gett utlåtande om utkastet till delgeneralplan, vilket har beaktats väl i beredningen av planförslaget. Österbottens förbund vill i detta skede lyfta fram följande: Delgeneralplanen finns inom området för Österbottens landskapsplan 2040, som trädde i kraft 11.9.2020. Landskapsfullmäktige godkände förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 vid sitt sammanträde 16.12.2024. Då Österbottens landskapsplan 2050 träder i kraft ersätter den Österbottens landskapsplan 2040. I planbeskrivningen redogörs Österbottens landskapsplan 2040 och förslaget till Österbottens landskapsplan 2050. Som framkommer ovan godkändes förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 i december 2024 och i den fortsatta planeringen bör planbeskrivningen uppdateras till denna del. Utöver de allmänna planeringsbestämmelser och rekommendationer som redogörs i beskrivningen vore det bra att även lyfta fram den allmänna planerings-bestämmelsen och rekommendationen för produktion, överföring och lagring av energi. Likaså den allmänna planeringsbestämmelsen för solenergi eftersom delgeneralplanens allmänna bestämmelser möjliggör anläggningar för produktion av solenergi på områden som inte består av skog. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 ligger planläggningsområdet inom ett område som lämpar sig för vindkraftsproduktion av regional betydelse. I Österbottens landskapsplan 2040 är området däremot inte anvisat för vindkraftverk, vilket innebär att delgeneralplanen kan godkännas först efter att Österbottens	Pohjanmaan liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Purmon tuulivoimapuiston osayleiskaavan ehdotuksesta. Pohjanmaan liitto on aiemmin antanut lausunnon osayleiskaavan luonnoksesta ja se on huomioitu hyvin kaavaehdotuksen valmistelussa. Pohjanmaan liitto haluaa tässä vaiheessa nostaa esiin seuraavaa: Osayleiskaava sijaitsee Pohjanmaan maakuntakaavan 2040 alueella. Maakuntakaava astui voimaan 11.9.2020. Maakuntavaltuusto hyväksyi Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 ehdotuksen kokouksessaan 16.12.2024. Kun Pohjanmaan maakuntakaava 2050 astuu voimaan, se korvaa Pohjanmaan maakuntakaavan 2040. Kaavaselostuksessa kerrotaan Pohjanmaan maakuntakaavasta 2040 ja Pohjanmaan maakuntakaavasta 2050. Kuten totesimme yllä, Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 ehdotus hyväksyttiin joulukuussa 2024 ja jatkosuunnittelussa kaavaselostusta tulee päivittää tältä osin. Kaavaselostuksessa mainittujen yleisten suunnittelumääräysten ja suositusten lisäksi olisi hyvä myös nostaa esiin yleinen suunnittelumääräys ja suositus energian tuotantoa, siirtoa ja varastointia koskien. Myös aurinkovoimaa koskeva yleinen suunnittelumääräys tulee nostaa esiin, koska osayleiskaavan yleiset määräykset mahdollistavat aurinkoenergian tuotantolaitokset metsäisillä alueilla. Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 ehdotuksessa kaavoitusalue sijaitsee alueella, joka soveltuu alueelliseen tuulivoimatuotantoon. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040 aluetta ei sen sijaan ole osoitettu tuulivoimaloille, mikä tarkoittaa, että osayleiskaava voidaan hyväksyä vasta sen jälkeen, kun Pohjanmaan maakuntakaava 2050 on astunut voimaan. Tavoitteena on, että maakuntahallitus

landskapsplan 2050 har trätt i kraft. Målsättningen är att landskapsstyrelsen beslutar om ikraftträdande av Österbottens landskapsplan 2050 den 24.2.2025. Österbottens förbund anser det vara bra att en utredning av ekologiska värden och behovet av ekologiska förbindelser har gjorts till grund för planlösningen. Vid den fortsatta planeringen och förverkligandet av delgeneralplanen är det viktigt att konsekvenserna för övrig områdesanvändning samt landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden beaktas. Även sammanlagda konsekvenser som kan uppstå tillsammans med andra närbelägna vindkraftsområden. För att optimera användningen av infrastruktur och minimera negativa konsekvenser vill Österbottens förbund lyfta fram vikten av samarbete vid planering av vindkraftsprojekt och deras elöverföring. Österbottens förbund har i övrigt inget att yttra om förslaget till delgeneralplan för Purmo vindkraftspark.	päättää Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 voimaantulosta 24.2.2025. Pohjanmaan liiton mukaan on hyvä, että kaavaratkaisun tueksi on laadittu ekologisia arvoja ja ekologisten yhteyksien tarvetta koskeva selvitys. Jatkosuunnittelussa ja osayleiskaavan toteuttamisessa on tärkeää, että muuhun alueidenkäyttöön ja maisema-, kulttuuriympäristö- ja luontoarvoihin kiinnitetään huomiota. Myös mahdolliset yhteisvaikutukset muiden lähialueella sijaitsevien tuulivoima-alueiden kanssa. Infrastruktuurin käytön optimoimiseksi ja kielteisten vaikutusten minimoimiseksi Pohjanmaan liitto haluaa nostaa esiin yhteistyön tärkeyden tuulivoimahankkeiden ja niiden sähkönsiirron suunnittelussa. Pohjanmaan liitolla ei ole muuta esitettävää Purmon tuulivoimapuiston osayleiskaavan ehdotuksesta.
Bemötande Planbeskrivningen kompletterades med två allmänna planbestämmelser som saknades i planbeskrivningen. Planbestämmelserna gäller energiproduktion, -överföring och -lagring samt solenergi.	**Vastine** Kaavaseostukseen täydennettiin kahdella yleisellä suunnittelumääräyksellä, jotka vielä puuttuivat kaavaselostuksesta. Kyseiset suunnittelumääräykset koskevat energian tuotantoa, -siirtoa ja -varastointia, sekä aurinkovoimaa.

7 Herrfors Nät-Verkko Oy Ab

Utlåtande (det ursprungliga utlåtandet är på svenska) Herrfors Nät-Verkko Oy Ab (i följande Herrfors) följer Fingrids krav och specifikationer på stamnätet gällande placering av vindkraftverk i närheten av kraftledningar, det vill säga vindkraftverken skall placeras på ett avstånd av minst 1,5 x	**Lausunto** Herrfors Nät-Verkko Oy Ab (alla Herrfors) noudattaa Fingridin kantaverkkoa koskevia vaatimuksia ja erittelyä tuulivoimaloiden sijoittamisessa voimajohtojen läheisyyteen. Tämä tarkoittaa, että tuulivoimalat tulee sijoittaa etäisyydelle, joka on vähintään 1,5 x tuulivoimalan kokonaiskorkeus (=

vindkraftverkets maximalhöjd (maximalhöjd = navhöjd + bladets längd) från ledningsområdets ytterkant. Kraftledningar ägda av Herrfors finns för tillfället inte på planområdet. Detta utlåtande gäller inte andra nätbolags ledningar. I övrigt har Herrfors inget att anmärka på förslaget till delgeneralplan. **Övriga konstruktioner på ledningsområdet och farospänningar** Herrfors följer Fingrids krav och specifikationer på stamnätet gällande parallella kraftledningar, sambyggnadskonstruktioner och övriga konstruktioner och byggande i närheten av kraftledningar. **Utlåtandet i kraft** Utlåtandet kommer vara i kraft i 5 år. Om arbetet utförs senare än detta, måste man be om ett nytt utlåtande. Vi ber er i så fall att hänvisa till detta utlåtande. Vi vill även att ni meddelar om projektet inte kommer utföras. Om det uppstår ändringar i planerna, ber vi er att ta kontakt med Herrfors och meddela ändringarna.	napakorkeus + lavan pituus) johtoalueen ulkoreunasta mitattuna. Tällä hetkellä kaava-alueella ei ole Herrforsin voimajohtoja. Tämä lausunto ei koske muiden verkkoyhtiöiden johtoja. Muutoin Herrforsilla ei ole lausuttavaa osayleiskaavan ehdotuksesta. **Johtoalueen muut rakenteet ja vaarajännite** Herrfors noudattaa Fingridin kantaverkkoa koskevia vaatimuksia ja erittelyä vierekkäisten voimajohtojen, yhteisrakenteiden ja muiden rakenteiden ja rakentamisen osalta voimajohtojen läheisyydessä. **Lausunnon voimassaolo** Lausunto on voimassa 5 vuotta. Mikäli työ tehdään tätä myöhemmin, meiltä tulee pyytää uusi lausunto. Pyydämme teitä siinä tapauksessa viittaamaan tähän lausuntoon. Haluamme myös, että ilmoitatte meille, mikäli hanketta ei toteuteta. Jos suunnitelmiin tehdään muutoksia, pyydämme teitä ottamaan yhteyttä meihin ja ilmoittamaan muutoksista.
Bemötande Utlåtandet antecknas för kännedom. Orsakar inga åtgärder i planhandlingarna.	**Vastine** Lausunto merkitään tiedoksi. Ei aiheuta toimenpiteitä kaava-asiakirjoihin.

8 Fingrid Oyj FG-2023/441

Utlåtande Vindkraftsområdet korsas av Fingrids 110 kV:s kraftledning Seinäjoki-Hirvisuo. Vi gav ett utlåtande om delgeneralplanens program för deltagande och bedömning 18.8.2021 och utkast 11.7.2023. I våra utlåtanden framförde vi att rutten för kraftledningen på 110 kV är en	**Lausunto (alkuperäinen lausunto on suomeksi)** Tuulivoima-alueen poikki sijoittuu Fingridin 110 kV voimajohto Seinäjoki-Hirvisuo. Lausuimme osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 18.8.2021 ja luonnoksesta 11.7.2023. Toimme esille lausunnoissamme, että 110 kV voimajohdon reitti on kehitettävä voimajohtoyhteys, johon on tulossa

kraftledningsförbindelse som ska utvecklas och som eventuellt kommer att utökas med en ny 400 kV:s kraftledning. Enligt den preliminära ruttplaneringen skulle den ligga inom vindkraftsområdet i den befintliga korridoren för 110 kV:s kraftledningen.Ledningsområdets bredd skulle då i framtiden vara cirka 65 meter.

Observationer i fråga om planförslaget

I planläggarens bemötande till vårt utlåtande i utkastskedet konstateras följande: ”Bredden på Fingrids befintliga 110 kV:s kraftledning Seinäjoki–Hirvisuo som går genom vindkraftsområdet och de kommande utvecklingsbehoven har beaktats vid planeringen.”

Vindkraftverken ska med andra ord placeras på ett avstånd som motsvarar minst 1,5 x vindkraftverkets maximala höjd (maximal höjd = navhöjd + bladets längd) mätt från ledningsområdets yttre kant. Enligt plankartan är åtminstone avståndet mellan kraftverk nummer 39 och den kraftledning som ska utvecklas för litet (nedan utdrag ur plankartan i förslagsskedet), om vindkraftverken byggs med den maximala höjden på 300 meter enligt planen. Vi ber att kontrollera vindkraftverkens läge och se till att avståndet till kraftledningarna är tillräckligt långt i delgeneralplanen. Det är viktigt att delgeneralplanen styr layoutplaneringen tillräckligt i tillståndsskedet. Det är bra att kontrollera saken i det här skedet.

I vårt föregående utlåtande konstaterade vi att Fingrids kraftledning borde anvisas med en egen beteckning på delgeneralplanens plankarta. I planläggarens bemötande konstateras följande: ”Planförslaget kompletteras med beteckning riktgivande kraftledning för att anvisa Fingrids planerade kraftledning i anslutning till den befintliga kraftledningen.” Enligt vår tolkning anvisas emellertid beteckningen ”befintlig kraftledning” vid Fingrids kraftledning på plankartan, vilket visserligen beskriver den nuvarande kraftledningen.

mahdollisesti uusi 400 kV voimajohto. Se sijoittuisi alustavan reittisuunnittelun perusteella tuulivoima-alueelle nykyisen 110 kV voimajohdon käytävään ja tällöin johtoalueen leveys olisi tulevaisuudessa noin 65 metriä.

Huomiot kaavaehdotuksesta

Kaavanlaatijan vastineessa luonnosvaiheen lausuntoomme todetaan seuraavaa: ”Tuulivoima-alueen poikki kulkevan Fingridin nykyinen 110 kV:n voimajohto Seinäjoki-Hirvisuon leveys sekä tulevat kehittämistarpeet on huomioitu suunnittelussa.”

Tuulivoimalat tulee siis sijoittaa vähintään 1,5 x tuulivoimalan maksimikorkeuden (maksimikorkeus =napakorkeus + lavan pituus) määrittämän etäisyyden päähän johtoalueen ulkoreunasta mitattuna. Kaava-karttaa katsoen ainakin tuulivoimalan numero 39 tuulivoimaloiden etäisyys kehittyvään voimajohtoon on liian pieni (alla ote ehdotusvaiheen kaavakartasta), mikäli tuulivoimalat rakennetaan kaavan osoittamaan maksimikorkeuteen 300 metriä. Pyydämme tarkista-maan tuulivoimaloiden sijainnit ja huolehtimaan osayleiskaavassa riittävästä etäisyydestä voimajohtoon nähden. On tärkeää, että osayleiskaava ohjaa riittävästi lupavaiheen sijoitussuunnittelua. Asia kannattaa tarkistaa tässä vaiheessa.

Totesimme edellisessä lausunnossamme, että osayleiskaavan kaavakartalle tulisi merkitä Fingridin voimajohto omalla merkinnällään. Kaavanlaatijan vastineessa todetaan seuraavaa: ”Kaavaehdotukseen lisättiin Fingridin voimajohdon kohdalle ohjeellinen voimajohto -merkintä Fingridin olemassa olevan voimajohtolinjan kohdalle”. Kaavakartalla on kuitenkin tulkintamme mukaan Fingridin voimajohdon kohdalla merkintä ”olemassa oleva sähkölinja”, mikä toki kuvaa nykyistä voimajohtoa.

Muuta

Övrigt Som notering påminner vi om att det inte tas ställning till de tekniska lösningarna för vindkraftsområdet i det här utlåtandet om planen. I fråga om övriga kraftledningar som inte ägs av Fingrid Oyj ska ett separat utlåtande begäras av ägarna till kraftledningarna.	Huomiona muistutamme, että tässä kaavaa koskevassa lausunnossa ei oteta kantaa tuulivoima-alueen esitettyihin teknisiin ratkaisuihin. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.
Bemötande Vindkraftverkens och tv-områdenas placering kontrollerades inför det andra förslaget. Kraftverk 39 flyttades längre bort från Fingrids befintliga ledningsområde och sänktes till totalt 270 meter. Avståndet till ledningsområdets mittlinje är nu 1,5 x vindkraftverkets maximala höjd. Höjden på kraftverk 41 sänktes till totalt 270 meter. På plankartan anvisas Fingrids kraftledning med beteckningen “Befintlig kraftledning”.	**Vastine** Tuulivoimaloiden ja tv-alueiden sijainnit tarkistettiin toiseen ehdotukseen. Voimala 39 siirrettiin kauemmas Fingridin olemassa olevasta johtoalueesta sekä madallettiin kokonaiskorkeudeltaan 270 metriin. Etäisyys johtoalueen keskilinjaan on nyt 1,5 x tuulivoimalan maksimikorkeus. Voimalan 41 korkeutta madallettiin 270 metriin. Kaavakartalla on esitetty Fingridin voimajohto merkinnällä ”Olemassa oleva voimajohto”.

9 Nykarleby stad, Miljö- och byggnadsnämnden/ Uudenkaarlepyyn kaupunki, Ympäristö- ja rakennuslautakunta NKBY/53/10.02.02/2025

Utlåtande (det ursprungliga utlåtandet är på svenska) Ljudtrycksnivåerna för Purmo vindkraftspark har modellerats med kraftverk som har en navhöjd på 214 meter. Som referenskraftverk användes vindkraftverkstillverkaren Vestas V172-kraftverk som har en rotordiameter på 172 meter. Vindkraftverkens totala höjd är således 300 meter. Bullermodelleringarna har gjorts med två olika metoder: baserat på utgångsbullernivåer som uppgetts av tillverkaren samt genom att lägga till en säkerhetsmarginal på 2 dB(A) vid modelleringen. Ljudeffektsnivån (LWA) som tillverkaren uppgett för kraftverket V172-7,2 MW är 106,9 dB i modelleringarna och i modelleringar med säkerhetsmarginal användes utgångsbullernivån 108,9 dB. Vindkraftverkstillverkaren har uppskattat ett	**Lausunto** Purmon tuulivoimapuiston äänenpainetasot on mallinnettu voimaloilla, joiden napakorkeus on 214 metriä. Viitevoimalana on käytetty tuulivoimalavalmistaja Vestaksen V172-voimalaa, jonka roottorin halkaisija on 172 metriä. Tuulivoimalan kokonaiskorkeus on täten 300 metriä. Melumallinnukset on tehty kahta menetelmää käyttäen: valmistajan ilmoittamiin lähtömelutasoihin perustuen sekä lisäämällä mallinnukseen 2 dB(A):n turvamarginaali. Valmistajan voimalalle V172-7,2 MW ilmoittama äänentehotaso (LWA) on 106,9 dB mallinnuksissa ja turvamarginaalin sisältävissä mallinnuksissa käytettiin lähtömelutasoa 108,9 dB. Tuulivoimalan valmistaja on määrittänyt mittauksiin, roottorin kokoon ja tuulivoimalan toimintaperiaatteisiin perustuvan takuuarvon.

garantivärde baserat på mätningar, rotorstorlek och vindkraftverkets driftsprinciper. De sammantagna konsekvenserna med de närliggande planerade projekten Salo-Ylikoski, Mastbacka och Kaitsar har beaktats i planeringen, men inte Jeppo vindkraftsprojekt vars planläggningsanhållan godkändes i Nykarleby fullmäktige 12.12.2024. Purmo vindkraftspark genomförs den externa elöverföringen med en cirka 38 kilometer lång 400 kV:s kraftledning till Sandås elstation i Nykarleby som ägs av Fingrid Oyj. Av denna 38 kilometer går 8 kilometer inom planområdets gränser och 30 kilometer utanför planområdet. En 400 kV:s luftledning kräver en 42 meter bred ledningskorridor. Dessutom ska träden hållas låga i en tio meter bred zon på båda sidorna av ledningsöppningen, vilket innebär att ledningsområdet är 62 meter brett i sin helhet. I området ligger även Oy Herrfors Ab:s 110 kV:s kraftledning Jussila-Voltti. I planerna för den externa elöverföringsrutten beaktades möjligheten att genomföra elöverföringen med gemensamma stolpar för 400 kV:s och 110 kV:s ledningar. En konstruktion med gemensamma stolpar minskar kraftledningens konsekvenser för miljön. Elöverföringen från den södra delen av planområdet sker främst via en befintlig ledningskorridor. För den externa elöverföringen utarbetades en kompletterande utredning av flygekorre och häckande fåglar under våren och hösten 2024. Den externa elöverföringen planeras som en separat process. - Planbeskrivningen och planförslaget är utförligt utarbetad och inga brister kunde konstateras. - Nykarleby stads fullmäktige godkände 12.12.2024 en planläggningsanhållan för Jeppo vindkraftsprojekt, som delvist ligger intill kommungränsen till Pedersöre. De sammantagna konsekvenserna kommer att påverkas mellan projekten.	Yhteisvaikutuksen lähialueella sijaitsevien Salo-Ylikosken, Mastbackan ja Kaitsarin hankkeiden kanssa on huomioitu suunnittelussa, muttei Jepuan tuulivoimapuistoa, jonka kaavoitushakemuksen Uudenkaarlepyyn valtuusto hyväksyi 12.12.2024. Purmon tuulivoimapuistossa ulkoinen sähkönsiirto toteutetaan n. 38 km pitkällä 400 kV:n voimajohdolla Fingridin omistamalle Sandåsin sähköasemalle Uudessakaarlepyyssä. Tästä 38 kilometristä 8 kilometrin osuus sijaitsee hankealueen rajojen sisäpuolella ja 30 kilometriä kaava-alueen ulkopuolella. 400 kV:n ilmajohto vaatii 42 metriä leveän johtokäytävän. Lisäksi puut täytyy pitää matalina 10 metrin vyöhykkeellä johtoaukon molemmin puolin, mikä tarkoittaa, että johtoalue on kokonaisuudessaan 62 metriä leveä. Alueella sijaitsee myös Oy Herrfors Ab:n 110 kV:n voimajohto Jussila-Voltti. Ulkoisen sähkönsiirron suunnitelmissa huomioitiin mahdollisuus toteuttaa sähkönsiirto 400 ja 110 kV:n yhteispylväiden avulla. Yhteispylväsrakenteet vähentävät voimajohdon ympäristövaikutuksia. Sähkönsiirto kaava-alueen eteläosasta tapahtuu suurimmaksi osaksi olemassa olevan johtokäytävän kautta. Ulkoista sähkönsiirtoa varten laadittiin täydennysselvitys liito-oravasta ja pesimälinnustosta keväällä ja syksyllä 2024. Ulkoinen sähkönsiirto suunnitellaan erillisenä prosessina. - Kaavaselostus ja kaavaehdotus on laadittu yksityiskohtaisesti ja puutteita ei pystytty toteamaan. - Uudenkaarlepyyn kaupunginvaltuusto hyväksyi kaavoituspyynnön Jepuan tuulivoimapuistoa varten 12.12.2024. Hanke sijoittuu osittain Pedersören kunnan rajalle. Hankkeet vaikuttavat yhteisvaikutuksiin. - Uudenkaarlepyyn osalta sähkönsiirto hankealueelta tulee olemaan tärkeää ja se tulee suunnitella huolellisesti jatkossa.

- För Nykarlebys del kommer elöverföringen från projektområdet att vara en viktig del framöver och bör noggrant planeras.	
Bemötande Planbeskrivningen kompletteras med ett omnämnande om vindkraftsparken i Jeppo, Nykarleby. De sammantagna konsekvenserna med Jeppo vindkraftspark har beaktats.	**Vastine** Kaavaselostukseen lisättiin maininta Uudenkaarlepyyn Jepuan tuulivoimapuistosta. Jepuan tuulivoimapuisto on otettu huomioon tuulivoimapuiston yhteisvaikutuksissa.
10 Meteorologiska institutet / Ilmatieteen laitos	
Utlåtande Meteorologiska institutet har bekantat sig med förslaget och konstaterar följande som sitt utlåtande: Som vi konstaterat i vårt föregående utlåtande 11.9.2023, 789/03.00.02/2024) har Meteorologiska institutet inget att anmärka mot delgeneralplanen för Purmo vindkraftspark eftersom området ligger på över 20 kilometers avstånd från institutets närmaste väderradar. Meteorologiska institutet tackar för att den föreslagna korrigeringen gjorts under punkt 9.13.3.	**Lausunto (alkuperäinen lausunto on suomeksi)** Ilmatieteen laitos on perehtynyt esitykseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa: Kuten on todettu aikaisemmassa lausunnossa 11.9.2023, 789/03.00.02/2024) Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Purmon tuulivoimapuiston osayleiskaavaan, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta. Ilmatieteen laitos kiittää, että ehdottamamme korjaus kohtaan 9.13.3. on huomioitu.
Bemötande Utlåtandet antecknas för kännedom. Orsakar inga åtgärder i planhandlingarna.	**Vastine** Lausunto merkitään tiedoksi. Ei aiheuta toimenpiteitä kaava-asiakirjoihin.
11 JNT	
Utlåtande (det ursprungliga utlåtandet är på svenska) Till kännedom har JNT en fiberluftkabel som går längs Jeppo/Markenvägens södra sida. Denna kabel behöver troligtvis flyttas/grävas ner när	**Lausunto** Tiedoksi, että JNT omistaa kuituilmajohdon, joka kulkee Jepuan/Markenintien eteläpuolella. Kaapeli täytyy luultavasti siirtää/kaivaa maahan tien eteläpuolella sijaitsevien tuulivoimaloiden teiden

vägarna byggs ut till vindkraftverken på södra sidan vägen. Även i korsningen med Finnabbavägen kan kabeldragningen behöva åtgärdas. Dessa åtgärder kommer orsaka kostnader.	rakentamisen yhteydessä. Kaapeli saattaa vaatia toimenpiteitä myös Finnabbantien risteyksessä. Nämä toimenpidet aiheuttavat kustannuksia.
Bemötande Korsningsavtal upprättas med JNT. Dessutom ansöks om tillstånd hos NTM-centralen för placeringen av nya kablar.	**Vastine** JNT:n kanssa laaditaan risteämäsopimukset. Lisäksi ELY-keskukselta haetaan sijoituslupa uusien kaapeleiden sijoittamiseksi.

12 Naturresursinstitutet / Luonnonvarakeskus LUKE

Utlåtande På begäran framför Naturresursinstitutet följande som sitt utlåtande. I sitt utlåtande koncentrerar sig Luke på viltarter som listas i 5 § (13.7.2018/555) i jaktlagen (28.6.1993/615). Luke anser att de sammantagna konsekvenserna har utretts noggrannare i det här skedet av planen. Luke påpekar emellertid att det för tillfället saknas information om hur arterna vänjer sig vid vindkraft. Baserat på befintliga vetenskapliga data kan djuren till exempel använda vindkraftsområden och röra sig på dem, men vindkraftsområden används ofta i mindre utsträckning än kontrollområden eller områden som ligger på längre avstånd. Dessutom bör det beaktas att konsekvenserna nödvändigtvis inte riktas direkt enbart till undvikande beteende, utan även t.ex. till förökning på populationsnivå. Om livsmiljön försvagas på någon nivå med tanke på förökning (t.ex. genom splittring), kan konsekvenserna också framkomma först på längre sikt.	**Lausunto (alkuperäinen lausunto on suomeksi)** Pyydettynä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan. Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin. Luke näkee, että yhteisvaikutuksia on kaavan tässä vaiheessa tarkasteltu huolellisemmin. Luke huomauttaa kuitenkin, että lajiston tottumisesta tuulivoimaan, ei tällä hetkellä ole tieteellistä näyttöä. Olemassa olevan tieteellisen tiedon perusteella, eläimet voivat esim. käyttää tuulivoima-alueita ja liikkuvat niillä, mutta tuulivoimaalueita käytetään usein vähemmän kuin kontrollialueita tai etäämmällä sijaitsevia alueita. Lisäksi tulee huomioida, että vaikutukset eivät välttämättä kohdistu ainoastaan suoraan välttämiskäyttäytymiseen vaan populaatiotasolla esim. lisääntymiseen. Mikäli elinympäristö jollain tasolla heikkenee lisääntymisen kannalta (esim.pirstoutuminen myötä), vaikutukset voivat näkyä vasta pidemmällä aikavälillä. Selostuksessa viitataan myös tehtyihin seurantatutkimuksiin. Niiden osalta on syytä huomioida, että

I beskrivningen hänvisas även till uppföljningsundersökningar. I fråga om dem finns det skäl att beakta att konsulternas rapporter inte kan jämföras med vetenskaplig information där forskningsmaterialet har behandlats med hjälp av statistiska metoder och analyser för att hantera uppgifternas osäkerhet och som sedan har bedömts genom jämförelse. Kartläggningarna och rapporterna är således inte undersökningar, utan utredningar, kartläggningar och uppföljningsrapporter. I dem saknas kännetecknen och strukturerna för undersökningar och de har inte refererats genom vetenskapliga metoder. I första hand borde man stöda sig på befintlig vetenskaplig litteratur vid konsekvensbedömningarna. Luke påpekar ytterligare att det endast finns lite kunskap om hur vindkraft påverkar våra djurarter. Måttet för konsekvenserna kan avvika från de bedömningar som presenteras i denna beskrivning, om vindkraftens konsekvenser och bl.a. de sammantagna konsekvenser som uppstår i stor skala för arter tillsammans med andra vindkraftsparker i området visar sig vara mer betydande. 3 Sammanfattning av utlåtandet Tills vidare finns det endast lite kunskap om hur vindkraften påverkar våra djurarter. Måttet för konsekvenserna kan avvika från de bedömningar som presenteras i denna beskrivning, om vindkraftens konsekvenser och bl.a. de sammantagna konsekvenser som uppstår i stor skala för arter tillsammans med andra vindkraftsparker i området visar sig vara mer betydande.	konsulttien tekemät raportit eivät ole verrattavissa tieteelliseen tietoon, jossa tutkimusaineisto on käsitelty tilastollisia menetelmiä ja analyysejä käyttäen, joilla hallitaan tiedon epävarmuutta, ja joka on sen jälkeen vertaisarvioitu. Kartoitukset ja raportit eivät ole siis tutkimuksia, vaan selvityksiä, kartoituksia tai seuranta-raportteja. Niistä puuttuu tutkimuksen tunnusmerkit ja rakenteet, eikä niitä ole referoitu tieteellisin menetelmin. Ensisijaisesti vaikutusten arvioinneissa tulisi tukeutua olemassa olevaan tieteelliseen kirjallisuuteen. Luke yhä tuo esille, että tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. Vaikutusten mitta saattaa poiketa tästä selostuksessa annetuista arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja mm. useiden alueella olevien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi. 3 Lausunnon tiivistelmä Tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. Vaikutusten mitta saattaa poiketa tästä selostuksessa annetuista arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja mm. useiden alueella olevien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi.
Bemötande Bedömningarna av konsekvenserna av Purmo vindkraftspark har gjorts med hjälp av befintligt forskningsdata, kartläggningar och andra uppföljningsrapporter. De sammantagna konsekvenserna	**Vastine** Purmon tuulivoimapuiston vaikutusten arvioinnit on laadittu hyödyntäen olemassa olevaa tutkimustietoa, kartoituksia sekä muita seurantaraportteja. Yhteisvaikutuksia on tarkasteltu niiden tuulipuistojen osalta, joiden tuulivoimaloiden sijainnit ovat tiedossa.

har bedömts för de vindkraftsprojekt där det finns kännedom om kraftverkens placering. I övrigt antecknas utlåtandet för kännedom.	Lausunto merkitään muutoin tiedoksi.

13 NTM-central i Södra Österbotten / Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus EPOELY/794/2021

Utlåtande	**Lausunto (alkuperäinen lausunto on suomeksi)**
Områdesanvändning Österbottens landskapsplan 2040 har gällt i planeringsområdet. Österbottens förbunds landskapsfullmäktige har godkänt landskapsplanen 2050 16.12.2024. I Österbottens landskapsplan 2050 anvisas området som ett område för vindkraftsproduktion. Det nationellt värdefulla landskapsområdet Purmo ådals odlingslandskap ligger som närmast på 1,4 kilometers avstånd från kraftverken i projektalternativen. ” Purmo ådal är en småskalig ådal med enhetlig landskapsbild, vars landmärke är Purmo kyrka på Storbackens bykulle och byggnaderna i anslutning till den.” (Miljöministeriet och SYKE, Nationellt värdefulla landskapsområden 2021, förteckning över områden i Österbotten). Projektet orsakar förhållandevis negativa konsekvenser för det nationellt värdefulla området och den byggda kulturmiljön av riks- och landskapsintresse. I planbeskrivningen konstateras att ”den förändring som sker i landskapet påverkar särskilt den tidsmässiga vyn över landskapet som till stor del har bevarats enhetligt och Purmo kyrkas ställning som landmärke”. NTM-centralen i Södra Österbotten konstaterar att antalet kraftverk måste minskas ytterligare för att minska landskapskonsekvenserna. Dessutom	**Alueidenkäyttö** Suunnittelualueella on ollut voimassa Pohjanmaan maakuntakaava 2040. Pohjanmaan liiton maakuntavaltuusto on hyväksynyt maakuntakaava 2050:n 16.12.2024. Pohjanmaan maakuntakaava 2050:ssä alue on osoitettu tuulivoimatuotannon alueeksi. Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Purmonjokilaakson viljelymaisemat, sijaitsee lähimmillään 1,4 kilometrin etäisyydellä hankevaihtoehtojen voimaloista. ”Purmonjokilaakso on maisemakuvaltaan ehyt ja pienimuotoinen jokilaakso, jonka maamerkki on Storbackenin kyläkummulla kohoava Purmon kirkko siihen liittyvine rakennuksineen.” (Ympäristöministeriö ja SYKE, Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet 2021 Pohjanmaan alueluettelo). Hanke vaikuttaa kohtalaisen negatiivisesti valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen sekä valtakunnallisesti että maakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön. Kaavaselostuksen mukaan ”maisemassa tapahtuva muutos vaikuttaa erityisesti pääosin ehyenä säilyneeseen ympäristön ajalliseen näkymään sekä Purmon kirkon maamerkin asemaan.” Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa, että voimaloiden määrää tulee edelleen vähentää maisemavaikutusten vähentämiseksi. Tämän lisäksi

kan en lägre kraftverkstyp användas som lindrande metod. NTM-centralen konstaterar dessutom att bullerområdet där bullret överskrider 40 dB sträcker sig över planområdets gräns och delvis även till Nykarleby stads sida. Bullerområdet borde ingå i planområdet eftersom det begränsar den omgivande markanvändningen. **Trafikmiljö** Vår kommentar i utkastskedet har beaktats väl. Som bilaga till planen har en tillgänglighetsutredning utarbetats. I utredningen identifieras potentiella transportrutter till projektområdet från Vasa, Jakobstads och Karleby hamnar samt faktorer som begränsar transporterna. Utredningens resultat går i rätt riktning men så som det konstateras i utredningen, kräver transportrutterna mer detaljerad planering. NTM-centralen i Södra Österbotten planerar vägprojekt som berör de presenterade transportrutterna. Finansiering har säkerställts för följande projekt (genomförs inom den nära framtiden): Rv 8 förbättring vid Karleby, etapp 1, Sv 68 Edsevö-Lepplax omkörningsfiler (omfattar bl.a. byggande av underfart som kräver en omfart till riksväg 8) och lv 741 gång- och cykelväg i Lillby på avsnittet Slipvägen-lv 7390 (Jeppovägen). Följande projekt är under planering: I Kronoby lv 748 och lv 17947 förbättring genom byggande av gång- och cykelväg har blivit klar (i planen presenteras byggande av underfart under rv 13, vilket kräver omfartsarrangemang). Vägplanen för Rv 8 omkörningsfiler på avsnittet Ytterjeppo–Sorvist har blivit klar och vägplaneringen för omfartsfiler vid Kronoby pågår. För Rv 8 och 19 Ytterjeppo planskilda korsning pågår utarbetande av vägplan. För Rv 8 på avsnittet Ölis—Kärklax pågår utarbetande av vägplan för förbättring av riksvägen. I vägplanen presenteras t.ex. byggande av underfarter, vilket torde kräva omfartsarrangemang. En	lievennyskeinona voidaan käyttää matalampaa voimalatyyppiä. ELY-keskus toteaa lisäksi, että 40 desibelin melualue ylittää kaava-alueen rajan ja ulottuu osittain myös Uudenkaarlepyyn kunnan puolelle. Melualueen tulisi sisältyä kaava-alueeseen, sillä se rajoittaa ympärillä olevaa maankäyttöä. **Liikenneympäristö** Luonnosvaiheen kommenttimme on hyvin huomioitu. Kaavan liitteeksi on laadittu saavutettavuusselvitys, jossa on tunnistettu potentiaaliset kuljetusreitit hankealueelle Vaasan, Pietarsaaren ja Kokkolan satamista, sekä kuljetuksia rajoittavia tekijöitä. Selvityksen tulokset ovat oikeasuuntaisia, mutta kuten selvityksessä todetaan, kuljetusreitit vaativat vielä yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksella on suunnitteilla esitettyjä kuljetusreittejä koskevia tiehankkeita. Rakentamisen rahoituksen ovat varmistaneet seuraavat hankkeet (toteutus lähitulevaisuudessa): Vt 8 parantaminen Kokkolan kohdalla, 1. vaihe, Kt 68 Edsevö—Pietarsaari, 3. vaihe (sisältää mm. siltojen uusimista), Vt 8 Edsevö—Lepplax-ohituskaistat (sisältää mm. alikulun rakentamisen, joka vaatii kiertotien valtatielle 8) ja mt 741 jalkakäytävä ja pyörätie Lillbyssä välillä Sliipintie–mt 7390 (Jepuantie). Suunnitteilla ovat seuraavat hankkeet: Kruunupyyssä mt 748 ja mt 17947 parantamisesta rakentamalla jalkakäytävä ja pyörätie on tiesuunnitelma valmistunut (suunnitelmassa esitetään alikulun rakentamista vt 13 alitse, mikä vaatii kiertotiejärjestelyjä). Vt 8 Ytterjeppo—Sorvist-välin ohituskaistoista on tiesuunnitelma valmistunut, ja Kruunupyyn ohituskaistojen tiesuunnittelu on käynnissä. Vt 8 ja 19 Ytterjeppon eritasoliittymästä on tiesuunnitelman laatiminen käynnissä. Vt 8 välillä Ölis—Kärklax on käynnissä tiesuunnitelman laatiminen valtatien parantamiseksi.

vägplan för förbättring av lv 673 (Strandvägen) och lv 17663 (Söderfjärdsvägen) i Malax har blivit klar. I Malax planeras även en gång- och cykelled längs lv 679 (Förbättring av landsvägarna 679 och 17574 genom byggande av gång- och cykelled på avsnittet Paxal–Vias). I Evijärvi har en vägplan blivit klar för en rondell vid stamväg 63 och 68. I samband med att tidpunkten för genomförandet av vindkraftsparken närmar sig är det bra att kontakta NTM-centralen för mer information om ovan nämnda och eventuella övriga vägprojekt. **Naturmiljö** NTM-centralen i Södra Österbotten håller med om det som konstateras i planbeskrivningen gällande att de mest betydande konsekvenserna för naturmiljön riktar sig till fåglar. Livsmiljöerna i planområdet består av skogs- och myrområden som har bearbetats kraftigt av människan och fåglarnas livsmiljöer är splittrade. Därför bör de återstående revir- och häckningsplatserna som är viktiga med tanke på naturens mångfald tryggas genom planläggning, och vindkraftsprojektets markanvändning bör inte planeras till dessa objekt. Den senaste forskningen visar att vindkraftsprojekt har väldigt stark inverkan på splittringen av skogslivsmiljöer eftersom de särskilt förstör häckningsområden för fåglar (bl.a. Balotari-Ciebao & al 2021, Balotari, Ciebao & Byholm 2024). Enligt undersökningar ligger kraftverk i kraftigt bearbetade skogsbrukslandskap ofta på återstående mogna skogsfigurer, vilket innebär att viktiga häckningsmiljöer försvinner för gott. Benägenheten för kollisioner har sannolikt också underskattats eftersom det har dokumenterats att åtminstone 53 havsörnar kolliderat med vindkraftverk (Stjernberg i presentation Byholm 2024). NTM-centralen noterar ringmärkningsuppgifter för rovfågelungar samt revir som observerats vid terrängutredningen. I beskrivningen konstateras också att det finns flera kända häckningsplatser eller revir för flera ugglor	Tiesuunnitelmassa esitetään mm. alikulkujen rakentamista, mikä vaatinee kiertotiejärjestelyjä. Maalahdella mt 673 (Rantatie) ja mt 17663 (Söderfjärdintie) parantamisesta rakentamalla jalkakäytävä ja pyörätie on tiesuunnitelma valmistunut. Maalahdella myös mt 679 varrelle suunnitellaan jkpp-väylää (Maanteiden 679 ja 17574 parantaminen rakentamalla jalkakäytävä ja pyörätie välille Paxal-Vias). Evijärvellä kantateiden 63 ja 68 kiertoliittymästä on tiesuunnitelma valmistunut. Em. hankkeiden ja mahdollisten muiden uusien tiehankkeiden tilanteesta kannattaa tiedustella tarkemmin ELY-keskuksesta tuulivoimapuiston toteuttamisajankohdan lähestyessä. **Luonnonympäristö** Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus yhtyy kaavaselostuksessa todettuun, että luonnonympäristöön kohdistuvista vaikutuksista merkittävimmät ovat linnustovaikutukset. Koska kaava-alueen elinympäristöt ovat voimakkaasti ihmisen käsittelemiä metsä- ja suoalueita, joissa lintujen elinympäristöt ovat pirstoutuneita, tulee selvityksissä todetut jäljellä olevat, luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät reviiri- ja pesimäpaikat pyrkiä turvaamaan kaavoituksen avulla ja tuulivoimahankkeen maankäyttöä ei tule suunnitella näille kohteille. Uudemmat tutkimustiedot osoittavat, että tuulivoimahankkeilla on erittäin merkittävä vaikutus metsäelinympäristöjen pirstoutumiseen poistamalla erityisesti linnuston pesinalueita (mm. Balotari-Ciebao& al 2021, Balotari-Ciebao & Byholm 2024). Tutkimusten mukaan voimakkaasti käsitellyssä metsätalousmaisemassa voimalat sijoittuvat usein jäljelle jääneille varttuneille metsäkuvioille ja poistavat pysyvästi tärkeitä pesimäympäristöjä. Törmäysalttiutta tuulivoimalle on todennäköisesti myös aliarvioitu, sillä Suomessa on dokumentoitu ainakin 53 merikotkan törmäyskuolemaa (Stjernberg esitelmässä Byholm 2024).

[redacted] och dagsrovfåglar [redacted] NTM-centralen påminner om att det enligt 70 § i naturvårdslagen är förbjudet att 1) avsiktligt döda eller fånga individer, 2) ta bon samt ägg och individer i andra utvecklingsstadier eller att flytta dem till en annan plats eller på annat sätt avsiktligt skada dem, 3) avsiktligt störa individer, i synnerhet under förökningstiden, på viktiga rastplatser under flyttningen eller på platser som annars är viktiga under deras livscykel. Utanför häckningssäsongen är det förbjudet att skada ett bo endast om det är fråga om ett av djuret byggt bo som djuret använder upprepade gånger. Följande kraftverksområden i planen ligger i anslutning till rovdjursrevir (observationer i samband med terrängutredning) eller eventuell boplats: kraftverk [redacted] kraftverk [redacted], kraftverk [redacted], kraftverk [redacted]. Kraftverken bör i första hand strykas eftersom genomförandet av dem i enlighet med planen står i konflikt med ovan nämnda 70 §. Alternativt kan möjligheten till undantag enligt 83 § kontrolleras från tillståndsmyndigheten, NTM-centralen i Egentliga Finland. Kraftverksområde [redacted] ligger enligt terrängutredningarna i ett pärlugglerevir. Pärlugglan hör inte till de arter som använder samma bo upprepade gånger, men under förökningstiden på våren bör man undvika att störa artindividerna. NTM-centralen i Södra Österbotten anser att behovet av en ekologisk förbindelse bör preciseras och tryggas i enlighet med planeringsbestämmelsen i landskapsplanen 2050. I beskrivningen konstateras också att den norra delen av delgeneralplanen består av ett större mer sammanhållet skogsområde som har en stor betydelse för djurens möjligheter att förflytta sig. Av denna orsak upprepar NTM-centralen i Södra Österbotten sin kommentar om arbetskartan för Purmo (e-post 27.9.2024) och anser att kraftverk 14 bör strykas eftersom det ligger i området för ett behov av	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus panee merkille petolintujen pesäpoikasten rengastustietoja sekä maastoselvityksessä havaittuja reviirejä. Selostuksessa on myös todettu, että kaava-alueelta on tiedossa useiden pöllöjen [redacted] ja päiväpetolintujen [redacted] pesintöjä tai reviirejä. ELY-keskus muistuttaa, että luonnonsuojelulain 70 § mukaan kiellettyä on rauhoitettujen eläinlajien 1) yksilöiden tahallinen tappaminen tai pyydystäminen, 2) pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen,3) yksilöiden tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla. Pesän vahingoittaminen on kiellettyä lisääntymiskauden ulkopuolella vain, jos kyse on pesästä, jota eläin käyttää toistuvasti. Seuraavat kaavan voimala-alueet sijaitsevat petolintujen reviirin (maastoselvityksen havainnot) tai mahdollisen pesäpaikan yhteyteen: voimala [redacted] voimala [redacted] reviiri, voimala [redacted] voimala [redacted] Voimalat tulee ensisijaisesti poistaa, sillä niiden toteutus kaavan mukaisesti on ristiriidassa yllä mainitun 70 § mukaan. Vaihtoehtoisesti poikkeamismahdollisuus 83 § mukaan tulee tarkista lupaviranomaiselta, Varsinais-Suomen ELY-keskukselta. Voimala-alue [redacted] sijoittuu maastoselvityksien perusteella helmipöllön reviirille. Helmipöllö ei lukeudu lajeihin, jotka käyttävät toistuvasti samaa pesää, mutta lajin yksilöiden häiritsemistä tulee välttää lisääntymisaikana keväällä. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus katsoo, että ekologinen yhteystarve tulee täsmentää ja turvata maakuntakaavan 2050 suunnittelumääräyksen mukaisesti. Selostuksessa todetaan myös, että osayleiskaavan pohjoisosa on laajempaa yhtenäistä metsäaluetta, jolla on merkitystä eläimistön

ekologisk förbindelse som anvisas i planens utkastskede. Enligt terräng-observationerna i samband med MKB ligger kraftverket också i närheten av slaguggglans revir. Planeringsbestämmelserna för planens luo-beteckningar bör specificeras och preciseras utifrån den lag som de är skyddade genom och med hänvisning till lagen i fråga. I bestämmelsen bör det beskrivas vad som skyddas samt anges randvillkor för markanvändningen. Bestämmelsen för planförslagets luo-1-beteckning tryggar inte arter i bilaga IV eller objekt som beskrivs i vattenlagen. Skillnaden mellan luo-2- och luo-3-beteckningarna bör beskrivas tillsammans med värdeklasserna i naturutredningen. NTM-centralen i Södra Österbotten konstaterar att det tills vidare endast finns begränsat med kunskap om hur vindkraft påverkar våra djurarter. Purmo vindkraftsplan omfattar betydande utbyggnad av vindkraft och konsekvenserna omfattning kan avvika från bedömningarna i planbeskrivningen, särskilt i fråga om sammantagna konsekvenser med andra projektområden. Med beaktande av detta ska försiktighet tillämpas vid planläggningen. **Avslutningsvis** **Efter framläggandet av planförslaget bör kommunen ordna ett myndighetssamråd enligt 66 § i lagen om områdesanvändning.**	siirtymiselle. Näin ollen Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus uusii kommenttiaan Purmon työstökartasta (s-posti 27.9.2024) ja katsoo, että voimala 14 tulee poistaa, sillä se sijaitsee kaavan luonnosvaiheessa esitetyllä ekologisen yhteystarpeen alueella/reitillä. Voimala sijaitsee myös YVAssa tehtyjen maastohavaintojen mukaan viirupöllön reviirin tuntumaan. Kaavan luo merkintöjen suunnittelumääräykset tulee eritellä ja täsmentää niitä suojelevan lain perusteella ja siihen viitaten. Määräyksessä tulee avata mitä suojellaan ja reunaehdot maankäytölle. Kaavaehdotuksen Luo-1 merkinnän määräys ei turvaa liitteen IV lajeja tai vesilain mukaisia kohteita. Ero Luo-2 ja Luo-3 merkintöjen välillä tulee avata ja luontoselvityksen arvoluokat selostaa. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa, että tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. Purmon tuulivoimakaava pitää sisällään merkittävää tuulivoimarakentamista ja vaikutusten mittakaava saattaa poiketa kaavaselostuksen arvioista, erityisesti myös muiden hankealueiden yhteisvaikutuksista. Tämä huomioiden hankkeen kaavoituksessa tulee noudattaa varovaisuutta. **Lopuksi** **Kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen kunnan tulee järjestää alueidenkäyttölain 66 § mukainen viranomaisneuvottelu.**
Bemötande Kraftverk 2, 14 och 21 togs bort, och höjden på kraftverk 4, 6, 9 och 17 sänktes till 280 meter för att minska påverkan på Purmo ådals odlingslandskap (VAMA), kyrkbacken i Purmo samt gårdsgrupperna i Lassfolk och Härmälä. Dessutom kraftverk 30 togs bort. Dessutom sänktes höjden på kraftverk 26, 39 och 41 till 270 meter.	**Vastine** Voimala 2, 14 ja 21 poistettiin sekä voimaloiden 4, 6, 9 ja 17 korkeutta madallettiin 280 metriin, jotta vaikutukset Purmonjokilaakson viljelymaisemaan (VAMA), Purmon kirkonseutuun sekä Lassfolkin ja Härmälän taloryhmiin vähenevät. Lisäksi voimala 30 poistettiin. Lisäksi voimaloiden 26, 39 ja 41 korkeutta madallettiin 270 metriin.

Kraftverk 2 och 21 togs bort eftersom de ligger i ett rovfågelsrevir. Ytterligare togs kraftverk 14 bort eftersom det finns ett rovfågelsrevir i området och för att minska landskapskonsekvenserna. Att kraftverket tagits bort förbättrar också den ekologiska förbindelsen som går genom planområdet. I närheten av kraftverk 39 bör man undvika att bygga under våren. Plankartan kompletterades med följande allmänna bestämmelse: *Byggandet i området vid kraftverk 39 (i fråga om vägar och kraftverksplatsen) får inte infalla mellan januari och mitten av juni.* Behovet av en ekologisk förbindelse har i förslaget beaktats vid placeringen av kraftverken och de andra konstruktionerna. Purmo vindkraftspark planeras i ett skogbevuxet område där det finns utrymme för olika djurarter att röra sig fritt. Ur utredningen gällande den ekologiska förbindelsen framgår på vilket sätt djurarterna har möjlighet att röra sig genom området. Det är inte ändamålsenligt att fysiskt anvisa behovet av ekologisk förbindelse på plankartan eftersom delgeneralplaneområdet är skogbevuxet och inte ligger i en tätt bebyggd miljö, där det är skäligt att värna om grönförbindelserna med noggrannare planbeteckningar. Planeringsbestämmelserna för luo-områdena preciserades.	Voimalat 2 ja 21 poistettiin, sillä ne sijaitsevat petolintujen elinalueilla. Lisäksi voimala 14 poistettiin, sillä alueella sijaitsee petolinnun reiviiri ja jotta vaikutukset maisemaan vähenevät. Lisäksi poistamisen kautta parannetaan ekologista yhteyttä kaava-alueen halki. Voimalan 39 ympäristössä tulee välttämään rakentamista keväisin. Kaavakarttaan kirjataan yleismääräys: *Rakentaminen voimalan 39 ympäristössä (koskien tiestöä ja voimalapaikkaa) ei saa ajoittua tammikuun ja kesäkuun puolivälin väliselle ajalle.* Ekologinen yhteystarve on huomioitu kaavaehdotuksen voimala- sekä muiden rakenteiden sijoittelussa. Purmon tuulivoimapuisto sijoittuu metsäiselle alueelle, jossa eläimet ja eri lajit pääsevät liikkumaan väljästi. Ekologisten yhteyksien selvityksessä käsitellään, miten eläinlajit pystyvät liikkumaan alueella. Ekologista yhteystarvetta ei ole tarkoituskenmukaiseksi osoittaa Purmon tuulivoimahankkeen osayleiskaavakartalla sillä osayleiskaava-alue on metsäinen eikä sijoitu tiiviisti rakennettuun ympäristöön, jossa viheryhteyksiä tulee tarkemmilla kaavamerkinnöillä vaalia. Luo-alueiden suunnittelumääräyksiä täsmennettiin.

14 Nykarleby stad, Stadsstyrelsen / Uusikaarlepyyn kaupunki, kaupungin hallitus NKBY/93/10.02.02/2025

Utlåtande (det ursprungliga utlåtandet är på svenska) Projektområdet på 5100 hektar ligger i sydvästra delen av Pedersöre och gränsar till Nykarleby. Området ligger ca 15km sydost från	**Lausunto** Hankealueen koko on 5 100 hehtaaria ja se sijaitsee Pedersören lounaisosassa, Uudenkaarlepyyn rajan tuntumassa. Alue sijaitsee n. 15 kilometrin etäisyydellä Uudenkaarlepyyn keskustasta, sen

Nykarleby centrum. I Österbottens landskapsplan 2050 som blev godkänd i december 2024, är området anvisat som ett vindkraftsområde. Till planförslaget har man minskat antal kraftverk från tidigare 43 och utreder nu möjligheten för 35 vindkraftverk på området med en totalhöjd på högst 300 meter. Enhetseffekten för de planerade vindkraftverken är ca 7–10 MW. Man har tagit väl i beaktande stadens samt övriga myndigheters utlåtande över planutkastet. Man har gjort flera tilläggsutredningar under år 2024. Förutom nya buller- och skuggmoduleringar har man gjort en ny tjäderutredning, risk-bedömning av isfall och iskast, framkomlighets-utredning och en utredning av ekologiska värden och behov av ekologiska förbindelser. Många nya områden som är viktiga för naturens mångfald har tillkommit. Man bör ge akt på dessa i byggskedet och tydligt märka ut dem i terrängen, speciellt de områden som är i närheten av vägar och kraftverk. Det finns även många fornlämningar på området och de som är i riskzon bör tydligt markeras i terrängen före byggarbetet börjar. I bullermoduleringarna har man korrigerat uppgifter om vindkraftverken som var felaktiga i utkastet samt så har man räknat med en osäkerhetsmarginal på +-2dB på alla vindkraftsprojekt. De sammantagna konsekvenserna av andra närliggande vindkraftsprojekt har beaktats och tekniska avdelningen (TA) har inget att anmärka på dessa. I utkastskedet överskred skuggtimmarna de rekommenderade 8 h/a vid 2 mätpunkter i situationen inga träd. Kraftverk har tagits bort och flyttats så att med de nya modelleringarna finns inga mätpunkter som överskrider de rekommenderade skuggtimmarna per år. Kraftverk nr 26 har flyttats lite söderut vilket gör att skuggtimmarna vid mätpunkt Q (i Dalabacka, Nykarleby) ökar jämfört med utkastskedet, men timmarna	kaakkoispuolella. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050, joka hyväksyttiin joulukuussa 2024, alue on osoitettu tuulivoima-alueena. Kaavaehdotuksessa voimaloiden määrää on vähennetty aiemmasta 43:sta ja nyt selvitetään 35 korkeintaan 300 metrin korkuisen voimalan rakentamista alueelle. Suunniteltujen voimaloiden yksikköteho on n. 7–10 MW. Kaupungin ja muiden viranomaisten lausunnot kaavaluonnoksesta on huomioitu hyvin. Vuoden 2024 aikana on tehty monta lisäselvitystä. Uusien melu- ja varjostusmallinnusten lisäksi on tehty myös metsoselvitys, jäänheittoriskin arviointi, saavutettavuusselvitys ja selvitys ekologisista arvoista ja ekologisten yhteyksien tarpeesta. Monia uusia luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita on lisätty. Nämä tulee huomioida rakennusvaiheessa ja ne tulee merkitä maastoon selvästi, varsinkin teiden ja voimaloiden läheisyydessä sijaitsevien alueiden osalta. Alueella on myös paljon muinaisjäännöksiä, ja vaaravyöhykkeellä sijaitsevat muinaisjäännökset tulee merkitä selvästi maastoon ennen rakennustöiden aloittamista. Melumallinnuksissa on korjattu tuulivoimaloita koskevia tietoja, jotka olivat virheellisiä luonnoksessa. Lisäksi kaikkiin tuulivoimahankkeisiin on lisätty 2 dB:n epävarmuusmarginaali. Hankkeen muiden tuulivoimahankkeiden kanssa muodostamat yhteisvaikutukset on huomioitu ja teknisellä osastolla ei ole lausuttavaa näistä. Luonnosvaiheessa varjostustunnit ylittivät suositellun 8 h/a 2 mittauspisteellä tilanteessa, jossa puiden suojaavaa vaikutusta ei huomioitu. Voimaloita on poistettu ja siirretty siten, että suositellut varjostustunnit alittuvat kaikilla mittauspisteillä. Voimalaa 26 on siirretty hieman etelään, jolloin varjostustunnit mittauspisteellä Q (Dalabacka, Uusikaarlepyy) lisääntyvät luonnosvaiheeseen verrattuna, mutta tuntimäärä alittaa edelleen

är fortsättningsvis under de rekommenderade 8h då de beräknas till 7:49 h/a. Synlighetsanalysen är väl gjord och man får en bra överblick över hur många kraftverk som kommer att synas på olika platser i regionen, speciellt när man ser till konsekvenserna av alla planerade vindkraftsparker. Fotomontagen ger däremot inte en rättvis bild av hur det kan se ut ifall man inte förstorar bilderna tillräckligt. Panoramabilder ger en skev bild av verkligheten och TA rekommenderar att man kompletterar fotomontage med bilder som är tagna med 50 mm brännvidd som bättre motsvarar hur det ser ut i verkligheten. Enligt kapitlet om sammantagna konsekvenser för landskapet där man utreder konsekvenser med alla planerade vindkraftsområden i närheten, konstateras att det från fotograferingspunkten i Jeppo inte är möjligt att "vila blicken" genom att titta långt bort utan att alltid rikta blicken till roterande rörelser, förutom undantagen rakt söderut och norrut. Det innebär att de sammantagna konsekvenserna som riktas till landskapet är betydande. Det rikliga antalet synliga kraftverk i olika riktningar kommer att orsaka betydande förändring jämfört med det nuvarande landskapet. Områden för elstationer har flyttats och blivit färre till antalet i jämförelse med planutkastet. I planförslaget finns 2 områden reserverade för placering av energiförsörjning (EN) och riktgivande dragning av ellinjer ut från området går söderut. Tidigare fanns även 2 riktgivande dragningar västerut. Avsikten är att den el som producerats i planområdet överförs till det riksomfattande nätet genom att bygga en ca 38 km lång 400 kV:s kraftledning från planområdet till Sandås elstation i Nykarleby. I området för 400 kV luftledningen ligger även Oy Herrfors Ab:s 110 kV luftledning Jussila-Voltti. Elöverföringen från den södra delen av planområdet sker främst	suositellun 8 h/a. Varjostustuntien määrän on arvioitu olevan 7:49 h/a. Näkyvyysanalyysi on tehty hyvin ja se antaa hyvän kuvan näkyvien voimaloiden määrästä eri paikoissa alueella, etenkin kaikkia suunniteltuja tuulivoimapuistoja ajatellen. Valokuvasovitteet eivät sen sijaan anna oikeaa kuvaa, ellei kuvia suurenna tarpeeksi. Panoraamakuvat antavat vääristyneen kuvan todellisuudesta ja tekninen osasto suosittelee, että valokuvasovitteita täydennetään 50 mm polttovälillä otetuilla kuvilla, jotka vastaavat paremmin todellisuutta. Maisemaan aiheutuvista yhteisvaikutuksista kertovassa kappaleessa, jossa selvitetään kaikkien lähialueen tuulivoimapuistojen aiheuttamia vaikutuksia, todetaan, että Jepuan valokuvauspisteeltä ei ole mahdollista ”lepuuttaa silmää” katsomalla kauas ilman, että katse kiinnittyy pyöriviin liikkeisiin, suoraan pohjoiseen ja etelään lukuun ottamatta. Tämä tarkoittaa, että yhteisvaikutukset maisemaan ovat merkittävät. Näkyvien voimaloiden suuri määrä eri suunnissa aiheuttaa merkittävän muutoksen nykyiseen maisemaan verrattuna. Sähköasemien alueita on siirretty ja niiden määrä on vähentynyt kaavaluonnokseen verrattuna. Kaavaehdotuksessa on 2 energiahuoltoa varten (EN) varattua aluetta ja ohjeelliset sähköjohdon linjaukset kulkevat etelään. Aiemmin kaavassa oli myös 2 ohjeellista linjausta länteen. Tarkoituksena on, että kaava-alueella tuotettu sähkö siirretään 38 km pitkää 400 kV:n voimajohtoa pitkin kaava-alueelta Sandåsin sähköasemalle Uudessakaarlepyyssä. 400 kV:n ilmajohdon alueella sijaitsee myös Oy Herrfors Ab:n 110 kV:n ilmajohto Jussila-Voltti. Sähkönsiirto kaava-alueen eteläosasta tapahtuu olemassa olevassa johtokäytävässä. Ulkoinen sähkönsiirto suunnitellaan erillisenä prosessina. Tekninen osasto toivoo kuitenkin, että kaavaan voitaisiin liittää kartta, josta ilmenee suunnitellun sähkölinjauksen sijainti hankealueelta Sandåsin sähköasemalle.

via en befintlig ledningskorridor. Den externa elöverföringen planeras som en separat process. TA önskar ändå att man kunde infoga en karta för att förtydliga var den tänkta eldragningen kommer att ske från projektområdet till Sandås elstation. För att förtydliga vilka förändringar som gjorts från planutkast till planförslag kunde man även göra en sammanställning på dessa. I den fortsatta planeringen bör man hålla kontakt med staden för att få uppdateringar kring de aktuella vindkraftsprojekten som finns och eventuella ändringar som har skett i dessa. I övrigt har inte TA något att anmärka på planförslaget. Stadsstyrelsen omfattar tekniska avdelningens utlåtande med följande tillägg: - Man bör i planeringen beakta att avståndet mellan vindkraftverk och bosättning även på Nykarleby stads sida inte understiger 9 * navhöjden i enlighet med Pedersöre kommunfullmäktiges beslut. - Stadsstyrelsen förutsätter att flyghinderljusen avskärmas neråt för att inte störa befolkningen.	Kaavaehdotuksen muutosten selventämiseksi suhteessa kaavaluonnokseen, muutoksista olisi hyvä laatia kooste. Jatkosuunnittelussa tulee ottaa yhteyttä kaupunkiin ajankohtaisten tuulivoimapuistojen ja niiden mahdollisten muutosten selvittämiseksi. Teknisellä osastolla ei ole muuta lausuttavaa kaavasta. Kaupunginhallitus yhtyy teknisen osaston lausuntoon ja lisää seuraavaa: - Suunnittelussa tulee huomioida, ettei tuulivoimalan ja asutuksen välinen etäisyys alita 9 * napakorkeutta Pedersören kunnanvaltuuston päätöksen mukaan myöskään Uudenkaarlepyyn kaupungin puolella. - Kaupunginhallitus edellyttää, että lentoestevalot eristetään alaspäin siten, etteivät ne häiritse asukkaita.
Bemötande Om ett luo-område eller sm/kp-objekt eller -område ligger i närheten av en byggplats för ett vindkraftsverk ska luo- eller sm/kp-objektet eller -området märkas ut i terrängen i byggskedet. Bilderna för fotomontaget togs med en digitalkamera med 50 mm objektiv och med inställningar för att så bra som möjligt motsvara människoögat. 360-graders bilderna är en kombination av dessa 50 mm bilder. Fotomontagen uppdateras. Till planbeskrivningen bifogades en karta som visar den planerade rutten för extern elöverföring från planområdet till elstationen i Sandås.	**Vastine** Mikäli luo-alue tai sm/kp-kohde tai -alue sijaitsee tuulivoimalan rakennuspaikan läheisyydessä, merkitään rakennusvaiheessa kyseisten luo- ja sm-alueiden ja kohteiden sijainti maastoon. Valokuvat havainnekuvia varten on otettu digikameralla, joka asetuksiltaan säädetty mahdollisimman lähelle ihmissilmällä havaittavaa kuvaa, eli kinofilmikameran 50 mm objektiivia. 360 asteen kuvat ovat yhdistelmä näistä 50 mm kuvista. Havainnekuvat päivitetään. Kaavaselostukseen liitettiin kartta, jossa on esitetty suunniteltu ulkoisensähkönsiirron reitti kaava-alueelta Sandåsin sähköasemalle. Uusikaarlepyy voi olla

Nykarleby kan vara i kontakt med Fortum i fråga om uppgifterna om extern elöverföring. Planbeskrivningen kompletterats med ett kapitel om vilka ändringar som gjorts i planläggningens olika skeden. Avståndet mellan kraftverken och bosättning har justerats. Kraftverk har flyttats och sänkts så att avståndet mellan bebyggelse och kraftverk (9*navhöjd) uppfylls i enlighet med Pedersöre kommunfullmäktiges beslut. Kraftverk 9 har sänkts till 280 meter och kraftverk 26 till 270 meter. Dessutom har kraftverken 7, 9 och 26 flyttats. Traficom fastställer den praxis som gäller flyghinderljus.	yhteydessä Fortumiin ulkoisen sähkönsiirron tietoihin liittyen. Kaavaselostukseen lisättiin osio, jossa käsitellään kaavaan tulleita muutoksia eri suunnitteluvaiheissa. Voimaloiden etäisyys asutukseen on tarkistettu. Voimaloita on siirretty ja madallettu niin, että Pedersören kunnanvaltuuston päätöksenmukainen etäisyys (9*napakorkeus) asutuksen ja voimaloiden välillä täyttyy. Voimala 9 madallettu 280 metriin ja 26 on madallettu 270 metriin. Lisäksi voimaloita 7, 9 ja 26 on siirretty. Traficom määrittelee lentoestevaloihin liittyvät käytänteet.

Anmärkningar / Muistutukset

1 Anmärkning / muistutus

Åsikt (Originalspråk är svenska)	**Muistutus**
På det planerade Purmo vindkraftsområde finns 33 stycken luo- områden som skyddas enligt vattenlagen, skogslagen, naturvårdslagen och/eller bilaga IV (a) i art- och habitatdirektivet. Vi hänvisar även till §7 i naturvårdslagen, försiktighetsprincipen. Kartan över delgeneralplanen för Purmo vindpark visar att flera vindkraftverk planeras så nära luo-områden att vindkraftverkets alla delar och rotorbladens svepyta nätt och jämnt ryms på tv 1-området. Resnings-och lagringsområden för vindkraftverk får sträcka sig utanför tv-området vilket betyder att de kommer att hamna på ett skyddat område. Genom åtminstone 2 st luo-områden planeras servicevägar. Hela områdets norra del är del av ett stort sammanhängande skogsområde och hela området utgör en viktig ekologisk förbindelse/korridor. Områdets södra del ligger i skogsrenens övervintringsområde, (Luke 2021). Enligt konsekvensbedömningen bedöms att direkta konsekvenser kommer att uppstå i skogsrenspopulationens övervintrings-område, (Konsekvensbedömningen för potentiella vindkraftsområden i Österbotten). I projektområdet ligger vargrevir nr 23 som definierats av Naturresursinstitutet 2020. I områdets omedelbara närhet finns stora och viktiga grundvattenområden, Korpunbacken, Marken-Åvist och Markbyområdet. Enligt forskning	Purmon suunnitellulla tuulivoima-alueella on 33 luo-aluetta, jotka on suojeltu vesilain, metsälain, luonnonsuojelulain ja/tai luontodirektiivin liitteen IV(a) nojalla. Viittaamme myös luonnonsuojelulain 7 §:n varovaisuusperiaatteeseen. Purmon tuulipuiston osayleiskaavakartan mukaan useita tuulivoimaloita on suunniteltu niin lähelle luo-alueita, että tuulivoimaloiden kaikki osat ja roottoriympyrä hädin tuskin mahtuvat tv-1-alueelle. Tuulivoimaloiden pystytys- ja varastointialueet saavat ulottua tv-alueen ulkopuolelle, mikä tarkoittaa, että ne ulottuvat suojellulle alueelle. Ainakin 2 luo-alueen läpi suunnitellaan huoltoteitä. Alueen koko pohjoisosa on osa suurta yhtenäistä metsäaluetta ja koko alue muodostaa tärkeän ekologisen yhteyden/käytävän. Alueen eteläosa sijaitsee metsäpeuran talvehtimisalueella (Luke 2021). Vaikutusten arvioinnin mukaan metsäpeurapopulaation talvehtimisalueelle arvioidaan kohdistuvan suoria vaikutuksia (Pohjanmaan potentiaalisten tuulivoima-alueiden vaikutustenarviointi). Hankealueella sijaitsee Luonnonvarakeskuksen vuonna 2020 määrittelemä susireviiri nro 23. Alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat Korpunbackenin, Marken-Åvistin ja Markbyn suuret ja tärkeät pohjavesialueet. Tutkimukset ovat osoittaneet, että tuulivoimaloista uhkaa valua bisfenoleja, jotka saastuttavat pohjavesialueita.

finns risk för att bisfenoler från vindkraft förorenar grundvattenområden. Tillräckliga utredningar har inte gjorts för de olika fåglarna som finns på området, och av vilka flera arter hör till fågeldirektivet. Inte heller har man tagit hänsyn till att området finns mitt i flyttfåglarnas rutt eller att området hör till vildrenens övervintringsområde.Trots att de olika fågelarterna räknats upp i materialet har man inte tagit någon hänsyn till dem eller till deras livsmiljö. Enligt EU-direktiven, bilaga IV(a) är det förbjudet att riskera arter som bör bevaras, eller deras livsmiljöer och områden för rast och för förökning. På det planerade Purmo vindkrafts-område förekommer 12 sådana arter (Laji.fi). Bland dessa kan förutom olika fågelarter och vildrenen nämnas varg, lo, björn, åkergroda (viitasammakko), nordisk fladdermus och mustaschfladdermus (viiksisiippa, isoviiksisiippa).	Alueella esiintyvien lintujen tai lintudirektiiviin kuuluvien lintujen osalta ei ole tehty tarpeeksi selvityksiä. Hankkeessa ei myöskään ole huomioitu alueen sijaintia keskellä muuttolintuväylää tai sitä, että alue kuuluu metsäpeuran talvehtimisalueeseen. Vaikka eri lintulajit on lueteltu aineistossa, niihin tai niiden elinympäristöön ei ole kiinnitetty huomiota. EU-direktiivin liitteen IV(a) mukaan suojeltavia lajeja, niiden elinympäristöjä ja levähdys- ja lisääntymisalueita ei saa uhata. Purmon suunnitellulla tuulivoima-alueella sijaitsee 12 tällaista aluetta (Laji.fi). Lintulajien ja metsäpeuran lisäksi voidaan mainita myös susi, ilves, karhu, viitasammakko, pohjanlepakko ja viiksisiippa ja isoviiksisiippa.
Bemötande Vindkraftverken och kraftverkens alla delar ska rymmas inom tv-området och därigenom sträcker de sig inte över luo-områdena. De planerade servicevägarna på planområdet består huvudsakligen av befintliga vägar som förbättras och breddas enligt behov. Genom luo-områden byggs inga nya vägar. Riktlinjerna för servicevägarna och de sammanhängande skogsområdena har diskuterats med NTM-centralen i Södra Österbotten 20.9.2024. Effekterna på skogsren har undersökts noggrannare under hösten 2024. Resultaten har beaktats i konsekvensbedömningen och planläggningen. De viktigaste betesområdena och förbindelserna mellan dessa områden har granskats utifrån tillgänglig information. Vindkraftverken i Purmo är inte belägen i dessa områden. Skogsrenarna betar flitigt på stora områden under vintern och i jakt på mat flyttar de sig till nya platser. Därför kan det i	**Vastine** Tuulivoimalat ja voimalan kaikki osat tulee mahtua tv-alueella, jolloin ne eivät sijoitu luo-alueiden alueelle. Olemassa olevia teitä parannetaan ja levennetään tarvittavilta osin. Luo-alueiden halki ei rakenneta uutta tietä. Huoltotiet sijoittuvat pääosin koko kaava-alueella olemassa olevien teiden alueelle. Huoltoteiden linjauksista ja yhtenäisistä metsäalueista on keskusteltu Eteläpohjanmaan ELY-keskuksen kanssa 20.9.2024. Kaavan vaikutusten arviointia on tarkistettu syksyllä 2024 metsäpeurojen osalta, eli metsäpeurat on huomioitu vaikutusten arvioinnissa ja myös kaavoituksessa. Metsäpeurojen keskeisimpien laidunnusalueiden ja niiden välisten kulkuyhteyksien sijainnit on tarkistettu saatavilla olevan tiedon pohjalta. Purmon tuulivoimalat eivät sijoitu kyseisille alueille. Metsäpeurat laiduntavat talvisin laajasti etsien ravintoa ja siirtyvät uuteen kohteeseen

planområdet förekomma vinterbetande skogsrenar, men inte under sommarbetet eller kalvningen. Inom planområdet finns få områden där det förekommer lav och därför har området inte heller någon stor betydelse för skogsrenens vinterbete.	ravinnon loppuessa alueelta. Kaava-alueella saattaa täten esiintyä yksittäisiä metsäpeuroja talvilaidunnuksen aikaan, mutta ei kesälaidunnuksen ja vasomisaikaan. Tuulivoima-alueella ei esiinny kuin vähäisin määrin alueita, joissa esiintyy jäkälikköä, joten talvilaidunnuksen suhteen alueella ei ole merkittävää roolia.
Kommunens vindkraftsstrategi innehåller ett beslut om att vindkraftverk inte får byggas på grundvattenområden, vilket också har beaktats i denna plan.	Kunnan tuulivoimastrategiassa on päätös, ettei tuulivoimaloita saa rakentaa pohjavesialueille mikä on huomioitu myös tässä kaavassa.
Flyttfåglarnas rutter och det övriga fågelbeståndet har utretts i natur- och fågelinventeringen (FCG 2023).	Muuttolintujen reitit sekä muu linnusto on selvitetty luonto- ja linnustoselvityksessä (FCG 2023).
Vissa luo-områden som anges på plankartan är också viktiga för fågelfaunan, vilket har beaktats i planförslaget. I projektets omgivning finns inga stora områden som är viktiga för flyttfågelbeståndet, såsom IBA; FININBA eller MAALI-områden. Dessa områden ligger längre mot kusten samt sydost om planområdet på cirka 10 kilometers avstånd som närmast.	Osan kaavakartalla osoitetuista luo-alueista ovat osaltaan myös linnustolle tärkeitä alueita, mikä on huomioitu kaavaehdotuksen laadinnassa. Hankkeen ympäristössä ei ole laajoja muuttolinnustolle tärkeitä alueita, kuten IBA; FININBA ja MAALI-alueita. Kyseiset alueet sijoittuvat kauemmaksi rannikolle sekä kaava-alueen kaakkoispuolelle lähimmillään noin 10 kilometrin etäisyydelle.
I konsekvensbedömningen av Purmo vindkraftspark har varg, lo, björn, åkergroda samt fladdermöss behandlats.	Purmon tuulivoimapuiston hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa on käsitelty sutta, ilvestä, karhua, viitasammakkoa sekä lepakoita.
Lo, björn och järv påträffas sporadiskt i området och de kan röra sig i området även i fortsättningen trots vindkraftsparken.	Ilvestä, karhua ja ahmaa tavataan alueella satunnaisesti ja ne pystyvät liikkumaan alueella myös jatkossa tuulivoimapuistosta huolimatta.
Livsmiljöer för åkergrodor finns inom planområdet men kraftverken är placerade på tillräckligt långt avstånd från dessa.	Viitasammakoiden elinympäristöjä on kaava-alueella ja voimalat on sijoitettu riittävän etäälle kyseisistä alueista.
Fladdermöss har enligt konsekvensbedömningen bedömts röra sig sporadiskt och i mycket liten omfattning genom planområdet.	Kaava-alueen kautta tapahtuva lepakoiden muutto on arvioitu ympäristövaikutusten arvioinnissa satunnaiseksi ja hyvin vähäiseksi.
Vargrevirens storlek varierar. Reviret i Jeppo, som delvis ligger i planområdet enligt uppgifter från 2024, är vidsträckt. Dessutom finns det inga andra vargrevir i området så det är möjligt att reviret expanderar eller ändrar form. Vargarna rör sig i olika områden, ibland långa vägar. Vargen är en art i bilaga IV till EU:s habitatdirektivet och det är	Susien reviirien koot vaihtelevat. Jepuan susireviiri, joka osittain kulkee kaava-alueella vuoden 2024 tiedon mukaan, on laaja. Lisäksi susireviirin ympäristöön ei sijoitu muita susireviirejä, vaan reviirin on mahdollista laajentua tai muuttaa muotoaan. Sudet liikkuvat eri alueilla ja kulkevat pitkiäkin

förbjudet att försämra eller förstöra artens förökknings- och rastplatser. Vargar kan även i fortsättningen sporadiskt röra sig i vindkraftsområdet.	matkoja. Susi on EU:n luontodirektiivin liitteen IV laji, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. Susien satunnainen liikkuminen tuulivoima-alueella on jatkossakin mahdollista.
2 Anmärkning / muistutus	
Anmärking (Originalspråk är svenska) Skogsrenen är fredad enligt lag och ett av de största hoten mot den anses vara förstörelse av dess livsmiljö pga utbyggande av förnybar energi som vind- och solkraft. Södra delen av det planerade Purmo vindkraftsområdet är skogsrenens övervintringsområde. Utbyggande av vindkraft på det planerade Purmoområdet är mycket koncentrerat till den södra delen av området där påverkan från vindkraft i grannkommunerna kommer att vara stor. Södra delen av området ligger intill gränsen till både Kauhava och Nykarleby. I dessa kommuner har Salo-Ylikoski området i Kauhava redan godkänts och fått bygglov. Området ligger bara ett fåtal kilometer från Purmo vindkraftsområde i söder. Både Kaustar och det stora området mellan Jeppo i Nykarleby och Åvist i Pedersöre, där upp till 80 vindkraftverk planeras, har fått godkänt planläggningsbeslut och båda dessa ligger endast ett fåtal kilometer från Purmoområdet i öst/sydost. Påverkan på naturen och inte minst på människorna i byarna mellan dessa vindkraftsområden kommer att bli oskälig och invånarna i Pedersöre kommun kommer härmed att behandlas olika.	**Muistutus** Metsäpeura on lain mukaan rauhoitettu ja yhtenä sen elinympäristöön kohdistuvista suurimmista uhkista pidetään uusiutuvan energiantuotannon, eli tuuli- ja aurinkovoiman, rakentamista. Purmon suunnitellun tuulivoima-alueen eteläosa on metsäpeuran talvehtimisaluetta. Tuulivoiman rakentaminen Purmon alueella keskittyy hyvin paljon alueen eteläosaan, jossa tuulivoiman vaikutukset naapurikuntiin tulee olemaan suuret. Alueen eteläosa sijaitsee sekä Kauhavan että Uudenkaarlepyyn rajan tuntumassa. Näillä alueilla Kauhavalla sijaitsevan Salo-Ylikosken alue on jo hyväksytty ja sille on myönnetty rakennuslupa. Alue sijaitsee vain muutaman kilometrin etäisyydellä Purmon tuulivoima-alueen eteläpuolella. Sekä Kaustar että Uudenkaarlepyyn Jepuan ja Pedersören Åvistin alueella sijaitseva suuri alue, jolle suunnitellaan jopa 80 voimalan rakentamista, on hyväksytty kaavoituksen osalta ja molemmat sijaitsevat vain muutaman kilometrin päässä Purmon alueelta, idässä/kaakossa. Vaikutukset luontoon ja varsinkin kylien asukkaisiin näiden kahden tuulivoima-alueen välissä tulevat olemaan kohtuuttomat ja Pedersören kunnan asukkaita ei täten kohdella tasavertaisesti.
Bemötande Effekterna på skogsren har undersökts noggrannare under hösten 2024 och har beaktats i miljökonsekvensbedömningen och planläggningen. De	**Vastine** Kaavan vaikutusten arviointia on tarkistettu syksyllä 2024 metsäpeurojen osalta, eli metsäpeurat on huomioitu vaikutusten arvioinnissa ja myös

viktigaste betesområdena och förbindelserna mellan dessa områden har granskats utifrån tillgänglig information. Vindkraftsverken i Purmo är inte belägna i dessa områden. Inom planområdet kan det förekomma vinterbetande skogsren, men inte under sommarbetet eller kalvningen. Enskilda skogsrenar betar flitigt på vintern och flyttar i jakt på mat till nya platser när maten tar slut. Inom planområdet finns få områden där det förekommer lav och därför har området inte heller någon stor betydelse för skogsrenens vinterbete. Purmo vindkraftspark anhängiggjordes 14.12.2020. Pedersöre kommun ger utlåtande på grannkommunernas framlagda vindkraftsprojekt som påbörjats senare. Privatpersoner har även rätt att yttra sig om vindkraftsprojekt i grannkommunerna. De sammantagna konsekvenserna för bosättningen har tagits i beaktande i delgeneralplanen.	kaavoituksessa. Metsäpeurojen keskeisimpien laidunnusalueiden ja niiden välisten kulkuyhteyksien sijainnit on tarkistettu saatavilla olevan tiedon pohjalta. Purmon tuulivoimalat eivät sijoitu kyseisille alueille. Kaava-alueella saattaa esiintyä talvilaidunnuksen aikaan metsäpeuroja, mutta ei kesälaidunnuksen ja vasomisaikaan. Yksittäiset metsäpeurat laiduntavat talvisin laajasti etsien ravintoa ja siirtyvät uuteen kohteeseen ravinnon loppuessa alueelta. Tuulivoima-alueella ei esiinny kuin vähäisin määrin alueita, joissa esiintyy jäkälikköä, joten talvilaidunnuksen suhteen alueella ei ole merkittävää roolia. Purmon tuulivoimapuisto on tullut vireille 14.12.2020. Pedersören kunta lausuu naapurikunnissa vireillä olevista myöhemmin käynnistetyistä tuulivoimahankkeista. Yksityishenkilöillä on myös oikeus lausua naapurakuntien tuulivoimahankkeista. Purmon tuulivoimakaavassa on huomioitu asutukseen kohdistuvat yhteisvaikutukset.

3 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska)	**Muistutus**
3a) På områden förvaltade av Finnabba samfällda skog inkräktar tv-1 område (område för vindkraftverk) på 3 platser enligt plankartan av Purmo vindkraftspark. Finnabba samfällda skog har INTE undertecknat arrendeavtal med vindkraftsbolaget och bör då heller inte ha område för vindkraftverk markerade på plankartan. 3b) På område förvaltat av Finnabba samfällda skog finns inritat ett luo-1 område (område som är särskilt viktigt för naturens mångfald:naturobjekt som skyddas enligt lagstiftning). Redogörelse hur området har uppkommit. Skiftet i fråga har en kil på grovt uppskattat 300-500m2 på södra sidan av träskbäcken, kom överens med rågrannen om att	3a) Purmon tuulivoimapuiston kaavakartan mukaan tv-1-alue (tuulivoimaloiden alue) ulottuu Finnabba samfällda skogin hallinnoimalle alueelle kolmessa kohdassa. Finnabba samfällda skog EI OLE allekirjoittanut vuokrasopimusta tuulivoimayhtiön kanssa, eikä kaavakartalle tule myöskään merkitä tuulivoimalan aluetta heidän mailleen. 3b) Finnabba samfällda skogin hallinnoimalla alueella sijaitsee luo-1-alue (luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue). Selvitys alueen synnystä:

dela på grävmaskinskostnaderna för breddning av bäcken. Med detta blev vattenområde som rå mellan skiftena, Finnabba samfällda skog har inte den dikeskarm med björkar kvar på det området. Med vattenområde som gräns blir skötseln av skifterna klarare. Arbetet utfördes hösten 2022. Planen var förutom redigare rå mellan skifterna få till en sedimenteringsbassäng, flödeshastigheten på vattnet sjönk.De sedimentmassor som samlas i bassängen skall vid behov avlägsnas.Vattensystemet nedstöms hålls i bättre skick med detta. En åtgärd utförd av privata skogsägare på egen bekostnad för att få redigare skiftesrå och bättre vattenhushållning i området resulterar vad det verkar även till bildandet av område viktigt för naturens mångfald. Som "belöning" skyddas området. Tidigare var markägarna stolta ifall de hade något ovanligt eller unikt i sina marker. Nuförtiden kan just det som är ovanligt eller unikt leda till skydd eller restriktioner (vilka inte kompenseras) i brukande av egen mark. Med denna utveckling så blir det i framtiden så att markägare som upptäcker något ovanligt eller unikt på sina marker ser till att få bort det för gör hen inte det finns risk för restriktioner i markanvändningen samt eventuella ekonomist bortfall. Resultatet är en fattigare natur och oroliga markägare. Finnabba samfällda skog har INTE undertecknat arrendeavtal med vindkraftsbolaget.Ingen kontakt har tagits till Finnabba samfällda skog vare sig av Pedersöre kommun, ABO energy eller de instanser som kartlagt detta luo-1 område. Är väldigt kritisk till hur markägare får arealer tvångs-socialiserade på detta sätt. Rättslös i rättsstat=skogsägare i Finland.	Kyseisellä palstalla on n. 300–500 m2:n kokoinen kiila lammen puron eteläpuolella. Sovin rajanaapurin kanssa, että jaamme puron leventämisestä aiheutuvat kaivinkonekustannukset. Näin vesistöstä muodostui palstojen välinen raja. Finnabba samfällda skogilla ei ole alueella enää koivuja kasvavaa ojanvartta. Palstojen hoito muuttuu selvemmäksi, kun vesistö muodostaa rajan. Työ tehtiin syksyllä 2022. Töiden tarkoituksena oli rajan selventämisen lisäksi luoda laskeutusallas. Veden virtausnopeus muuttui hitaammaksi. Näin alapuolinen vesijärjestelmä pysyy paremmassa kunnossa. Tämä oli yksityisten metsänomistajien omalla kustannuksella suorittama toimenpide palstojen välisen rajan selkiyttämiseksi ja alueen vesitalouden parantamiseksi, joka johti myös ilmeisesti luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeän alueen muodostumiseen. ”Palkintona” alue suojellaan. Aiemmin maanomistajat olivat ylpeitä, jos heidän maillaan sijaitsi jotain harvinaista tai ainutlaatuista. Nykyisin juuri harvinainen ja ainutlaatuinen voi johtaa suojeluun tai rajoituksiin (joita ei korvata) oman maan käyttöön liittyen. Tämä kehitys tarkoittaa jatkossa, että maanomistaja poistaa harvinaiset ja ainutlaatuiset piirteet huomatessaan sellaisia maillansa välttääkseen mahdollisia maankäyttörajoituksia sekä taloudellisia menetyksiä. Tämä johtaa köyhempään luontoon ja huolestuneisiin maanomistajiin. Finnabba samfällda skog EI OLE allekirjoittanut vuokrasopimusta tuulivoimayhtiön kanssa. Finnabba samfällda skogiin ei ole otettu yhteyttä Pedersören kunnan, ABO Energyn tai luo-1-alueen kartoittaneiden henkilöiden taholta. Suhtaudun erittäin kriittisesti siihen, miten maanomistajat pakkososialisoivat maa-aloja tällä tavalla. Oikeudeton oikeusvaltiossa = metsänomistaja Suomessa.

3c) Till planeringen av vindkraftspark har arrende-avtalen markägare/vindkraftsbolag en central roll,de bestämmer hur området skall förvaltas hela den tid tills vinkraftsparken blivit nedmonterad. Kommunala planläggares arbete görs för kommu-ninnevånarnas bästa inte för något bolags bästa, så har åtminståne jag trott och jag hoppas det fortfa-rande gäller. De markägare som inte var med i den valda för-handlingsgruppen har inte haft några som helst möjligheter till att granska eller ge respons på avta-let under förhandlingsprosessen. Gruppen som valts till förhandlingarna har agerat helt egenmäk-tigt. Som förvaltare av mark på ungefär 3% av pro-jektarealen trodde jag inte ens i den vildaste fan-tasi att markägarna inte skulle ges möjlighet till kontroll, diskussion och eventuell redigering av av-talet innan undertecknandet. Avtalet innehåller flere oklarheter och svagheter. Giltighetstden på avtalet är 30år, varefter arrenda-torn äger rätt att förlänga avtalets giltighetstid två gånger med tidigare villkor fem år åt gången. Avta-let kan därmed vara i kraft 40 år. Världen och ar-betssätt förändras en hel del på 40 år men avtalet beaktar i vissa hänseenden detta dåligt. Exempel ur avtalet "8.6 Arrendegivaren strävar ef-ter ATT MED TILL BUDS STÅENDE MEDEL bidra till att Arrendatorn får alla de tillstånd som krävs en-ligt vindkraftsprojekets tillståndsprosess samt sam-tycken knutna till hörande av grannar." Finska versionen "8.6 Vuokranantaja pyrkii käy-tössä olevin KOHTUULLISIN KEINOIN myötä-vaikkuttamaan siihen,että Vuokralainen saa kaikki tuulivoimahankkeen luvitusprosessien edellyttä-mät luvat sekä naapureiden kuulemisiin liittyvät suosimukset." En väsentlig del till hur avtalet skall tolkas finns i punkt 18.3. "18.3 Den svenska vers-ionen av kontraktet är den primära versionen vid tvist." Man får fråga sig om svenskspråkiga, finsk-språkiga eller både och missleds här?	3c) Maanomistajan ja tuulivoimayhtiöiden välisillä vuokrasopimuksilla on erittäin keskeinen merkitys tuulivoimapuiston suunnittelussa. Sopimukset määräävät, miten aluetta hallinnoidaan koko aikana, kunnes tuulivoimapuisto on purettu. Kunnallisten kaavoittajien työtä tehdään kunnan asukkaiden parhaaksi, ei minkään yhtiön parhaaksi. Näin minä olen ainakin asian käsittänyt ja toivon, että tämä pitää paikkansa edelleen. Maanomistajilla, jotka eivät olleet mukana valitussa neuvotteluryhmässä, ei ole ollut minkäänlaisia mahdollisuuksia tarkistaa sopimusta tai esittää palautetta sopimuksesta neuvotteluprosessin aikana. Neuvotteluihin valittu ryhmä on toiminut täysin omavaltaisesti. Hallinnoin n. 3 % hankealasta ja en pystynyt mitenkään kuvittelemaan, ettei maanomistajille annettaisi mahdollisuutta tarkistaa sopimusta, keskustella siitä tai esittää mahdollisia muutoksia ennen allekirjoittamista. Sopimuksessa on useita epäselvyyksiä ja heikkouksia. Sopimus on voimassa 30 vuotta, minkä jälkeen vuokralaisella on oikeus pidentää sopimusta kaksi kertaa aiemmilla ehdoilla ja viideksi vuodeksi kerrallaan. Sopimus voi täten olla voimassa 40 vuotta. Maailma ja työtavat muuttuvat paljonkin 40 vuodessa, mutta sopimuksessa se huomioidaan joiltakin osin erittäin huonosti. Esimerkki sopimuksesta: "8.6 Arrendegivaren strä-var efter ATT MED TILL BUDS STÅENDE MEDEL bi-dra till att Arrendatorn får alla de tillstånd som krävs enligt vindkraftsprojekets tillståndsprosess samt samtycken knutna till hörande av grannar." Suomenkielinen versio "8.6 Vuokranantaja pyrkii käytössä olevin KOHTUULLISIN KEINOIN myötävaikuttamaan siihen, että Vuokralainen saa kaikki tuulivoimahankkeen luvitusprosessien edellyttämät luvat sekä naapureiden kuulemisiin liittyvät suosimukset." Olennainen osa siitä, miten sopimusta tulee tulkita, löytyy kohdasta 18.3. ”18.3 Riitatilanteessa sopimuksen ruotsinkielinen versio

När avtalet pesenterades för markägarna gavs inga som helst möjlighet till att göra ändringar ens i dåligt språkbruk. En deltagare vid presentationstillfället tog upp just skillnaden i punkt 8.6 mellan svenska och finska versionen, svenska versionen är betydligt "hårdare" än den finska. Det påpekades också att enligt avtalet gäller den svenska versionen primärt vid tvist. Representanten för vindkraftsbolaget (då ABO wind) sade att om det blir tvist skall den finska versionen gälla angående just den punkten. Ett muntligt löfte av ABO winds representant betyder ingenting för de som nu har övertagit arrendekontrakten d.v.s. ABO energy. Projektet Purmo vindkraftspark får troligen nya ägare (kanske flera gånger) under de 40år som avtalen kan vara i kraft så allt som det kommit överens om eller lovats måste uppgöras skriftligt. Skall då ombudsmannen i Finnabba samfällda skog (som inte tecknat arrendeavtal) känna sig hotad när de med arrendeavtal skall MED TILL BUDS STÅENDE MEDEL gå vindkraftsbolagets ärenden gentemot grannar? Vid tillfället då förhandlingsgruppen presenterade arrendeavtalet uppmanades markägarna att godkänna avtalet genom att underteckna det. Förhandlingsgruppens ordförande sade "det är det bästa avtalet ni kan få." Inga ändringar i avtalstexten gjordes trots uppenbara brister uppdagats. Arrendeavtalens förhandlingsresultat är till vissa delar undermåligt. Om det-här vr "det bästa" får man verkligen tycka synd om andra makägare med arrendeavtal slutna med andra aktörer. Dethär har varit den första chansen till att kunna ge kommentarer gällande arrendeavtalet.	on ensisijainen versio.” Voidaan kysyä, onko tämä harhaanjohtavaa ruotsinkielisten, suomenkielisten vai molempien kannalta? Kun sopimus esiteltiin maanomistajille, heille ei annettu mahdollisuutta tehdä minkäänlaisia korjauksia edes huonoon kielenkäyttöön. Eräs osallistuja mainitsi esittelytilaisuudessa ruotsin- ja suomenkielisen version erot kohdassa 8.6. Ruotsinkielinen versio on huomattavasti ”tiukempi” kuin suomenkielinen. Huomautettiin myös siitä, että ruotsinkielinen versio toimii ensisijaisena versiona mahdollisissa riitatilanteissa. Tuulivoimayhtiön edustaja (tällöin ABO Wind) sanoi, että mahdollisessa riitatilanteessa sovelletaan ensisijaisesti suomenkielistä versiota tämän kohdan osalta. ABO Windin edustajan suullinen lupaus ei merkitse mitään ABO Energylle, jolle vuokrasopimukset ovat nyt siirtyneet. Purmon tuulivoimahankkeen omistaja vaihtuu luultavasti uudelleen (ehkä useitakin kertoja) sopimusten 40 vuoden voimassaolon aikana. Tästä syystä kaikki sovitut ja luvatut asiat tulee esittää kirjallisesti. Tuleeko Finnabba samfällda skogin edustajan (joka ei ole allekirjoittanut vuokrasopimusta) tuntea itsensä uhatuksi, kun vuokrasopimuksen allekirjoittaneen henkilön tulee KOHTUULLISIN KEINOIN hoitaa tuulivoimayhtiön asioita naapurien osalta? Tilaisuudessa, jossa neuvotteluryhmä esitteli vuokrasopimusta, maanomistajia kehotettiin hyväksymään sopimus allekirjoittamalla se. Neuvotteluryhmän puheenjohtaja sanoi, että ”tämä on paras sopimus, minkä voitte saada.” Sopimustekstiin ei tehty korjauksia, vaikka siinä oli ilmennyt selviä puutteita. Vuokrasopimusten neuvottelutulokset ovat osittain ala-arvioiset. Jos tämä on ”paras”, toisia muiden toimijoiden kanssa sopimuksen solmineita maanomistajia käy

3d) Enligt markarrendeavtalet finns det två nivåer på hektarsersättningar i vindkrafts-parken. 1.Vindkraftverkets svepområde omfattar markområdet som lämnar under rotorns rotationsområde. Svepområdet har enligt avtalet en betydligt högre ersättningsnivå per hektar, det är helt i sin ordning. 2.Vindupptagningsområdet, till det hör förenklat de arealer som är under 800 meter från vindkraftverk. När markägargruppen vilken förhandlat med vindkraftsbolagen hade presentationen av avtalet påpekede jag att dessa två ersättningsnivåer är för lite. Åsikten motiverades med att markägare med areal nära vindkraftverk, men inte inom svepområde, har mer olägenheter av vindkraftverken än markägare med areal i periferin av vindupptagningsområdet. Påpekade att flera ersättningsnivåer borde finnas, men att ingen stor skillnaden behövs. Har nu senare ändrat uppfattning och anser numera att skillnaden borde vara betydande, allt det-här för att få rättvisare ersättning till arealer nära vindkraftverken. Förhandlingsgruppens representanter vid presentationen av avtalet sade att avtalet var färdigt förhandlat och att förhandlingruppen gjort sitt i och med det, gruppen upphörde existera efter att arrendeavtal framlagts markägarna det berör. Förhandlingsgruppen "tvår sina händer". Markägarna har nu två val, godkänna eller förkasta avtalet, men den enskilde markägaren är härmed helt ensam mot ett stort bolag. Inte roligt när framförhandlat avtal är undermåligt. Orsaker varför ersättningsnivåerna bör vara flera. 1.Störningar på vindkraftverk (ex. brand, vinghaveri) gör att myndigheter utfärdar skyddszon kring kraftverket, vistelse i området begränsas. Den risken har ett pris som måste avspeglas i arrendeavgiften.	todellakin sääliksi. Tämä on ollut ensimmäinen mahdollisuus esittää kommentteja vuokrasopimuksesta. 3d) Maavuokrasopimuksen mukaan tuulivoimapuiston osalta sovelletaan kahta hehtaarikorvaustasoa. 1. Tuulivoimalan pyyhkäisyala käsittää roottorin pyörimisalueen alle jäävän alueen. Pyyhkäisyalan korvaustaso on sopimuksen mukaan huomattavasti korkeampi hehtaaria kohden, minkä on täysin oikein. 2. Tuulenottoalue, johon sisältyy yksinkertaistettuna alle 800 metrin etäisyydellä tuulivoimalasta sijaitsevat alat. Kun tuulivoimayhtiön kanssa neuvotellulle maanomistajaryhmälle esiteltiin sopimusta, huomautin, että nämä kaksi korvaustasoa eivät riitä. Mielipidettä perusteltiin sillä, että tuulivoimala aiheuttaa enemmän haittaa maanomistajalle, joka omistaa maa-alaa tuulivoimalan läheisyydessä, muttei pyyhkäisyalalla kuin maanomistajalle, joka omistaa maata tuulenottoalueen laitamilla. Huomautin, että korvaustasoja tulisi olla lisää, mutta erojen ei tarvitse olla suuria. Olen nyt myöhemmin muuttanut mieltäni ja olen nykyisin sitä mieltä, että eron tulisi olla merkittävä. Näin tuulivoimaloita lähempänä olevista aloista saisi oikeudenmukaisemman korvauksen. Sopimuksen esittelyn yhteydessä neuvotteluryhmän edustajat sanoivat, että sopimusneuvottelut on päätetty ja että neuvotteluryhmä on täten täyttänyt tehtävänsä. Ryhmä purettiin, kun vuokrasopimukset esiteltiin asiaa koskeville maanomistajille. Neuvotteluryhmä ”pesee kätensä”. Maanomistajilla on nyt kaksi vaihtoehtoa, he joko hyväksyvät tai hylkäävät sopimuksen, mutta yksittäinen maanomistaja on näin aivan yksin suurta yhtiötä vastaan. Tämä ei ole hauskaa, kun neuvoteltu sopimus on ala-arvoinen.

2.Ett vindkraftverks placering ändrades från tidigare förslag till det planförslag som presenterades 16.-2025 på Purmo gården. Orsaken är att det finns risk för iskast till en väg. Risken för iskast ökar ju närmare vindkraftverket man befinner sig. Personskador, skador på skog, mark och vilt finns. Blir markägarna nekade till att beträda den egna marken under särskillda väderförhållanden? Den risken har ett pris som måste avspeglas i arrendeavgiften. 3.Eventuella föroreningar från vindkraftverken (oljor,kemikalier,mikroplater...) skall dessa saneras vid spill? En sanering ger andra typer av skador på marken. Den risken har ett pris som måste avspeglas i arrendeavgiften. 4.Arrendeavtalet i sin nuvarande form med två ersättningsnivåer kommer att skapa "ont blod" mellan markägarna. I det planförslag som presenterats har södra delen av planområdet "tätare" med vindkraftverk, i den norra delen av planområdet har kraftverk plockats bort. Belastningen av vindkraftens byggen och infrastruktur skiljer sig avsevärt mellan norr/syd. Effekten blir att arealei i söder får mera olägenheter av vindkraftsproduktionen än areal i norr. Ersättningarna för arrendet utanför svepområdet inom vindupptagningsområdet är trots det lika för alla. Förhandlingsgruppens oförmåga att upptäcka detta är ytterligare ett bevis på att de inte var uppgiften mogen. Ett orättvst avtal som dethär blir receptet till avundsjuka och tvister mellan nejdens markägare.	Syitä, miksi korvaustasoja tulisi lisätä: 1. Tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden (esim. tulipalo, siipirikot) vuoksi viranomaiset määrittävät voimalan ympärille turvavyöhykkeen ja oleskelua alueella rajoitetaan. Tällä riskillä on hintansa ja sen tulee näkyä vuokrassa. 2. Yhden tuulivoimalan sijoittelua oli muutettu 16.-2025 Purmogårdenillä esitetyssä kaavaehdotuksessa. Syynä on, että se aiheuttaa jäänheittoriskin tielle. Jäänheittoriski kasvaa, kun etäisyys tuulivoimalasta vähenee. Ihmisiin, metsään, maa-alueille ja riistaan kohdistuu vahinkoja. Kielletäänkö maanomistajilta oleskelu omilla mailla tiettyjen sääolosuhteiden vallitessa? Tällä riskillä on hintansa ja sen tulee näkyä vuokrassa. 3. Mahdolliset saasteet tuulivoimaloista (öljy, kemikaalit, mikromuovit...), saneerataanko nämä vuotojen yhteydessä? Saneeraus aiheuttaa muita vaurioita maahan. Riskillä on hintansa ja sen tulee näkyä vuokran hinnassa. 4. Nykyinen vuokrasopimus, johon sisältyy kaksi korvaustasoa, tulee luomaan ”pahaa verta” maanomistajien välille. Esitellyssä kaavaehdotuksessa tuulivoimalat sijaitsevat tiheämmässä kaava-alueen eteläosassa. Pohjoisosasta tuulivoimaloita on poistettu. Tuulivoimalarakentamisen ja infran aiheuttama rasitus poikkeaa huomattavasti pohjoisen ja etelän välillä. Tämä johtaa siihen, että etelässä sijaitsevalle maa-alalle kohdistuu enemmän tuulivoimatuotannon haittoja kuin pohjoiselle alueelle. Vuokrauskorvaukset pyyhkäisyalan ulkopuolella tuulenottoalueen sisällä on tästä huolimatta kaikille sama. Neuvotteluryhmän kyvyttömyys nähdä tätä on vielä lisätodisteena siitä, etteivät osallistujat olleet tehtäväänsä kypsiä. Tällainen epäoikeudenmukainen tämän reseptin mukaan laadittu sopimus herättää kateutta ja riitaa alueen maanomistajien välillä.

3e) Vid markägarnas förhandlingsgrupps presentation av Purmo vindparks arrendeavtal påpekade jag att vindkraftsparken i framtiden kan ha andra inkomstkällor från arrendeområdet än bara elförsäljning. Som exempel togs "gröna certifikat", vi kallade dem så, numera är kolkvoter ett etablerat begrepp och de är en sorts "gröna certifikat". Ställde då frågan om "de gröna certifikaten". Vindkraftsbolaget säljer ju elenergi så allt annat hör väl då till markägarna? Har frågan diskuterats i förhandlingarna? Svaret förhandlingsgruppen gav var att "du kan ju inte få allt". Med ett sådant svar på frågan om "gröna certifikat" stod det helt klart att inga diskussioner i ämnet förts. Förhandlingsgruppen slår ifrån sig. Oklarheter med avtalet uppstår således. Fyra ställningstaganden. 1.Vindkraftsparken kan ha andra inkomstkällor än elförsäljning relaterade till parken. Arrendeavtalet tar inte det i beaktande. När Europa skall förses med stora mängder fossilfri energi på kort tid kan betydande bidrag och stöd komma ifråga, det blir en inkomst för vindkraftsbolagen. Räknas de inkomsterna som elkraftsrelaterade? 2.Hur blir det om kolkvoter och liknande blir del av skogsbruket. Skräcksenariet är att skogsägarna i framtiden tilldela kvoter enligt skogsinnehav och att dessa kvoter krävs vid virkesuttag, ingen omöjlighet för framtida skogsbruk. Större virkesuttag än egna kvoten gör att kvoter skall köpas, mindre och kvoter kan säljas. Här har vi en sort av "gröna certifikat" och dessa måste tillfalla markägarna. För en tid sedan fanns oro om vart jordbruksstöden på stödberättigad jordbruksmark skall gå när arrendeavtal med vindkraftsbolag tecknats på marken. Det blev väl klarlagt (jag är inte säker) att jordbruksstöden på mark under arrendeavtal med vindkraftsbolag tillfaller markägaren. Samma måste också gälla för "gröna certifikat" och skogsbruket. 3.Areal utan arrendeavtal inom vindupptagningsområdet bör kompenseras enligt deras procent-	3e) Maanomistajien neuvotteluryhmän Purmon tuulipuistoa koskevan vuokrasopimuksen esittelyn yhteydessä huomautin, että tuulivoimapuisto saattaa saada tulevaisuudessa sähkön myynnin ohella muitakin tuloja vuokra-alueelta. Esimerkkinä mainittiin ”vihreät sertifikaatit”. Kutsuimme niitä sillä nimellä, mutta nykyisin vakiintunut käsite on hiilikiintiö, ja ne ovat eräänlaisia vihreitä sertifikaatteja. Esitin tällöin kysymyksen vihreistä sertifikaateista. Tuulivoimayhtiöhän myy sähköenergiaa, joten kaikki muu kuuluu maanomistajille, eikö vain? Onko kysymystä käsitelty neuvotteluissa? Neuvotteluryhmän vastaus oli, että ”et voi saada kaikkea”. Tämän vastauksen myötä oli selvää, ettei asiasta ollut käyty keskusteluja. Neuvotteluryhmä torjuu kysymyksen. Täten sopimukseen syntyy epävarmuuksia. Neljä kannanottoa: 1. Tuulivoimayhtiöllä saattaa olla sähkön myynnin lisäksi muita tuloja puiston yhteydessä. Tätä ei huomioida vuokrasopimuksessa. Kun Eurooppaa varten tuotetaan suuri määrä fossiilitonta energiaa lyhyessä ajassa, alalle voidaan myöntää merkittäviä tukia ja apurahoja. Muodostuuko näistä tuulivoimayhtiön tuloja? Lasketaanko tällaiset tulot sähkövoiman tuotantoon? 2. Mitä tapahtuu, jos hiilikiintiöt tms. tulevat myös osaksi metsätaloutta? Kauhuskenaariossa tulevaisuuden metsänomistajille jaetaan hiilikiintiöitä metsänomistuksen perusteella ja kiintiöitä vaaditaan hakkuukertymän yhteydessä. Tämä ei ole mahdotonta tulevaisuuden metsätaloudessa. Jos hakkuukertymä ylittää oman kiintiön, se tarkoittaa, että kiintiöitä voidaan ostaa ja jos hakkuukertymä alittaa oman kiintiön, niitä voidaan myydä. Tässä meillä on eräänlainen ”vihreä sertifikaatti”, jonka täytyy jäädä maanomistajille. Jonkin aikaa sitten oltiin huolissaan siitä, mihin maataloustuet menevät tukeen oikeutetulla maatalousalueella, kun

andel av just vindupptagningsområdet av de potentiella stöd och bidrag vindkraftsbolaget erhåller. Arealerna används till vindkrafts-produktion utan arrendeavtal och arrende-ersättning. Ifall markägaren inte ersätts i ett sådant fall har denne råkat ut för grov stöld. 4."Du kan inte få allt", kommentaren vid presentationen av arrendeavtalet. Representant för vindkraftsbolaget försökte få mig att underteckna det undermåliga avtalet, avtalstexten gick lätt att ändra från bolagets sida men omöjligt till ändringar från markägarsidan. Textändringar bolaget skulle godkänna gav inga ändringar i hur avtalet tolkas. Lurendrejartaktik användes av bolagets representant, skriv under nu det är bråttom, vi kan skicka nya kontrakt per kurir med ändringara inkluderade. De ändringarna i avtalstexten var bara tillägg som ytterligare försämrade markägarens position. Förhandlingarna skedde via e-post (som kan komma ut offentligt som bevis hur markägare behandlas), inget ur arrendeavtalet avslöjas i denna text, e-post kommunikationen är inte arrendeavtalet. När jag inte skrev under avtalet kom e-post som innehöll ett uppskattat årsarrende för mig, har andra markägare fått sådant av vindkraftsbolagsrepresentanten? Han uppskattade årsarrendet till 45000€ per år. "Du kan inte få allt", den spydiga kommentaren vid avtalspresentationen. Att markägare som inte godkänner undermåligt arrendeavtal och förlorar i och med det ett ansenligt årsarrende inte har kunnat kommentera avtalet samt ha fått dikutera innehållet under förhandlingsprosessen är förfärligt. E-post kommunikationen från bolagets representant var på god svenska men när inget underteckande skett ännu tog han till språkkortet med att meddela, vi byter förhandlare till någon som har ditt modersmål så ni förstår varandra bättre. Vi förstod varandra med olika modersmål fastän kommunikationen skedde på svenska.	tuulivoimayhtiöiden kanssa on solmittu maata koskeva vuokrasopimus. Tällöin selvitettiin (en ole varma), että maataloustuki, joka koskee tuulivoimayhtiön sopimusten alaisia maita, kuuluu maanomistajalle. Saman tulee myös koskea ”vihreitä sertifikaatteja” ja metsätaloutta. 3. Tuulenottoalueen sisällä sijaitsevasta vuokraamattomasta alasta tulee maksaa korvausta mahdollisista tuulivoimayhtiön saamista tuista ja apurahoista maan tuulenottoalueesta muodostaman prosenttiosuuden mukaan. Maa-aloja käytetään tuulivoimatuotantoon ilman vuokrasopimusta ja vuokrauskorvausta. Jos maanomistajalle ei makseta korvauksia tällaisessa tapauksessa, tämä on joutunut vakavan varkauden kohteeksi. 4. ”Et voi saada kaikkea”, vuokrasopimuksen esittelyn yhteydessä esitetty kommentti. Tuulivoimayhtiön edustaja yritti saada minut allekirjoittamaan ala-arvoisen sopimuksen. Yhtiö pystyi helposti muuttamaan sopimuksen tekstiä, mutta maanomistajan muutokset olivat mahdottomia. Yhtiön hyväksyttäväksi esitetyt tekstimuutokset eivät aiheuttaneet muutoksia sopimuksen tulkintaan. Yhtiön edustaja käytti petkuttajatoimia: allekirjoita nyt, on kiire, voimme lähettää kuriirin välityksellä korjatun version. Kyseiset sopimustekstiin tehdyt muutokset olivat vain lisäys, joka pahensi maanomistajan asemaa edelleen. Neuvottelut käytiin sähköpostin välityksellä (jotka voidaan julkaista todisteena maanomistajien kohtelusta). Tässä tekstissä ei paljastu mitään vuokrasopimuksesta, sähköpostikeskustelu ei ole vuokrasopimus. Kun allekirjoitin sopimuksen, sain sähköpostiviestin, joka sisälsi arvion vuosivuokrastani. Ovatko muut maanomistajat saaneet sellaista tuulivoimayhtiön edustajalta? Edustaja arvioi vuosivuokran 45 000 euroksi. ”Et voi saada kaikkea”, ivallinen kommentti sopimuksen esittelyn yhteydessä. Se tosiasia, että maanomistajat, jotka eivät hyväksy ala-arvoista sopimusta ja menettävät siten

3f) Tolkning av punkt 8.1 i markarrendeavtalet. "8.1 Arrendegivaren och dennes eventuella övriga arrendatorer äger rätt att nyttja arrendeområdet för sådant jord- och skogsbruk, rekreation, jakt och fiske som inte har menlig eller ogynnsam inverkan på vindkrafts-produktionen eller därtill hörande eller efterstävad verksamhet. Arrendatorn är medveten om att Arrendegivaren kan överlåta jakt- och fiskerättigheterna på arrendeområdet med ovanstående villkor." Till tolkningen av punkt 8.1 hör även punkt 18.1 . "18.1 På detta avtal tillämpas finsk lag inklusive bestämmelserna om jordlega enligt kap.5 i jordlegolagen (258/1966) i den mån som dessa bestämmelser inte skiljer sig från bestämmelserna i detta avtal." Kommentarer av avtalet. 1. Avtalstexten ger vindkraftsbolaget överstatlig makt över markägarnas markanvändning. Finska statens lagstiftare dumförklaras. Den snabba expansionen av fossilfria energiformer gör att lagstiftningen inte hänger med,den eftertanke som krävs vid stiftandet av nya lagar prosessen blir tidskrävande. Hänseende till alla berörda parter skall tas, nuvarande och framtida natur och miljö hör också hit. Markarrendeavtalet tar ensidigt hänsyn till vindkraftsbolagets behov och önskningar. 2. Alla verksamhetsformer vilka uppräknas i punkt 8.1 hotas av godtycklig behandling från	merkittävän vuosivuokran, eivät ole pystyneet kommentoimaan sopimusta ja keskustelemaan sen sisällöstä neuvotteluprosessin aikana on järkyttävää. Yhtiön edustajan kanssa käyty sähköpostiviestittely tapahtui hyvällä ruotsin kielellä, mutta kun allekirjoittamista ei tapahtunut, hän veti kielikortin esiin ja ilmoitti, että vaihdamme neuvottelijaan, joka puhuu äidinkieltäni, niin ymmärrämme toisiamme paremmin. Ymmärsimme kyllä toisiamme, vaikka meillä on eri äidinkieli ja vaikka viestittely tapahtui ruotsiksi. 3f) Vuokrasopimuksen kohdan 8.1 tulkinta. ”8.1 Vuokranantaja ja tämän mahdolliset muut vuokraajat omistavat oikeuden käyttää vuokrausaluetta sellaiseen maa- ja metsätalouteen, virkistykseen, metsästykseen ja kalastukseen, jolla ei ole haitallista tai epäedullista vaikutusta tuulivoiman tuotantoon tai siihen kuuluvaan tai tavoiteltuun toimintaan. Vuokraaja on tietoinen siitä, että vuokranantaja voi luovuttaa vuokra-alueen metsästys- ja kalastusoikeuden yllä olevin ehdoin.” (vapaa käännös, sopimusta ei saatavilla) Kohdan 8.1 tulkintaan kuuluu myös kohta 18.1 ”18.1 Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia sekä maanvuokramääräyksiä maanvuokrauslain (28/1966) 5. luvun mukaisesti siinä määrin kuin nämä määräykset eivät eroa tämän sopimuksen määräyksistä.” (vapaa käännös, sopimusta ei saatavilla) Kommentteja sopimuksesta 1. Sopimusteksti antaa tuulivoimayhtiölle ylikansallisen vallan päättää maanomistajan maankäytöstä. Suomen lainsäätäjät julistetaan tyhmiksi. Fossiilittomien energiamuotojen nopean lisääntymisen vuoksi lainsäädäntö ei pysy mukana. Uusien lakien säätämisen yhteydessä vaadittava harkinta on aikaa vievää. Tässä tulee huomioida kaikki asiaa koskevat osapuolet, tähän kuuluu myös tulevaisuuden luonto ja ympäristö.

vindkraftsbolagets sida. Med nämnandet om att överlåtelse av jakt- och fiskerättigheterna i avtalet skyddar inte dessa rätter, tvärtom. Makägare och speciellt skogsägare får mindre och mindre att säga till om ifråga om egen mark, snart är rätten om jakt tillåts eller ej på egna marken kvar 3.Jakt med kulvapen kan ge upphov till skador vid missöden, vindkraftsintallationer kan skadas, det kan ingen motbevisa. Det uppstår en "menlig eller ogynnsam inverkan på vindkraft-produktionen eller därtill hörande eller eftersrävad verksamhet. "Markarrendeavtalet ger vindkraftsbolaget makt att stoppa sådana verksamheter, i detta fall jakt med kulvapen inom arrendeområdet. Markägarna har med detta delvis överlåtit sin lagliga rätt att förvalta jakträtten. 4. Jaktarrendeavtal mellan markägare och jaktföreningar måste i framtida vindkrafts-områden skydda markägarna från ersättnings-krav på skador som orsakats av andra. Uppstår skada på vindkraftsinsallationer via jakt skall markägare som upplåtit sin mark för jakt inte på något vis bli ersättningsskyldig ifall skador uppstår, med kostsamma reparationer som följd. Om den part som orsakat skada inte klarar av eventuella skadeståndskrav (ingen försäkring som täcker) riskerar markägaren som upplåtit sin mark bli ersättningskydig. En lösning finns. Jaktarrendeavtal markägare/jaktförening inom områden vilka berörs av vindkraftsproduktion tar skade- och ersättningsfrågorna i beaktande. Jägarnas försäkringskydd kan också vara i behov av uppdatering. Görs inga klara regler och avtal för jakten vågar ingen markägare ta de risker med skador som kan uppstå genom jakt. Resultatet är inga jaktarrenden. 5.jaktföreningarna är ålagda tillatt utföra viltinventeringar på de områden som jagas. Nejdens jaktföreningar har åtskilliga gånger samarbetat genom att utföra inventering av vinterälgstammen med hjälp av flygplan. Kan denna form av älgstamsinventering fortgå? Om inte, vad sker ifall alternativa	Tuulivoimayhtiön tarpeet ja toivomukset huomioidaan yksipuolisesti maanvuokrasopimuksessa. 2. Kaikkia kohdassa 8.1 mainittuja toimintamuotoja uhkaa umpimähkäinen käsittely tuulivoimayhtiön toimesta. Maininta metsästys- ja kalastusoikeuksien luovuttamisesta ei suojaa näitä oikeuksia, päinvastoin. Maanomistajien ja varsinkin metsänomistajien määräämistä omia maitaan koskien rajoitetaan. Kohta jäljellä on vain metsästysoikeuden salliminen tai kieltäminen omilla mailla. 3. Luotiaseella tapahtuva metsästys saattaa aiheuttaa vahinkoja, tuulivoimala-asennukset voivat vahingoittua, sitä kukaan ei pysty kieltämään. Toiminnan yhteydessä muodostuu ”haitallista tai epäedullista vaikutusta tuulivoiman tuotantoon tai siihen kuuluvaan tai tavoiteltuun toimintaan”. Maanvuokrasopimus antaa tuulivoimayhtiölle oikeuden pysäyttää kyseisen toiminnan, eli tässä tapauksessa luotiaseella tapahtuvan metsästyksen vuokrausalueella. Maanomistajat ovat täten osittain luovuttaneet laillisen oikeutensa metsästysoikeuden hallintaan. 4. Maanomistajien ja metsästysseurojen välisten metsästyssopimusten täytyy suojella maanomistajia korvausvaatimuksilta toisten aiheuttamista vahingoista tulevaisuuden tuulivoima-alueilla. Jos tuulivoimaloihin aiheutuu vahinkoja metsästyksen kautta, maitaan metsästykseen luovuttaneiden maanomistajien ei pidä mitenkään olla velvollisia korvaamaan mahdollisista vahingoista, kuten kalliista korjauksista. Jos vahingon aiheuttanut osapuoli ei pysty maksamaan mahdollisia korvauksia (ei vakuutusta), maanomistajasta uhkaa tulla korvausvelvollinen. Tähän on olemassa ratkaisu. Vahinko- ja korvausasiat huomioidaan maanomistajan ja metsästysseuran välisissä tuulivoimatuotantoa koskevien alueiden metsästyssopimuksissa. Metsästäjien

inventerings-metoder inte kan genomföras eller om de blir dyrare för jaktklubbarna, vem står för kostnadsökningen? Jaktföreningarna kan som tredje part bli ekonomiskt lidande. 6.Ord har betydelse. Ordet sedvanligt i punkt 8.1 gör förvaltning av mark under arrendeavtal problematisk. Krävs domstolsbeslut i framtiden för att definiera vad sedvanligt är? och vilka metoder som får användas i brukandet av marken? Ordet sedvanligt i avtalstexten borde varit "enligt gällande norm". 7.Skogens framtida bruk försvåras. Teknikutvecklingen inom skogsbruket ger upphov till nya skötselmetoder. Flygande drönare används i dag till skoginventeringsuppgifter och vid gödsling av skogsmark. Nya uppgifter för drönare utvecklas. Företaget Airforestry från Sverige har sedan bolaget bildades 2020 utvecklat flygande drönare för skogsgallring, bolaget har i dagsläget kring 30 anställda. Kommersiellt framgångsrika drönarsystem för skogsgallring är inte många år bort. Markarrendeavtalet ger vindkraftbolaget rätt att förbjuda ibruktagandet av gallringsdrönare, det är inte "sedvanligt" och genom gallrings-skördarnas storlek och massa kan skador på vindkraftsintallationer uppstå. Säkerhetsavstånd gallringsdrönare/vindkraftverk behövs, eller förbjuds gallringsdrönare helt av vindkraftsbolaget? Finlands lagar är en garanti på en jämnlik behandling över hela landet. Införs säkerhetsavstånd gallringsdrönere/vindkraftverk belastas mark närmare kraftverket hårdare med restriktioner i brukandet av skogen som följd, arrendeavtalet tar inte detta i beaktande. Blir gallring med flygande drönare norm inom skogsskötseln är det på grund av att den tekniken är bättre och/eller billigare att använda. Mark inom vindupptagningsområdet utan markarrendeavtal kan inte omfattas av några somhelst resttrikioner för brukandet av marken, införs något säkerhetsavstånd skall vindkraftverken positioneras med det i beaktande.	vakuutussuojaa voi myös olla tarpeen päivittää. Ellei metsästykselle laadita selviä sääntöjä ja sopimuksia, kukaan maanomistaja ei uskalla ottaa riskejä metsästyksen yhteydessä muodostuvista vahingoista. Tämä johtaa siihen, ettei metsästysvuokrasopimuksia ei solmita. 5. Metsästysseurat ovat velvollisia suorittamaan riistainventointeja metsästykseen käytettävillä alueilla. Alueen metsästysseurat ovat lukuisia kertoja tehneet yhteistyötä inventoimalla hirvikantaa talvella lentokoneen avulla. Voiko tällainen hirvikannan inventointi jatkua? Jos tämä ei ole mahdollista, mitä tapahtuu, jos vaihtoehtoisia inventointimenetelmiä ei voida toteuttaa tai jos ne ovat kalliimpia metsästysseuroille? Kuka vastaa tällöin lisääntyneistä kustannuksista? Metsästysseurat saattavat joutua kärsimään tästä taloudellisesti kolmansina osapuolina. 6. Sanoilla on merkitystä. Kohdassa 8.1 mainittu ”tavanomainen” (sedvanlig) aiheuttaa ongelmia vuokrasopimukseen kuuluvan maan hallinnalle. Tarvitaanko jatkossa oikeuden päätös määrittämään mitä ”tavanomainen” tarkoittaa? Ja millaisia menetelmiä maan käytössä saa käyttää? Sopimustekstissä olisi tullut käyttää ilmaisua ”voimassa olevan periaatteen mukaan” (enligt gällande norm). 7. Metsän tuleva käyttö vaikeutuu. Metsätaloustekniikan kehitys johtaa uusiin hoitomenetelmiin. Metsän inventointiin ja lannoitukseen käytetään nykyisin droneja. Droneille kehitetään uusia tehtäviä. Ruotsalainen Airforestry-yritys on yhtiön muodostamisen jälkeen, vuodesta 2020, kehittänyt droneja metsän harvennukseen. Yhtiöllä on nykyisin n. 30 työntekijää. Kaupallisten dronejärjestelmien käyttö metsän harvennuksessa ei ole enää kaukana. Maanvuokrasopimus antaa tuulivoimayhtiölle oikeuden kieltää harvennusdronen käytön. Sellaisen käyttö ei ole ”tavanomaista” ja

8.Punkt 8.1 bör strykas i sin helhet ur markarrendeavtalet. De genom offentliga, nationella val utsedda lagstiftarna kommer småningom till en rättvis lösning.	harvennushakkuiden koot ja massat saattavat aiheuttaa vahinkoja tuulivoimaloille. Harvennusdronen ja tuulivoimalan välille tarvitaan turvaetäisyys vai kieltävätkö tuulivoimayhtiöt dronen käytön kokonaan? Suomen laki takaa tasapuolisen kohtelun koko maassa. Jos harvennusdronen ja tuulivoimalan välille määritellään turvaetäisyys, tuulivoimaloita lähempänä olevalle maa-alalle kohdistuu suurempi rasitus, joka johtaa metsänhoitoa koskeviin rajoituksiin. Tätä ei huomioida vuokrasopimuksissa. Mikäli dronen käyttö harvennuksissa vakiintuu, se johtuu siitä, että tekniikka on parempi ja/tai edullisempi käyttää. Tuulenottoalueella sijaitsevaan vuokrasopimukseen kuulumattomaan maa-alaan ei voi kohdistua minkäänlaisia rajoitteita. Mikäli turvaetäisyydet ovat välttämättömiä, se tulee huomioida tuulivoimaloiden sijoittelussa. 8. Kohta 8.1 tulee poistaa kokonaisuudessaan maanvuokrasopimuksesta. Julkisten, kansallisten vaalien yhteydessä valitut lainsäätäjät keksivät vähitellen tasapuolisen ratkaisun.
3g) Ur markarrendekontraktet. "11.2 Arrendatorn tecknar en tillräcklig ansvars-försäkring och överlämnar på begäran ett försäkringsintyg till arrendegivaren." Kommentarer. 1.Pedersöre kommun bör förses med de försäkringsintyg som angår vindkraftsparken. Få enskilda markägare har kompetensen till relevant tolkning av liknande dokument, i kommunen finns bättre kompetens och behov för att se till att allt görs rätt och lagligt. 2. Slutet på jul 2021 härjade en stor skogsbrand i Kalajoki. Brandmän från Österbottens räddningsverk, inklusive manskap från Pedersörekårerna, deltog i släckningsarbetet. Efter utredningar om	3g) Ote maanvuokrasopimuksesta.”11.2 Vuokraaja ottaa tarvittavan vastuuvakuutuksen ja luovuttaa pyydettäessä vakuutustodistuksen vuokranantajalle.” (vapaa käännös, sopimus ei saatavilla) Kommentit. 1. Pedersören kunnalle tulee toimittaa tuulivoimapuistoa koskevat vakuutustodistukset. Harvalla maanomistajalla on tarvittavaa asiantuntemusta kyseisten asiakirjojen oikeaan tulkintaan. Kunnan asiantuntemus on parempaa ja heillä on myös tarve huolehtia siitä, että kaikki tehdään oikein ja lain mukaisesti. 2. Heinäkuun lopussa vuonna 2021 Kalajoella oli suuri metsäpalo. Sammutustöihin osallistui myös palomiehiä Pohjanmaan pelastuslaitokselta, myös Pedersören palokunnat osallistuivat. Tulipalon syyn

brandorsaken utförts konstaterades orsaken vara ovarsamhet av person anställd till uppförandet av vindkraftsparken. Skadeståndskraven blev ålagda den anställda arbetaren, inte till den firma hen var anställd i och inte heller till beställaren d.v.s. vindkraftsbolaget. Skadeersättnigarna markägarna erhöll blev mycket mindre än den ekonomiska förlust skadorna orsakade. Lägg därtill de kostnader samhället hade för brand- och räddningsväsenets arbete. Har svårt att tro att arrendegivarna till vindkraftsparken i Kalajoki inte hade fått i sina avtal "en tillräcklig ansvarsförsäkring gällande vindkraftsparken". Pedersöre bör säkerställa att ha rätten för kontroll av försäkringskyddet gällande vindkraftsparken. Kommunen har ett ansvar att så sker, bränder bryr sig inte om råar eller arrendeområdesgränser. 3h) En kontroll på vad som finns och inte finns i marksubstansen inom vindkraftsområdet önskas. Vid misstänkt förorening (eller bara för framtida kontroll) från vindkraftsproduktionen är marksubstansprov tagna innan byggnation bra som referens. Särskild uppmärksamhet bör ges till de ämnen/material som vindkraftverkens vingar är tillverkade av, de slits och tillverknings-materialet förs någonstans, kanske till marken. Ingen part involverad i projektet kan vara emot denna idé´. 3i) När aktörer som ämnar etablera vindkrafts-elproduktion haft sin "säljturne" finns sparsamt behandlade frågor, isbildning och iskast hör till den kategorien. Projektet Purmo vindkraftspark har kommit så långt att förslag till delgeneralplan framlagts, så långt att de riktiga uppgifterna börjar framkomma. Ur FCG:s rapport/Bemötande enligt tema Delgeneralplan för Purmo vindkraftspark.	selvitysten jälkeen todettiin, että tuulivoimapuiston rakentamisen yhteydessä toimineen henkilön varomattomuus oli aiheuttanut tulipalon. Korvausvaatimukset kohdistuivat työntekijään, ei hänen työnantajanansa toimivaan yritykseen tai tilaajaan, eli tuulivoimayhtiöön. Maanomistajien saamat vahingonkorvaukset olivat paljon pienemmät kuin vahinkojen aiheuttamat taloudelliset menetykset. Tähän voidaan lisätä vielä yhteiskunnan kustannukset palo- ja pelastuslaitoksen työstä. Minun on vaikea uskoa, etteivät Kalajoen tuulivoimapuiston vuokranantajat olisi saaneet sopimuksiinsa merkintää ”riittävästä tuulivoimapuistoa koskevasta vastuuvakuutuksesta”. Pedersören kunnan tulee varmistaa, että sillä on oikeudet tuulivoimapuiston vakuutusten tarkistamiseen. Kunta on vastuussa siitä, että näin tapahtuu. Tulipalot eivät välitä rajoista tai vuokrausalueen rajoista. 3h) Toivon, että tuulivoima-alueen maa-aines tarkistetaan. Jos tuulivoimatuotannon epäillään aiheuttaneen maan pilaantumista (tai vain tulevan tarkistuksen yhteydessä) ennen tuotantoa otetut maa-aineskokeet toimivat hyvänä viitteenä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää tuulivoimalan lapojen valmistusmateriaaliin. Ne kuluvat ja valmistus-materiaali päätyy johonkin, ehkä maahan. Kukaan hankkeeseen osallistuva ei voi olla tätä ideaa vastaan. 3i) Kun tuulivoimatuotannon perustamista suunnittelevat toimijat ovat olleet ”myyntikiertueillaan”, joitakin kysymyksiä on käsitelty puutteellisesti. Jäänmuodostus ja jäänheitot kuuluvat tähän kategoriaan. Purmon tuulivoimapuistohanke on edennyt siihen vaiheeseen, että osayleiskaavan ehdotus on asetettu nähtäville, niin pitkälle, että oikeat tiedot alkavat tulla esiin. Ote FCG:n raportista/Vastine.

"28 Säkerhet:kemikalier,brand,is Is Is kan bildas på kraftverkets fasta konstruktioner samt på rotorbladen. Is som lossnar från de fasta konstruktionerna faller rakt nedanför kraftverket, men från de snurrande bladen kan is flyga längre. Is som lossnar från rotorbladen landar dock troligen inom rotardiametern. Isbildning uppstår sällan. Vintertid rör sig få människor i vindkraftsparkområde, risken för att is som lossnar skulle orsaka skada är därför mycket liten. På grund av att det ändå finns en risk är det rekommenderat att de som rör sig på området vintertid håller tillräckligt säkerhetsavstånd från kraftverken. Skidspår i projektområdet är tagna i beaktande vid kraftverkens placering." Ur FCG:s rapport. Planläggarens bemötande till inkomna utlåtanden över PDB. Österbottens räddningsverk utlåtande punkt 1&2 "1.Räddningsmyndigheten anser att brand och olycksrisker i vindkraftparker ska lyftas fram i dokument handlingar som styr bygglovsprosessen. 2. Det finns risk för isbildning på vindkraftverken, vilken också finns omnämmt i programmet för deltagande och bedömning (PDB). Enligt den information som räddningsmyndigheterna innehar framkommer fall där is slungats upp till 500m från vindkraftverket. Utöver problematiken med isbildning finns även risk för brand. Vid bränder har konstaterats att delar från kraftverket slungats upp till 500m från vindkraftverket. Räddningsmyndigheten anser därför att inga byggnader, friluftsleder eller övriga almänna vistelseområden bör finnas närmare än 600m från kraftverken. Säkerhetsarrangemang för att främja människors säkerhet i området bör utredas och slås fast i samband med att bygglov beviljas."	Purmon tuulivoimapuiston osayleiskaava. ”28 Turvallisuus: kemikaalit, tulipalo, jää Jää Voimaloiden kiinteisiin rakenteisiin ja lapoihin saattaa muodostua jäätä. Kiinteistä rakenteista irtoava jää putoaa suoraan voimalan alapuolelle, mutta pyörivistä lavoista irtoava jää saattaa lentää kauemmas. Lavoista irtoava jää putoaa kuitenkin yleensä roottorin halkaisijan sisäpuolelle. Jäänmuodostumista esiintyy harvoin. Talvella tuulivoimapuiston alueella liikkuu vain vähän ihmisiä ja putoavan jään aiheuttama vahinkoriski on siksi erittäin pieni. Riski on kuitenkin olemassa ja tästä syystä alueella talvella liikkuvien suositellaan noudattavan tarpeeksi suurta turvaetäisyyttä voimaloihin. Hankealueen hiihtoladut on huomioitu voimaloiden suunnittelussa.” Ote FCG:n raportista ”Kaavoittajan vastine OAS-vaiheen lausuntoihin. Pohjanmaan pelastuslaitoksen lausunto, kohta 1 ja 2. 1. ”Pelastusviranomainen katsoo, että tuulipuistojen palo- ja onnettomuusriskit tulee tuoda esille rakennuslupamenettelyä ohjaavissa asiakirjoissa.” 2. ”Riskinä on olemassa jään muodostuminen tuulivoimaloiden päälle, mikä on myös mainittu osallistumis- ja arviointiohjelmassa (OAS). Pelastusviranomaisten tietojen mukaan on tapauksia, joissa jäätä on sinkoutunut jopa 500 metrin päähän tuulivoimalasta. Jään muodostumisongelman lisäksi on olemassa myös tulipalon vaara. Tulipalojen sattuessa on todettu, että voimaloiden osia on sinkoutunut jopa 500 metrin päähän tuulivoimalaitoksesta. Pelastusviranomainen katsookin, että rakennuksia,

Ur informationen inför förslag till delgeneralplan för Purmo vindkraftspark lades fram 16.1.2025. "Vindkraftverkenas läge har justerats på basen av utlåtanden och utredningar. Avstånden mellan kraftverk och allmänna vägar är minst 320m. Avståndet mellan kraftverk och Stipiksjön samt Abborvattnet är minst 500m. Avståndet mellan ett vindkraftverk och större luo-områden (=områden som är särskilt viktiga för naturens mångfald) är minst 50m." Kommentarer. 1.Skogen är också en arbetsplats under alla årstider. Ingenstans framkommer vindkraftverkens avstånd till arbersplats. 2.Skidspår tagna i beaktande vid kraftverkens placering. Skidspår är flyttbara, enligt allas rätt (tidigare allemansrätten) hör rätten till att få skida på annans mark när förhållanderna gör det möjligt. Två dilemman uppkommer. Det första, Kommer vindkraftverkens placering att flyttas varje vinter för att människor utövar sin lagliga rätt till att skida i terrängen, när man skidar uppkommer skidspår. Blir skidande inom vindkraftpark hänvisade till förutbestämmda områden? Bryter således mot allas rätt. Andra dilemmat, blir det restriktioner i allas rätt. I områden vilka inte har markarrendeavtal med vindkraftsparken kan inga restrikioner i allas rätt komma ifråga. 3.Ifall is från kraftverk skadar annat än människor, djur och natur samt grödor och skog? Ett system för registrering, dokumentation och ersättnig bör inrättas för behandlandet av möjliga skador orsakade av is från vindkraftverk, en oberoende part bör sköta det. Skogsvårdsföreningen har kompetensen och lokalkännedomen och vore ett bra alternativ för förekommer isskador är det mest troligt att det berör skogsbestånd. 3.Vad blir avstånden mellan vinkraftverk och områden utan markarrendekontrakt?	ulkoilupolkuja tai muita julkisia tiloja/alueita ei saa olla lähempänä kuin 600 metriä voimaloista.” Purmon tuulivoimapuiston osayleiskaavan ehdotuksen tiedoista, nähtäville asettamisen yhteydessä 16.1.2025: ”Tuulivoimaloiden sijaintia on tarkistettu lausuntojen ja selvitysten perusteella: Tuulivoimaloiden etäisyys yleisistä teistä on vähintään 320 m. Tuulivoimaloiden etäisyys Stipikjärvestä ja Abborvattenista on vähintään 500 m. Tuulivoimalan etäisyys suuremmista luo-alueista luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeistä alueista) on vähintään noin 50 metriä.” Kommentit. 1. Metsä toimii myös työpaikkana vuoden ympäri. Missään ei mainita tuulivoimaloiden etäisyyttä työpaikalta. 2. Hiihtoladut on huomioitu voimaloiden sijoittelussa. Hiihtolatuja voidaan siirtää. Jokamiehen oikeuteen sisältyy oikeus hiihtää toisen omistamilla mailla, kun tämä on olosuhteiden mukaan mahdollista. Tähän liittyy kaksi ongelmaa. Ensinnäkin, tullaanko tuulivoimaloiden sijoittelua muuttamaan joka talvi, jotta ihmiset pystyvät käyttämään oikeuksiaan ja hiihtämään maastossa? Hiihtämisen yhteydessä muodostuu hiihtolatuja. Tullaanko hiihtäminen osoittamaan etukäteen määritellyille alueille? Tämä rikkoo kaikkien oikeuksia. Toinen ongelma: rajoitetaanko kaikkien oikeuksia? Maanvuokrasopimuksiin kuulumattomilla alueilla kaikkien oikeuksien rajoittaminen ei voi tulla kyseeseen. 3. Jos tuulivoimaloista putoava jää vahingoittaa muuta kuin ihmisiä, eläimiä ja luontoa sekä viljaa ja metsää? Mahdollisten jään aiheuttamien vahinkojen käsittelyä varten tulee perustaa järjestelmä ilmoituksia, dokumentointia ja korvauksia varten. Tämä tulee hoitaa

-320m enligt avståndet till allmänna vägar? -500m enligt avståndet till sjöarna Stipik och Abborrvattnet? -500m enligt räddningsverkets information om hur långt is slungats och hur långt delar från karaftverk slungats vid brand? -600m enligt vad räddningsverket anser som säkerhetsavstånd från byggnader, friluftsleder och övriga allmänna vistelseområden? Områden utan markarrendekontrakt är där de är, kraftverkens placering går att ändra. så att inga skador uppkommer där.	puolueettoman osapuolen toimesta. Metsänhoitoyhdistyksellä on asiantuntemusta ja paikallista tuntemusta ja olisi tähän hyvä vaihtoehto. Jos jään aiheuttamia vahinkoja esiintyy, on todennäköisintä, että ne koskevat metsää. 3. Millaiset ovat etäisyydet tuulivoimaloiden ja maanvuokrasopimuksiin kuulumattomien alueiden välillä? - 320 m kuten yleisten teiden osalta? - 500 m kuten Stipikin ja Abbottvattnetin järvien osalta? - 500 m perustuen pelastuslaitoksen tietoon siitä, miten pitkälle jäätä on sinkoutunut ja miten pitkälle voimalaosia on lentänyt tulipalon yhteydessä? - 600 m perustuen pelastuslaitoksen näkemykseen rakennusten, virkistysreittien ja yleisten oleskelualueiden etäisyydestä tuulivoimaloihin? Maanvuokrasopimuksiin kuulumattomat alueet sijaitsevat siellä missä ne ovat, voimaloiden sijoittelua voidaan muuttaa siten, etteivät ne aiheuta vahinkoja.
3j) Pausa Planeringen På Paeken Pedersöre Det finns kommuner i Finland där vindkraft inte får byggas, främst försvarsmakten motsätter sig etableringar. Disskussioner för som bäst i hur kommuner där vindkraftsetableringar inte är möjlig skall kompenseras av kommuner där dessa etableringar är möjliga. Till debatten bör tilläggas att i Pedersöre kommun finns inte exporthamn, flygplats, sjukhus, kärnkraftverk, statliga samt privata bolags huvudkontor eller garnison mm, avsaknaden av dessa kan likställas med avsaknaden av vindkraft och det potentiella ekonomiska tillskott det kan tillföra kommunkassan. Till de genom val tillsatta kommunpolitiker i Pedersöre. Visa lite ryggrad. Pausa planeringen av	3j) Keskeyttäkää puiston Pedersören suunnittelu Suomessa on kuntia, joissa tuulivoimaa ei saa rakentaa. Varsinkin puolustusvoimat vastustavat rakentamista. Parhaillaan käydään keskusteluita siitä, miten tuulivoiman rakentamisen sallivat kunnat voivat kompensoida kuntia, joissa tuulivoima ei ole mahdollista. Keskusteluun tulee lisätä, että Pedersören kunnassa ei ole vientisatamaa, lentoasemaa, sairaalaa, ydinvoimalaa, valtiollisten tai yksityisten yhtiöiden pääkonttoreita tai varuskuntaa jne. Näiden puuttuminen voidaan rinnastaa tuulivoiman puuttumiseen ja mahdolliseen taloudelliseen hyötyyn, jota se voi tuoda kunnan kassaan.

Purmo vindkraftspark tills nationellt beslut finns på hur de för kommunerna viktiga ekonomiska ersättningar vindkraftsetableringar ger skall fördelas. Vid dålig kompensation blir de negativa effekterna större än de positiva. Stå upp för att om kommunen inte behandlas juste blir det ingen vindkraft. Ju närmare vindkraftverket man är desto mera av de negativa effekterna, kompensation enligt det. Dela rättvist eller dela på noll. 3k) Vad kommer att gälla om man tänker uppföra en solkraftpark inom vindupptagningsområdet för Purmo vindkraftspark? Vilka är kommunens och statens bestämmelser och krav?	Pedersören vaalien kautta nimitetyille kunnallispoliitikoille. Näyttäkää, että teillä on selkärankaa. Keskeyttäkää Purmon tuulivoimapuiston suunnittelu, kunnes kansallisella tasolla on tehty päätös siitä, miten tuulivoiman rakentamisen kunnille tuomat tärkeät taloudelliset korvaukset jaetaan. Jos hyvitykset ovat huonoja, kielteiset vaikutukset ovat suuremmat kuin positiiviset. Pitäkää puolenne siten, että tuulivoimaa ei tule, ellei kuntaa kohdella reilusti. Mitä lähempänä tuulivoimala sijaitsee, sitä suuremmat ovat sen aiheuttamat kielteiset vaikutukset. Hyvitysten tulee noudattaa tätä. Jaetaan oikeudenmukaisesti tai ei ollenkaan. 3k) Mitä tapahtuu, jos Purmon tuulivoimapuiston tuulenottoalueelle suunnitellaan aurinkovaoimalan perustamista? Millaiset ovat kunnan ja valtion määräykset ja vaatimukset?
Bemötande Vindkraftverkens riktgivande lägen (streckade cirklar på kartan) anvisas i sin helhet inom område som är arrenderade för vindkraftverk. Områdena för vindkraftverk (tv-1) ändras så, att de endast anvisas på fastigheter med arrendeavtal. Åkergrodans förökningsplats är en vattenförekomst i ett dike, vilket gör det möjligt att utföra lätt röjning av snår och buskage. Röjningen får emellertid inte försämra vattenkvaliteten i diket. Enligt 6 kap. 49 § i naturvårdslagen och bilaga IV (a) till habitatdirektivet får livsmiljöer för åkergrodor inte förstöras eller försämras. Åkergrodans livsmiljö får således inte förstöras eller försämras oberoende om området är planlagt eller inte. I luo-1 området och i dess omedelbara närhet uppströms får diket inte grävas upp, eftersom grävandet påverkar vattenkvaliteten och därmed även åkergrodorna i luo-1 området.	**Vastine** Tuulivoimaloiden ohjeelliset paikat (ympyräkatkoviiva kartalla) osoitetaan kokonaisuudessaan tuulivoimaloille vuokratuilla alueilla. Tuulivoimaloiden alueet muutetaan niin, että tuulivoimaloiden (tv-1) alueet osoitetaan ainoastaan kiinteistöille, joilla on vuokrasopimus. Viitasammakon lisääntymispaikka on ojan vesimuodostuma, jolloin ojanpenkkojen kevyt raivaaminen risukosta on mahdollista. Raivaaminen ei kuitenkaan saa heikentää ojassa olevan veden laatua, sillä viitasammakon elinalueita ei saa luonnonsuojelulain 6. 49§, luontodirektiivin liitteen IV (a) mukaan heikentää tai hävittää. Viitasammakon elinympäristöä ei täten saa tuhoa tai heikentää huolimatta siitä, onko alue kaavoitettu tai ei. Luo-1 alueella ja sen välittömässä läheisyydessä ojan yläjuoksulla ojaa ei saa kaivaa, sillä kaivaminen vaikuttaa

Planområdet kan fortsättningsvis användas för jakt. I fortsättning kan flygräkning inte utföras i området. På området kan man däremot använda andra inventeringsmetoder, såsom vilttriangelinventering, snöspårräkning samt inventering av viltbeståndet med hjälp av drönare. Då flygräkning är en av de dyraste räkningsmetoderna kan kostnaderna för inventeringar minska. Det skidspår som underhålls av kommunen har beaktats i planläggningen. Inofficiella skidspår tas inte i beaktande eftersom deras läge varierar och man inte på förhand kan veta var de dras. Inom planområdet är det tillåtet att bygga anläggningar för produktion av solenergi förutom på skogsområden. Vid byggandet för solenergiproduktion bör man också undvika sammanhängande jordbruksområden. Vid placeringen bör ett tillräckligt avstånd till vindkraftverken beaktas. Det är inte möjligt att ta ställning till eventuella framtida lagändringar i planarbetet. Kommunen kan inte granska privaträttsliga avtal mellan vindkraftsföretaget och markägaren, eller avtal mellan de som ansvarar för byggandet och deras underleverantörer. Ansvarsfördelningen regleras av Finlands lag, förordningar och avtalsvillkor. Det finns inget stöd i lagstiftningen för att kommunen ska kunna kräva att det i framtiden tas jordprov för möjliga föroreningar. Innan byggandet påbörjas görs jordmånsundersökningar i området för att identifiera eventuella sura sulfatjordar. Vid behov kommer sådana att avlägsnas och transporteras till en avfallsstation som tar emot sura sulfatjordar.	vedenlaatuun ja näin ollen myös kyseisen luo-1 alueen viitasammakoihin. Kaava-aluetta voidaan edelleen käyttää myös metsästykseen. Alueella ei voida jatkossa toteuttaa lentolaskentaa. Alueella puolestaan voidaan toteuttaa muita inventointimenetelmiä, kuten riistakolmiolaskentaa, lumijälkilaskentaa sekä dronien avulla riistakannan laskentaa. Lentolaskenta on laskentamenetelmistä yksi kalleimmista, joten inventoinnin osalta kustannukset voivat laskea. Kaavoituksessa on huomioitu kunnan virallinen yleisesti hoidettu hiihtolatu. Epävirallisia hiihtolatuja ei huomioida, sillä kyseisten hiihtolatujen sijainti muuttuu eikä niiden sijaintia voida etukäteen tietää. Kaava-alueelle voi perustaa aurinkoenergian tuotantolaitoksen muille kuin metsäisille alueille. Rakentamisessa tulee myös välttää yhtenäisiä maatalouden alueita aurinkoenergiatuotannon alueina. Sijoittelussa on huomioitava riittävä etäisyys tuulivoimaloihin. Mahdollisiin tuleviin lakimuutoksiin ei voida kaavatyössä ottaa kantaa. Kunta ei voi tarkistaa yksityisoikeudellisia sopimuksia tuulivoimatoimijan ja maanomistajan sekä rakennuttajan ja alihankinnan välisiä sopimuksia. Vastuut määräytyvät Suomen lain, asetusten sekä sopimusehtojen mukaan. Lainsäädännössä ei tueta sitä, että kunta voisi vaatia maaperänäytteiden ottamista tulevaisuudessa mahdollisen pilaantumisen seurantaa varten. Ennen rakentamista alueella tehdään maaperämittaukset, joissa tunnistetaan mahdolliset happamat sulfaattimaat. Tarvittaessa ne poistetaan ja kuljetetaan jäteasemalle, joka ottaa happamia sulfaattimaita vastaan.

4 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska)	Muistutus
Jag kontaktade dig den 2 juni 2021 när jag såg för första gången en karta över det planerade området och kunde konstatera direkt att en mölla var närmare än 1800 meter till vårt bostadshus. Åbo vind har kommit överens med markägargruppen att inget kraftverk skall byggas närmare bostadsbebyggelse än 1,8 km och kommunen har beslutat att minimiavståndet mellan bostad och vindkraftverken skall vara minst 9 gånger navhöjden. (Detta nämner du också i e-postmeddelandet som jag har bifogat). Om 214 meter höga vindmöllor har planerats betyder detta ett minimi 1926 meters avstånd mellan bostad och kraftverk. Eller hur? Du skrev då att dessa kartor bara är preliminära och kraftverkens placeringar är ännu inte utredda och att du skulle skicka vidare e-post till konsulten så var vårt bostadshus skulle kunna beaktas i framtida planer. Har detta inte blivit gjort? I dagens läge är kraftverkens plats redan utredd och enligt kartan i delgeneralplanen som är för påseende så är vindkraftverket nr. 26 närmare än 1700 meter till vårt bostadshus som är beläget längs (...). (Se bilaga 1) Hur kommer det sig att detta kraftverk har planerats så nära vårat hus fast minimiavståndet borde vara över 1900 meter med dessa planerade kraftverk med navhöjd på 214 meter? Detta planerade kraftverk är alltså närmare än vad markägargruppen och Åbo wind har kommit överens om som minimiavstånd oberoende navhöjd. Hur mäts dessa avstånd? Om rotordiametern är 172 meter så är väl det den yttersta punkten på kraftverket?	Olin yhteydessä sinuun 2.6.2021, kun näin ensimmäistä kertaa kartan suunnittelualueesta. Pystyin heti toteamaan, että yksi voimala sijoittuu alle 1 800 metrin etäisyydelle asuintalostamme. Åbo Vind on sopinut maanomistajaryhmän kanssa, että voimaloita ei rakenneta alle 1,8 km:n etäisyydelle asutuksesta. Lisäksi kunta on päättänyt, että asunnon ja voimalan välisen etäisyyden tulee olla vähintään 9 x napakorkeus (mainitset tämän myös liitteenä olevassa sähköpostiviestissä). Jos alueelle suunnitellaan 214 metriä korkeita tuulivoimaloita, se tarkoittaa vähintään 1 926 metrin etäisyyttä asunnon ja voimalan välille. Eikö vain? Kirjoitit tällöin, että kartat ovat alustavia ja ettei voimaloiden sijoittelua ole vielä selvitetty. Lupasit myös lähettää viestini konsultille siten, että asuintalomme voitaisiin huomioida tulevissa suunnitelmissa. Onko näin tehty? Tällä hetkellä voimalapaikka on jo selvitetty ja nähtävillä olevan osayleiskaavan kartan mukaan tuulivoimala nro 26 sijaitsee alle 1 700 metrin etäisyydellä asuintalostamme, joka sijaitsee (…). (Ks. liite) Miten voi olla, että kyseinen voimala on suunniteltu näin lähelle taloamme, vaikka etäisyyden tulee olla yli 1 900 metriä näillä voimaloilla, joiden napakorkeus on 214 metriä? Kyseinen suunniteltu voimala sijaitsee siis maanomistajaryhmän ja Åbo Vindin sopimaa napakorkeudesta riippumatonta minimietäisyyttä lähempänä.

Jag vill ha en noggrannare karta/utredning vart detta kraftverk är exakt planerat samt en utredning varför vårt bostadshus inte har beaktande i planläggningen?	Miten etäisyydet mitataan? Jos roottorin halkaisija on 172 metriä, se on kai voimalan uloimmainen kohta? Pyydän tarkempaa karttaa/selvitystä kyseisen voimalan tarkasta paikasta sekä selvityksen siitä, miksei asuintaloamme ole huomioitu kaavoituksessa.
Bemötande På basen av anmärkningen har buller- och skuggmodelleringarna kompletterats med bostadshuset i fråga. Kraftverk 26 har sänkts till 270 meter så att minimiavståndet på 9 gånger navhöjden och gränsvärdena för buller och skuggningar uppfylls.	**Vastine** Muistutuksen perusteella melu- ja varjostusmallinnukset on täydennetty asuinrakennuksen osalta. Tuulivoimala 26 on madallettu 270 metriin, jolloin minimietäisyys 9 x napakorkeus sekä melun ja varjostuksen raja-arvot täyttyvät.

5 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska) **Kulturhistoriskt värdefulla miljöer** I utlåtandet till delgeneralplanen i utkastskedet konstaterar museiverket följande. ”I närheten av planområdet, på 1,3 kilometers avstånd i norr, ligger Purmo kyrkoomgivning som är en kulturmiljö värdefull på landskapsnivå. Museet anser att den planerade vindkraftsparken med 43 st vindkraftsverk är alltför massiv med tanke på näromgivningens värdefulla kulturmiljöer. Speciellt vindkraftverken i den norra hälften av planområdet kommer allt för nära bosättningen och de värdefulla kulturmiljöerna. Alternativet med 37 kraftverk kommer knappast att reducera de negativa konsekvenserna, varför museet anser att alternativ 3 med 9 vindkraftverk är det enda genomförbara alternativet med tanke på konsekvenserna för den byggda miljön och kulturlandskapet.”	**Muistutus** **Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat ympäristöt** Lausunnossaan osayleiskaavan luonnosvaiheessa Museovirasto toteaa seuraavaa: ”Kaava-alueen läheisyydessä, n. 1,3 kilometrin etäisyydellä alueen pohjoispuolella, sijaitsee Purmon kirkonseutu, joka on maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö. Museo katsoo täten, että suunniteltu tuulivoimapuisto ja sen 43 tuulivoimalaa on liian massiivinen lähialueen arvokkaiden kulttuuriympäristöjen vuoksi. Varsinkin pohjoisen puoliskon tuulivoimalat sijaitsevat liian lähellä asutusta ja arvokkaita kulttuuriympäristöjä. 37 voimalan vaihtoehto tulee tuskin vähentämään kielteisiä vaikutuksia. Täten museo katsoo, että vaihtoehdon 3 yhdeksän voimalaa on ainoa rakennetun ympäristön ja kulttuurimaiseman kannalta toteutuskelpoinen vaihtoehto.”

Förslagets beaktande av värdefulla kulturmiljöer Förslaget till delgeneralplan beaktar inte tillräckligt Purmo kyrkoomgivning som är en värdefull kulturmiljö på landskapsnivå. Museiverket konstaterade i sitt tidigare utlåtande att planerna är alldeles för massiva och kommer att påverka de värdefulla kulturmiljöerna. **Abo Energys video om Purmo vindkraftspark** Abo Energy konstaterar, i den video som de producerat och finns länkad till på kommunens hemsida, att vindkraftverken syns tydligt i Sisbacka-området. De säger i videon att kraftverken är synliga från kyrkogården och kyrkan. I bilderna från Stenbrännsvägen i riktning nordväst mot Sisbacka och kyrkan syns det tydligt hur dominerande vindkraftverken kommer att vara över Sisbacka fast man befinner sig (där bilden är tagen) nere i sänkan som Stenbränsvägen går igenom. Citat från Abo Energys filmen: ”Särskilt tydligt syns kraftverken från begravningsplatsen där landskapets karaktär förändras betydligt i och med kraftverken”. Det är kraftverken 2,4,6,7,8 och 9 som syns tydligt från kyrkan och gravgården. Bilder från Purmogården mot kyrkan visar hur kraftverken nummer 2 och 4 kommer att synas tydligt i den kulturhistoriskt värdefulla miljön. **Förslag till åtgärder** För att säkerställa att projektet kan genomföras utan att allvarligt skada kulturhistoriskt värdefulla miljöer föreslås följande åtgärder: Vindkraftverken nr 2,4,6,7,8,9 och 12,13,14 skall åtminstone stryks från delgeneralplanen för att de påverkar de kulturhistoriskt värdefulla områdena vid Purmo kyrkoomgivning. Med beaktande av helheten bör endast de 17 kraftverken söder om Jeppovägen tillåtas byggas.	**Arvokkaiden kulttuuriympäristöjen huomioiminen ehdotuksessa** Osayleiskaavan ehdotuksessa maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä Purmon kirkonseutua ei huomioida tarpeeksi. Museovirasto totesi aiemmassa lausunnossaan, että suunnitelmat ovat aivan liian massiivisia ja tulevat vaikuttamaan arvokkaisiin kulttuuriympäristöihin. **Abo Energyn video Purmon tuulivoimapuistosta** Abo Energy toteaa tuottamassaan videossa, joka löytyy kunnan verkkosivuilta, että tuulivoimalat näkyvät selvästi Sisbackan alueelle. Videossa sanotaan, että voimalat näkyvät hautausmaalta ja kirkolta. Stenbrännsvägeniltä luoteeseen kohti Sisbackaa ja kirkkoa otetuissa kuvissa näkyy selvästi, miten hallitsevia voimalat ovat Sisbackassa, vaikka katsoja seisoisi notkelmassa, jossa Stenbrännsvägen kulkee (paikassa, jossa kuva on otettu). Sitaatti Abo Energyn videosta: ”Voimalat näkyvät erityisen selvästi hautausmaalta, jossa maiseman luonne muuttuu huomattavasti voimaloiden myötä” Kirkolta ja hautausmaalta näkyvät selvästi voimalat 2, 4, 6, 7, 8 ja 9. Purmogårdenin pihasta kirkon suuntaan otetut kuvat osoittavat, miten voimalat nro 2 ja 4 näkyvät selvästi kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä. **Toimenpide-ehdotukset** Hankkeen toteuttamisen varmistamiseksi siten, ettei se aiheuta vakavaa haittaa kulttuurihistoriallisesti arvokkaille ympäristöille, ehdotan seuraavia toimenpiteitä: Ainakin voimalat 2, 4, 6, 7, 8, 9 ja 12, 13 ja 14 tulee poistaa osayleiskaavasta, koska ne vaikuttavat kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen Purmon kirkonseudun alueeseen.

Invånarenkät på nytt En invånarenkät gjordes i början av planeringsprocessen. En ny invånarenkät bör genomföras för att se huruvida åsikterna till vindkraftsprojektet har blivit positivare eller mera negativa bland Purmoborna. Detta med beaktande av all den nya information som har kommit fram under planeringsprocessen och det bildmaterial och utredningar som har gjorts. I synnerhet efter att Abo Energy producerat videon med animeringar över hur höga och märkbara vindkraftverken kommer att vara i landskapet. Till detta bör även beaktas de nationella planer på att staten vill ha sin del av kakan av det ekonomiska tillskottet i kommunen. Politiker i kommunen efterlyser även en ny enkät att kunna ha som grund när de skall fatta beslut om att ge delgeneralplanen grönt ljus eller inte. **Slutsats** Förslaget till delgeneralplan för Purmo vindkraftspark erbjuder stora möjligheter för förnybar energiproduktion. Men det är avgörande att dessa möjligheter balanseras mot behovet av att bevara kulturhistoriskt värdefulla miljöer. Planerna bör backas och återgå till det ena av de ursprungliga förslagen att bygga kraftverk endast söder om Jeppovägen. Genom att göra detta och beakta museiverkets bemötanden och beakta de kulturhistoriskt värdefulla miljöerna kan projektet genomföras på ett sätt som respekterar och skyddar regionens rika kulturarv.	Kokonaisuus huomioon ottaen vain 17 Jepuantien eteläpuolella olevan voimalan rakentaminen tulisi sallia. **Uusi asukaskysely** Suunnitteluprosessin alussa toteutettiin asukaskysely. Nyt tulisi toteuttaa uusi asukaskysely, jossa selvitetään ovatko Purmon asukkaiden näkemykset tuulivoimahankkeesta muuttuneet positiivisemmiksi vai negatiivisemmiksi. Tähän liittyy se, että suunnitteluprosessin aikana on ilmennyt uutta tietoa ja kuvamateriaalia ja selvityksiä on laadittu. Etenkin sen jälkeen, kun Abo Energy julkaisi videon siitä, miten korkeita ja näkyviä tuulivoimalat tulevat olemaan maisemassa. Tähän liittyen tulee myös huomioida kansalliset suunnitelmat siitä, että myös valtio haluaa osansa kunnan taloudellisista hyödyistä. Kunnan poliitikot pyytävät myös uutta asukaskyselyä tueksi päätökseensä siitä, näytetäänkö tuulivoimahankkeelle vihreää valoa vai ei. **Päätelmät** Purmon tuulivoimapuiston osayleiskaavan ehdotus luo suuria mahdollisuuksia uusiutuvalle energiantuotannolle. On kuitenkin ratkaisevaa, että mahdollisuudet ovat tasapainossa kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden ympäristöjen säilyttämisen kanssa. Suunnitelmissa tulee peruuttaa ja palata yhteen alkuperäisistä suunnitelmista, jonka mukaan voimaloita rakennettaisiin vain Jepuantien eteläpuolelle. Tämän suunnitelman mukaisesti sekä huomioimalla museoviraston lausunnot ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat ympäristöt, hanke voidaan toteuttaa siten, että se kunnioittaa ja suojaa alueen rikasta kulttuuriperintöä.

Bemötande	Vastine
Kraftverk 2, 14 och 21 togs bort, och höjden på kraftverk 4, 6, 9 och 17 sänktes till 280 meter för att minska påverkan på Purmo ådals odlingslandskap (VAMA), kyrkbacken i Purmo samt gårdsgrupperna i Lassfolk och Härmälä. Dessutom kraftverk 30 togs bort. Dessutom sänktes höjden på kraftverk 26, 39 och 41 till 270 meter. Våren 2025 genomförde kommunen en ny invånarenkät. För att det ska vara möjligt att jämföra resultatet i de två enkäterna och därigenom dra slutsatser om hur inställningen bland invånarna har förändrats under planläggningsprocessen gjordes den andra enkäten enligt samma principer som enkäten 2022. Invånarenkäten genomfördes som underlag för beslutsfattande. Invånarenkäternas resultat har presenterats på kommunens webbsida. Det är inte möjligt att ta ställning till eventuella framtida lagändringar i planarbetet.	Voimala 2, 14 ja 21 poistettiin sekä voimaloiden 4, 6, 9 ja 17 korkeutta madallettiin 280 metriin, jotta vaikutukset Purmonjokilaakson viljelymaisemaan (VAMA), Purmon kirkonseutuun sekä Lassfolkin ja Härmälän taloryhmiin vähenevät. Lisäksi voimala 30 poistettiin. Lisäksi voimaloiden 26, 39 ja 41 korkeutta madallettiin 270 metriin. Kunta toteutti uuden asukaskyselyn keväällä 2025. Jotta näiden kahden kyselyn tuloksia voitaisiin verrata toisiinsa ja tehdä päätelmiä siitä, miten asukkaiden asenteet hanketta kohtaan ovat muuttuneet suunnitteluprosessin aikana, toisessa kyselyssä noudatettiin samoja periaatteita kuin vuoden 2022 kyselyssä. Asukaskysely toteutettiin päättäjille päätöksenteon tausta-aineistoksi. Asukaskyselyn tulokset on julkaistu kunnan nettisivuilla. Mahdollisiin tuleviin lakimuutoksiin ei voida kaavatyössä ottamaan kantaa.

6 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska)	Muistutus
Vi vill ändra gränsen på planeområdet så den inte svänger in vid mölla 21. Bifogar karta som gränsen kunde gå.	Haluamme muuttaa kaava-alueen rajaa siten, että se ei käänny sisäänpäin voimalan 21 kohdalla. Liitämme kartan siitä, miten raja tulisi vetää.
Bemötande	**Vastine**
Gränsen för planområdet ändras inte i det andra planförslaget.	Kaava-alueen rajaa ei muuteta toiseen kaavaehdotukseen.

7 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska)	Muistutus

1. Vikten av de kulturhistoriskt värdefulla miljöerna som finns i Purmo har påtalas b.la från museiverkets sida. Enligt deras syn på parken är förslag 3 det enda genomförbara alternativet (9 kraftverk). En av de största negativa effekter vindkraftverk har är dess inverkan på omgivningen, och däribland finnes t.ex. de kulturhistoriska miljöerna, befolkningens boplats samt de tysta och mörka områdena. Begravningsplatsen vid Purmo kyrka är särdeles exponerad. Förslag: Slopa planerna på Purmo vindkraftspark, eller alternativ 3. 2. Statens nya riktlinjer? Enligt diverse nyhetskällor planerar staten att den fastighetsskatt, som tidigare tillfallit kommunen där vindkraften etablerats, ska ändras. Om detta omformas innebär det att Pedersöre kommun inte får den ekonomiska nyttan som tidigare påvisats, utan istället har man så att säga förstört lokalbefolkningens boendemiljö, kulturhistoriska arv, natur och fritidsområden, utan "skälig" ersättning. Till vilken nytta? Förslag: Invänta nytt lagförslag, alternativt slopa planerna på Purmo vindkraftspark. 3. Ny invånarenkät. Vartefter mer information uppdagas väcks befolkningens frågor, tankar och kunskap. För att säkerställa vart befolkningens positiva/negativa åsikter lett efter den ökade information som tillkommit, bör en ny invånarenkät utföras som delas ut till alla hushåll i Purmo, och som också kan besvaras via webben (den tidigare utförda invånarenkäten tilldelades inte alla hushåll och kan därför inte betraktas som tillförlitlig). 4. Ordna ett diskussionstillfälle där kommunens ledande tjänstemän, kommunalpolitiker och "vanliga" invånares frågor, åsikter, oro och tankar kan bemötas och diskuteras. Det senaste infotillfället var väldigt modererat, och hade man inga frågor fick man inte yppa sig- därtill gick den mest väsentliga infon från vindkraftsbolagets sida på finska.	1. Purmon kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden ympäristöjen tärkeydestä Museovirasto toteaa mm. seuraavaa: Museoviraston näkemyksen mukaan puiston vaihtoehto nro 3 on ainut hyväksyttävä vaihtoehto (9 voimalaa). Yksi tuulivoimalan suurimmista kielteisistä vaikutuksista on, että se vaikuttaa ympäristöön, jossa sijaitsevat myös esim. kulttuurihistorialliset ympäristöjä, asutusta sekä hiljaisia ja pimeitä alueita. Purmon kirkon yhteydessä sijaitsevalle hautausmaalle kohdistuu erityisen suuria vaikutuksia. Ehdotus: Lopettakaa Purmon tuulivoima-alueen suunnittelu, tai valitkaa vaihtoehto 3. 2. Valtion uudet linjaukset? Useiden uutislähteiden mukaan valtio suunnittelee muutosta kiinteistöveroon, joka on aiemmin määrätty kunnalle, jossa tuulivoimaa rakennettu. Mikäli tämä muuttuu, se tarkoittaa, että Pedersören kunta ei saa sille osoitettua taloudellista hyötyä. Sen sijaan paikallisten asukkaiden asumisympäristö, kulttuurihistorialliset arvot, luonto ja vapaa-ajan alueet on pilattu, ilman ”kohtuullista” korvausta. Miksi? Ehdotus: Odottakaa uutta lakiesitystä tai päättäkää Purmon tuulivoimapuiston suunnittelu. 3. Uusi asukaskysely. Asukkailla herää kysymyksiä ja ajatuksia sitä mukaa kuin tieto lisääntyy. Asukkaiden positiivisten/negatiivisten mielipiteiden suuntien varmistamiseksi sen jälkeen, kun tiedot hankkeesta ovat lisääntyneet, tulisi toteuttaa uusi asukaskysely, joka jaettaisiin jokaiseen talouteen Purmossa ja johon voisi vastata verkossa (aiempaa asukaskyselyä ei jaettu jokaiseen talouteen ja siksi sitä ei voida pitää luotettavana). 4. Järjestäkää keskustelutilaisuus, jossa kunnan johtavat virkamiehet, kunnan poliitikot ja ”tavalliset” ihmiset voivat kokoontua keskustelemaan kysymyksistä, mielipiteistä, huolista ja ajatuksista. Edellinen infotilaisuus oli

	erittäin moderoitu. Ilman kysyttävää ei saanut sanoa mitään ja lisäksi tuulivoimayhtiö esitti tärkeimmät asiat suomeksi.
Bemötande Kraftverk 2, 14 och 21 togs bort, och höjden på kraftverk 4, 6, 9 och 17 sänktes till 280 meter för att minska påverkan på Purmo ådals odlingslandskap (VAMA), kyrkbacken i Purmo samt gårdsgrupperna i Lassfolk och Härmälä. Dessutom kraftverk 30 togs bort. Dessutom sänktes höjden på kraftverk 26, 39 och 41 till 270 meter. Våren 2025 genomförde kommunen en ny invånarenkät. För att det ska vara möjligt att jämföra resultatet i de två enkäterna och därigenom dra slutsatser om hur inställningen bland invånarna har förändrats under planläggningsprocessen gjordes den andra enkäten enligt samma principer som enkäten 2022. Invånarenkäten genomfördes som underlag för beslutsfattande. Invånarenkäternas resultat har presenterats på kommunens webbsida. Beslutsfattarna har deltagit i planeringen av Purmo vindpark. Det är inte möjligt att ta ställning till eventuella framtida lagändringar i planarbetet.	**Vastine** Voimala 2, 14 ja 21 poistettiin sekä voimaloiden 4, 6, 9 ja 17 korkeutta madallettiin 280 metriin, jotta vaikutukset Purmonjokilaakson viljelymaisemaan (VAMA), Purmon kirkonseutuun sekä Lassfolkin ja Härmälän taloryhmiin vähenevät. Lisäksi voimala 30 poistettiin. Lisäksi voimaloiden 26, 39 ja 41 korkeutta madallettiin 270 metriin. Kunta toteutti uuden asukaskyselyn keväällä 2025. Jotta näiden kahden kyselyn tuloksia voitaisiin verrata toisiinsa ja tehdä päätelmiä siitä, miten asukkaiden asenteet hanketta kohtaan ovat muuttuneet suunnitteluprosessin aikana, toisessa kyselyssä noudatettiin samoja periaatteita kuin vuoden 2022 kyselyssä. Asukaskysely toteutettiin päättäjille päätöksenteon tausta-aineistoksi. Asukaskyselyn tulokset on julkaistu kunnan nettisivuilla. Päättäjät ovat olleet mukana Purmon tuulivoimapuiston prosessissa. Mahdollisiin tuleviin lakimuutoksiin ei voida kaavatyössä ottamaan kantaa.

8 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska) NEJ tack! Vi har fina rekreationsområden i Purmo med omnejd, ni skall verkligen tänka efter. Utterleden, Fagerbacka fäbodställe, Fagerbacka Skidspår.	**Muistutus** EI kiitos! Purmossa ja sen ympäristössä on kauniita virkistysalueita. Teidän tulee todellakin harkita asiaa. Saukonreitti, Fagerbackan karjamajakylä, Fagerbackan hiihtolatu.
Bemötande Fagerbacka fäbodställe och skidspår har beaktats vid placeringen av vindkraftverken i planförslaget.	**Vastine** Fagerbackan karjamajakylä ja hiihtolatu on huomioitu voimalasijoittelussa kaavaehdotuksessa.

9 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska)	Muistutus
Vi bor nära vindkraftsparken i ett nytt, högt beläget bostadshus. När vi byggde på denna plats visste vi inget om den nu planerade vindkraftsparken. Den kommer att påverka vår boendemiljö till det sämre, vi får många synliga vindkraftverk från vårt hem då det även planeras i Markby och Jeppo. Invånarenkäten visar tydligt att de som bor nära inte vill ha vindkraftsparken, detta har på inget vis blivit beaktat i planeringen. De få vindkraftverk som togs bort var alla i Nederpurmo konstigt nog. Vi är även markägare på området men har inte undertecknat arrende då vi anser att detta inte tillför något gott för Purmo.	Asumme uudessa korkealla paikalla sijaitsevassa asuintalossa. Kun rakensimme tälle paikalle, emme tienneet mitään nyt suunnitellusta tuulivoimapuistosta. Tuulivoimapuisto tulee vaikuttamaan kielteisesti asuinympäristöömme. Kodiltamme tulee näkymään monta tuulivoimalaa, kun suunnittelua tapahtuu myös Markbyssä ja Jepualla. Asukaskysely osoittaa selvästi, että läheisyydessä asuvat eivät halua tuulivoimapuistoa. Tätä ei ole mitenkään huomioitu suunnittelussa. Ne harvat tuulivoimalat, jotka poistettiin, sijaitsivat kumma kyllä Ala-Purmossa. Olemme myös maanomistajia alueella, mutta emme allekirjoittaneet vuokrasopimusta, koska mielestämme tämä ei tuo mitään hyvää Purmoon.
Bemötande	**Vastine**
Våren 2025 genomförde kommunen en ny invånarenkät. För att det ska vara möjligt att jämföra resultatet i de två enkäterna och därigenom dra slutsatser om hur inställningen bland invånarna har förändrats under planläggningsprocessen gjordes den andra enkäten enligt samma principer som enkäten 2022. Invånarenkäten genomfördes som underlag för beslutsfattande. Invånarenkäternas resultat har presenterats på kommunens webbsida. I övrigt antecknas anmärkningen för kännedom.	Kunta toteutti uuden asukaskyselyn keväällä 2025. Jotta näiden kahden kyselyn tuloksia voitaisiin verrata toisiinsa ja tehdä päätelmiä siitä, miten asukkaiden asenteet hanketta kohtaan ovat muuttuneet suunnitteluprosessin aikana, toisessa kyselyssä noudatettiin samoja periaatteita kuin vuoden 2022 kyselyssä. Asukaskysely toteutettiin päättäjille päätöksenteon tausta-aineistoksi. Asukaskyselyn tulokset on julkaistu kunnan nettisivuilla. Muistutus merkitään muutoin tiedoksi.

10 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska)	Muistutus
Det är beklaglit att detta projekt fortsätter. Vi som bor i Purmo vill inte ha denna industry i vår vackra natur. Vi känner att ingen lyssnar på oss och våra farhågor. Det finns så mycket information att läsa om hur vindkraften påverkar naturen, djurlivet och människorna som bor där, men i Pedersöre känns det som att ingen vill ta reda på mer, beslutsfattarna tror att vi är emot bara för att vara emot. Men vi har läst på, vi har läst människors historier från Sverige och andra länder, och vi är genuint oroliga över hur detta kommer påverka och förändra den plats som vi har valt att bo på. I Purmo finns miljöhistoriska platser som är värda att skyddas. De kommer i största grad påverkas av en vindkraftspark. Vi har fina naturområden som vi som bor här använder såväl sommartid som vintertid för rekreation, för att få lugn och ro och njuta av naturen. Dessa områden kommer påverkas. Hela Purmo kommer att påverkas då vindkraftsparken sträcker sig långt genom centrala delar av Purmo. Vi har djurliv här som vi vill värna om, men som kommer påverkas av en vindkraftspark. Det känns som att det är pengarna som styr. Och inom en snar framtid kommer eventuellt en ny lag som gör att kommunen inte ens får pengarna som de räknar med i och med bygget i Purmo. Då är vår hembygd påverkad utan någon större inkomst till kommunen. Då har man offrat Purmo, för vad?	On valitettavaa, että tämä hanke jatkuu. Me Purmon asukkaat emme halua tätä teollisuutta kauniiseen luontoomme. Koemme, ettei meitä ja huoliamme kuunnella. Tuulivoiman vaikutuksista luontoon, eläimistöön ja asukkaisiin on niin paljon luettavaa, mutta tuntuu siltä, että Pedersöressä kukaan ei halua ottaa lisää selvää. Päätöksentekijät luulevat, että vastustamme tuulivoimaa vain vastustamisen vuoksi. Olemme kuitenkin perehtyneet asiaan, lukeneet ihmisten tarinoita Ruotsista ja muista maista ja olemme aidosti huolissamme siitä, miten tämä tulee vaikuttamaan valitsemaamme asuinpaikkaan. Purmossa sijaitsee ympäristöhistoriallisesti suojelunarvoisia paikkoja. Tuulivoima tulee vaikuttamaan niihin suuresti. Meillä on kauniita luonnonalueita, joita me asukkaat käytämme sekä kesäisin että talvisin niin virkistykseen, saadaksemme rauhaa kuin nauttiaksemme luonnosta. Näihin alueisiin kohdistuu vaikutuksia. Vaikutukset ulottuvat koko Purmoon, koska tuulivoimapuisto ulottuu pitkälle Purmon keskeisten osien läpi. Täällä on eläimistöä, jota haluamme vaalia, mutta tuulivoimapuiston vaikutukset kohdistuvat myös eläimistöön. Tuntuu siltä, että raha ohjaa. Lähitulevaisuudessa voimaan tulee mahdollisesti laki, jonka mukaan kunta ei edes saa rakentamisen muodostamia tuloja. Silloin kotiseutumme on muuttunut ilman, että se tuo suurempia tuloja kunnalle. Tällöin Purmo on uhrattu, mutta minkä takia? Ei tarvitse mennä kauas kuullakseen muiden ihmisten kertomuksia siitä, miten tuulivoimapuistot ovat vaikuttaneet asukkaisiin. Tuulivoimayhtiöt eivät maksa maanomistajien edellyttämiä summia, lapojen äänet häiritsevät tai

Man behöver inte resa genom många kommuner för att höra andra människor berätta om hur vindkraftsparker har påverkat de som bor där. Vindkraftsbolagen betalar inte ut de pengar markägarna har räknat med, ljuden från propellerna stör eller påverkar människorna som bor där negativt. Varför vill kommunen ens riskera Purmobornas hälsa på detta sätt? Det finns många människor i Finland och Sverige och Tyskland och överallt i världen som berättar om hur de påverkats av vindkraftsparker som byggs nära bebyggelse, i natur som annars är tyst och lugn. Varför vill man utsätta en del av kommuninvårnarna för detta om ens EN berättelse är sann. Och vad skulle de som berättar vinna på att ljuga? Ingenting. Vi vill inte ha denna park i vår hemby. Vi är inte emot för att vara emot. Vi är genuint bekymrade och oroliga över hur denna park kommer påverka vårt vackra, lugna och tysta Purmo. Bygg en park någonstans där det redan är ljud som stör och natur som är påverkad. Låt de tysta och djurrika områdena få bevaras. Snart finns inga sådana områden kvar. Visa att ni bryr er om oss som bor här. Inga pengar i världen är viktigare än oss invånare som valt att bo i denna kommun.	aiheuttavat kielteisiä vaikutuksia asukkaille. Miksi kunta edes haluaa vaarantaa Purmon asukkaiden terveyden tällä tavalla? Suomessa, Ruotsissa, Saksassa ja ympäri maailmaa on monia ihmisiä, jotka kertovat miten asutuksen läheisyyteen rakennetut tuulivoimapuistot ovat vaikuttaneet heihin ja hiljaiseen ja rauhalliseen luontoon. Miksi osaa kunnan asukkaista halutaan altistaa tälle, jos edes YKSI tarinoista on tosi. Ja miksi kertojat valehtelisivat? Ei mistään syystä. Emme halua tätä puistoa kotikyläämme. Emme vastusta asiaa vain vastustamisen vuoksi. Olemme aidosti huolissamme siitä, miten puisto vaikuttaa kauniiseen, rauhalliseen ja hiljaiseen Purmoon. Rakentakaa puisto johonkin, jossa esiintyy jo luontoon ja eläimiin vaikuttavaa melua. Jättäkään hiljaiset ja eläimistön kannalta rikkaat alueet rauhaan. Kohta tällaisia alueita ei enää ole jäljellä. Näyttäkää, että välitätte meistä asukkaista. Mitkään maailman rahat eivät ole yhtä tärkeitä kuin me asukkaat, jotka olemme valinneet tämän kunnan asuinpaikaksemme.
Bemötande Nationella och regionala lagar och förordningar har beaktats vid utarbetandet av delgeneralplanen. Vindkraftens konsekvenser för området har beaktats vid uppgörandet av planen och man har strävat till att minimera de negativa konsekvenserna. Det är inte möjligt att ta ställning till eventuella framtida lagändringar i planarbetet. I övrigt antecknas anmärkningen för kännedom.	**Vastine** Kaavan laadinnassa on huomioitu kansalliset ja alueelliset säädökset ja asetukset. Kaavan laadinnassa on huomioitu tuulivoiman vaikutukset alueelle. Kielteiset vaikutukset on pyritty minimoimaan. Mahdollisiin tuleviin lakimuutoksiin ei voida kaavatyössä ottamaan kantaa. Muistutus merkitään muutoin tiedoksi.

11 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska)	**Muistutus**

Jag tycker Pedersöre borde pausa fortsatt framskridande med vindkraften innan det är på klart ifall vindkraftshärbärgerande kommunen måste börja dela med sig av intäkterna till övriga, icke vindkraftskommuner. Det måste vara fel och orättvist om kommuner som inte har vindkraftverk ska dra nytta av de pengar som genereras till de kommuner som härbärgerar ”skiten”.	Mielestäni Pedersören tulisi pysäyttää tuulivoiman eteneminen ennen kuin on varmaa, joutuuko tuulivoimaa alueelleen rakentanut kunta jakamaan tulojaan muille kunnille, joissa tuulivoimaa ei rakenneta. On väärin ja epäoikeudenmukaista, jos tuulivoimaloista vapaat kunnat hyötyvät rahoista, jotka tuotetaan kunnissa, jotka ovat rakennuttaneet tuulivoimaa.
Bemötande Det är inte möjligt att ta ställning till eventuella framtida lagändringar i planarbetet.	**Vastine** Mahdollisiin tuleviin lakimuutoksiin ei voida kaavatyössä ottamaan kantaa.

12 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska) Det känns som det är sista chansen att få säga sin åsikt nu. Visserligen har det ju ingen betydelse vad invånarna intill den tänkta vindkraftsparken tycker, kommunen verkar inte kunna bry sig mindre. Vi byggde nytt i början av 2020-talet för att komma längre ifrån Purmovägen eftersom vi upplevde att trafiken hade ökat så pass mycket på 25 år att det blev störande. Vi ville t.o.m. bort från gatubelysningen eftersom vi finner ett lugn i att kunna gå ut utan att störas av för mycket ljusföroreningar under dygnets mörka timmar. Det här är faktorer som gör att man väljer att bo på landsbygden, att ha möjlighet att följa den naturliga dygnsrytmen utan att störas allt för mycket av ljud och ljus. Dels känns det orättvist att vår fastighet troligen förlorar en hel del i värde om vindkraftsparken förverkligas. Men ett större problem för oss är att vi känner en oror för hur mycket det ständiga surrandet, svischandet och blinkandet kommer att störa, bade dag- och nattetid.	**Muistutus** Tuntuu siltä, että nyt on viimeinen tilaisuus esittää mielipiteensä. Tuulivoimapuiston läheisyydessä asuvien henkilöiden mielipiteillä ei tosin näytä olevan minkäänlaista merkitystä, kunta ei vaikuta välittävän niistä lainkaan. Rakensimme uuden talon 2020-luvun alussa, jotta pääsisimme kauemmaksi Purmontieltä. Koimme, että liikenne oli lisääntynyt sen verran 25 vuodessa, että katsoimme sen häiritsevän. Halusimme jopa siirtyä kauemmaksi katuvalaistuksesta, koska haluamme kulkea ulkona pimeään aikaan ilman valosaasteiden aiheuttamaa häiriötä. Näiden tekijöiden vuoksi haluamme asua maalla. Haluamme noudattaa luonnollista vuorokausirytmiä ilman valo- ja äänihäiriöitä. Tuntuu epäoikeudenmukaiselta, että kiinteistömme luultavasti menettää osan arvostaan, jos tuulivoimapuisto rakennetaan. Suurempi ongelma on kuitenkin se, että olemme huolissamme miten jatkuva surahdus, suhina ja välke aiheuttaa häiriöitä, sekä päivällä että yöllä.

Den allra största förlusten är ändå att vi förlorar allt som gör det värt att bo 30 km från jobbet och pendla dagligen. Pendla är inte gratis, så när all skog i vårt närområde exploateras kan vi lika gärna bo i stan med gångavstånd till jobbet. Det som ger alla som väljer att bo i Purmo ett mervärde i livet är möjligheten att gå ut I skog och mark. Ställvis helt orörd skog. Vi har valt att bo här för tillgången till tysta och mörka områden, för möjligheten att idka jakt, för möjligheten att plocka bär och svamp, för möjligheten till rekreation i ren, orörd natur. Jag köper inte överhuvudtaget era argument att markägare har rätt till sina områden, att man kan röra sig inom området efter att parken är klar etc. Det är ren bullshit för det kommer inte att finnas något som gör att man finner någon glädje, återhämtning eller något rekreationsvärde i att gå ut i det exploaterade område som blir Purmo vindkraftspark. Tyvärr verkar kommunen inte förstå, eller inte vilja förstå, att det finns andra värden I livet som inte kan mätas i pengar. Det handlar om invånarnas hälsa och välbefinnande. Mjuka värden som blir otroligt dyra i euro och cent då de tas ifrån invånarna. Mer fysisk och psykisk ohälsa i ett sjukvårdsdistrikt som redan går på knäna. Det är helt tydligt att detta projekt enbart handlar om inkomster för kommunens del. Kommunen är beredd att sälja sin själ för skatteintäkter. Kommunen kan prata hur vackert som helst om att kommunen jobbar för innevånarnas bästa, i det här fallet är det ingen som tror att kommunen ens tror sina egna ord då de uttalas. Tyvärr visar ju skrämmande många andra vindkraftsparker att den ekonomiska vinningen i slutändan inte blir så stor så den rättfärdigar exploateringen och den stora förorening som vindkraften orsakar i slutändan. Då det gäller Purmo vindkraftspark tycker jag också att jag saknar en bindande och detaljerad klausul för vems ansvar det är att återställa området när parken har tjänat sitt syfte. Prio ett borde vara att ha tydliga regler för det problemavfall som kommer att uppstå under parkens uppbyggnad, drift och då parken ska demonteras.	Suurin menetys on kuitenkin, että menetämme kaiken sen, minkä vuoksi kannattaa asua 30 km:n etäisyydellä työpaikasta ja ajaa sinne joka päivä. Työmatkat eivät ole ilmaisia, joten kun kaikki läheisyydessä kasvava metsä riistetään, voimme yhtä hyvin asua kaupungissa kävelyetäisyydellä työpaikasta. Kaikille Purmon asukkaiden elämään lisäarvoa tuo se, että täällä voi liikkua läpi maiden ja metsien. Paikoitellen metsä on täysin luonnontilaista. Olemme valinneet tämä asuinpaikaksemme siksi, että täällä on pimeitä ja hiljaisia alueita, mahdollisuus metsästää ja poimia marjoja ja sieniä, mahdollisuus virkistykseen puhtaassa ja koskemattomassa luonnossa. En ylipäätään osta argumenttejanne siitä, että maanomistajilla on oikeus maihinsa, että alueella voi liikkua sen rakentamisen jälkeen jne. Se on täyttä potaskaa, koska rakentamisen jälkeen Purmon tuulivoimapuiston alueelta ei löydy enää mitään, mikä toisi iloa, palautumismahdollisuuksia tai virkistysarvoa. Valitettavasti kunta ei vaikuta ymmärtävän tai haluavansa ymmärtää, että elämässä on muita arvoja, joita ei voida mitata rahassa. Kyseessä on asukkaiden terveys ja hyvinvointi. Pehmeät arvot ovat euroissa ja senteissä erittäin kalliita, kun ne otetaan asukkailta pois. Tämä aiheuttaa lisää fyysistä ja psyykkistä pahoinvointia jo polvillaan seisovassa sairaanhoitopiirissä. On täysin selvää, että kunnan osalta tässä hankkeessa on kyse pelkistä tuloista. Kunta on valmis myymään sielunsa verotuloja varten. Kunta voi esittää millaisia kaunopuheita tahansa siitä, miten se tekee työtä asukkaiden parhaaksi. Tässä tapauksessa kukaan ei usko, että kunta edes itse uskoo omiin sanoihinsa. Valitettavasti pelottavan monet muut tuulivoimapuistot osoittavat, ettei taloudellinen hyöty loppujen lopuksi olekaan niin suuri, että se perustelee tuulivoiman aiheuttaman riiston ja sen loppujen lopuksi aiheuttamat suuret saasteet. Purmon tuulivoimapuiston osalta katson myös, että kaipaan sitovaa ja yksityiskohtaista ehtoa siitä, kenen vastuulla on ennallistaa alue, kun

Jag är lyckligt lottad som har ett alternativ den dag Purmo vindkraftspark förverkligas. Då första spadtaget tas kommer Pedersöre kommun att få en skattebetalare mindre. Men alla har inte den möjligheten. Så för alla dem som bor i Purmo, och som kommer att fortsätta göra det för att de av olika anledningar inte har något annat val, hoppas jag av hela mitt hjärta att Pedersöre kommun ska ta sitt ansvar och skrinlägga hela detta vansinnesprojekt innan det är för sent.	puisto poistuu käytöstä. Tärkeintä olisi, että puiston rakentamisen, toiminnan ja purkamisen yhteydessä muodostuvan ongelmajätteen käsittelylle määritettäisiin tarkat säännöt. Olen onnellinen, että minulla on vaihtoehto, kun Purmon tuulivoimapuisto toteutetaan. Kun ensimmäinen lapio lyödään maahan, Pedersören kunnalla on yksi veronmaksaja vähemmän. Kaikilla ei ole tätä mahdollisuutta. Joten kaikkien niiden puolesta, jotka asuvat Purmossa ja jotka tulevat asumaan siellä myös jatkossa, koska heillä ei ole muuta vaihtoehtoa, toivon, että Pedersören kunta kantaisi vastuunsa ja luopuisi koko tästä hullusta hankkeesta ennen kuin on liian myöhäistä.
Bemötande I utvecklingen av fastigheternas värde har man som en följd av vindkraftsbyggande konstaterat både positiva och negativa konsekvenser. Internationella undersökningar i ämnet är inte entydiga. Olika faktorer som avstånd till vindkraftverk och deras synlighet kan ha betydelse. Vissa undersökningar visar att vindkraft har betydande negativa effekter på närbelägna fastigheters värde i de kommuner där invånarna i huvudsak motsätter sig vindkraft. I de kommuner där invånarna förhåller sig mer positivt till vindkraft har forskarna inte noterat någon nämnvärd prissänkning. Det är mycket svårt att bedöma om vindkraften påverkar fastigheternas värde eller inte. Det är troligt att fastigheternas läge och skick har större betydelse. I arrendeavtalen avtalas om beloppen och inbetalningsplanen för nedmonterings-depositionen. Vindparksägaren betalar in nedmonteringsdepositionen under de första åren som vindkraftsparken är i drift och den kan endast användas för att täcka nedmonteringskostnader. Suomen uusituvat har gjort en bedömning enligt vilken nedmonteringskostnaderna per kraftverk är 10 000–85 000 euro. För detta projekt är nedmonteringsdepositionen betydligt större och den är dessutom bunden till	**Vastine** Kiinteistöjen arvon kehityksessä on tuulivoimarakentamisen seurauksena todettu sekä myönteisiä että kielteisiä vaikutuksia. Kansainväliset tutkimukset aiheesta eivät ole yksiselitteisiä. Eri tekijät, kuten etäisyys tuulivoimaloihin ja niiden näkyvyys, voivat vaikuttaa asiaan. Eräiden tutkimusten tulokset osoittavat, että tuulivoimalla on merkittäviä kielteisiä vaikutuksia lähellä sijaitsevien kiinteistöjen arvoon niissä kunnissa, joissa asukkaat pääasiassa vastustavat tuulivoimaa. Niissä kunnissa, joissa asukkaat suhtautuvat myönteisemmin tuulivoimaan, tutkijat eivät ole todenneet merkittävää hintojen pudotusta. On erittäin vaikeata arvioida, vaikuttaako tuulivoima kiinteistöjen arvoon vai ei. On todennäköistä, että kiinteistöjen sijainnilla ja kunnolla on suurempi merkitys. Maanvuokrasopimuksissa on sovittu panttimaksun määrästä ja maksuaikataulusta. Tuulivoimahankkeen omistaja maksaa hankkeen alkuvuosien aikana panttimaksun. Panttimaksu ainoastaan käytettävissä purkutoimintaan. Suomen uusituvat ovat tehneet arvion, jossa jokaisen voimalan purkukustannukset ovat 10 000–85 000 euroa. Tässä kyseisessä hankkeessa tuo varattu pantti on paljon

levnadskostnadsindex. Ju större vindparken är desto mindre blir nedmonteringskostnaden för varje enskilt kraftverk. Vindkraftverkets komponenter är gjorda av värdefulla material och därför ligger det i allas intresse att ta tillvara det. Arrendeförhållandet med markägaren är i kraft tills terrängen i områdena har återställts och åtgärden har godkänts. Återställandet ska genomföras inom den tid som anges i arrendeavtalet.	isompi ja lisäksi se on sidottu elinkustannusindeksiin. Mitä isompi tuulipuisto on, sitä edullisempi voimalakohtainen purkukustannus on. Voimalaraaka-aineet ovat arvomateriaaleja, joten niiden hyödyntäminen on myös kaikkien intressien mukaista. Vuokrasopimussuhde on voimassa maanomistajien kanssa niin pitkään, kunnes alueet ovat maisemoitu ja maisemointi on suoritettu ja hyväksytty maavuokrasopimuksessa määrätyn ajan sisällä.

13 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska)	**Muistutus**
Vill gärna framföra mina synpunkter och åsikter gällande planförslaget av vindkraftsindustrin i Purmo. Det finns fortfarande en stor del av Purmos befolkning som är klart emot dessa planer. Vi vill behålla Purmo som det är. Vi bor här på landsbygden, på avstånd från städer och livlig trafik, just för att vi trivs i den underbara miljö som omger oss. Priset vi får betala för detta är t.ex. ingen närliggande service, men det kan vi leva med. Men att naturen ska förstöras för oss som lever här, som njuter av den, tycker jag är oacceptabelt. Jag tror det vore på plats med en ny invånarenkät. Hur förhåller sig invånarna till planen, speciellt nu om lagförändringen gör att fastighetsskatten eventuellt inte ens tillfaller Pedersöre kommun. Hur många ändrar då sin åsikt? Detta är något som måste diskuteras och lyftas fram ytterligare. Hur förhåller sig kommunen till det nya lagförslaget? Sen vill jag även understryka museiverkets anmärkningar angående de kulturhistoriska arven och miljöerna. Dessa har ett betydande kulturhistoriskt	Haluan esittää mielipiteeni ja näkemykseni Purmon tuulivoimateollisuuden kaavaehdotuksesta. Suuri osa Purmon asukkaista vastustaa edelleen suunnitelmia. Haluamme säilyttää Purmon sellaisena kuin se on. Asumme täällä maaseudulla, poissa kaupungista ja vilkkaasta liikenteestä juuri siksi, että viihdymme tässä ihanassa ympäristössä. Tästä maksettava hinta tarkoittaa esimerkiksi, että täällä ei ole palveluita, mutta pystymme elämään sen kanssa. Mutta luonnon hävittäminen asukkailta, jotka nauttivat siitä, ei ole hyväksyttävää. Uskon, että asukaskysely pitäisi toteuttaa uudelleen. Miten asukkaat suhtautuvat suunnitelmaan varsinkin nyt, jos kiinteistövero ei lakimuutoksen vuoksi mahdollisesti edes mene Pedersören kunnalle? Kuinka monet muuttavat kantansa? Tästä tulee keskustella ja asia tulee nostaa esiin. Miten kunta suhtautuu uuteen lakiesitykseen? Lisäksi haluan painottaa Museoviraston muistutuksia kulttuurihistoriallisten arvojen ja ympäristöjen osalta. Näillä on merkittävää

värde som vi borde värna om, och inte tvärtom förstöra med industrin som just nu planeras.	kulttuurihistoriallista arvoa, jota meidän tulisi vaalia – eikä pilata suunnitellulla teollisuudella.
Bemötande Kraftverk 2, 14 och 21 togs bort, och höjden på kraftverk 4, 6, 9 och 17 sänktes till 280 meter för att minska påverkan på Purmo ådals odlingslandskap (VAMA), kyrkbacken i Purmo samt gårdsgrupperna i Lassfolk och Härmälä. Dessutom kraftverk 30 togs bort. Dessutom sänktes höjden på kraftverk 26, 39 och 41 till 270 meter. Våren 2025 genomförde kommunen en ny invånarenkät. För att det ska vara möjligt att jämföra resultatet i de två enkäterna och därigenom dra slutsatser om hur inställningen bland invånarna har förändrats under planläggningsprocessen gjordes den andra enkäten enligt samma principer som enkäten 2022. Invånarenkäten genomfördes som underlag för beslutsfattande. Invånarenkäternas resultat har presenterats på kommunens webbsida. Det är inte möjligt att ta ställning till eventuella framtida lagändringar i planarbetet.	**Vastine** Voimala 2, 14 ja 21 poistettiin sekä voimaloiden 4, 6, 9 ja 17 korkeutta madallettiin 280 metriin, jotta vaikutukset Purmonjokilaakson viljelymaisemaan (VAMA), Purmon kirkonseutuun sekä Lassfolkin ja Härmälän taloryhmiin vähenevät. Lisäksi voimala 30 poistettiin. Lisäksi voimaloiden 26, 39 ja 41 korkeutta madallettiin 270 metriin. Kunta toteutti uuden asukaskyselyn keväällä 2025. Jotta näiden kahden kyselyn tuloksia voitaisiin verrata toisiinsa ja tehdä päätelmiä siitä, miten asukkaiden asenteet hanketta kohtaan ovat muuttuneet suunnitteluprosessin aikana, toisessa kyselyssä noudatettiin samoja periaatteita kuin vuoden 2022 kyselyssä. Asukaskysely toteutettiin päättäjille päätöksenteon tausta-aineistoksi. Asukaskyselyn tulokset on julkaistu kunnan nettisivuilla. Mahdollisiin tuleviin lakimuutoksiin ei voida kaavatyössä ottamaan kantaa.

14 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska) Jag vill starkt uttrycka min oro, besvikelse och ilska över de planerade vindkraftverken I Purmo. Det känns som ett övergrepp! Det ÄR ett övergrepp på alla som skulle tvingas se sin älskade hembygd och sin levnad skuggas av dessa enorma kraftverk med ljud, blinkande lampor och svingande skuggor. Konstant påminnande om hur kommunen fullständigt struntar i de människor som bor i utkanten av kommunen. Offrandes dessa andraklassens invånare för mera klirr i kassan. Jag mår illa! Jag tänker också på den natur som kommer bli förstörd. Den kommer aldrig att vara sig lik igen.	**Muistutus** Haluan esittää syvää huolta, pettymystä ja vihaa Purmoon suunnittelun tuulivoimaloiden vuoksi. Tämä tuntuu väkivallalta! Tämä ON väkivaltaa kaikkia heitä kohtaan, jotka joutuisivat katsomaan rakasta kotiseutuaan ja elämäänsä näiden jättiläiskokoisten voimaloiden varjossa ja kärsimään niiden aiheuttamasta melusta, välkkyvistä valoista ja liikkuvista varjoista. Tämä muistuttaisi jatkuvasti siitä, miten kunta ei välitä pätkääkään kunnan rajamaiden asukkaista ja uhraa nämä toisen luokan asukkaat saadakseen kassaansa lisää tuloja. Voin pahoin!

Det finns ingen som innerst inne tror att betongfundamenten någonsin kommer tas bort och inte heller möllorna när det sedan med för lite pengar till hands lämnas till de förblindade markägarna att ta ner dem på egen beskostnad. Purmo älskas av sina invånare för lugnet, naturen och stillheten. Skulle vi vilja ha något annat skulle vi bo mera centralt. Vi vill inte ha denna industri! Vi vill inte ha vår natur förstörd. Här finns också värdefulla kulturhistoriska miljöer att ta i beaktan. Dessutom är ju framtiden högst osäker i och med de lagförslag som dykt upp vad gäller fastighetsskatten på vindkraften. Där står vi med kommunen förstörd av vindkraftverk och inga pengar på fickan. Tänk efter! Vi är många som känner oss överkörda, som definitivt känner av nedgraderingen till andraklassens medborgare. Övergreppet svider och det kommer inte glömmas. Kommunen behöver definitivt göra en ny invånarenkät kring detta och faktiskt ta in och lyssna.	Ajattelen myös hävitettävää luontoa. Se ei koskaan palaudu ennalleen. Kukaan ei oikeasti usko, että voimaloiden betoniperustukset poistetaan, eikä myöskään tuulivoimaloita. Ne jätetään rahan puutteen takia maanomistajille, jotka joutuvat poistamaan ne omalla kustannuksellaan. Asukkaat rakastavat Purmoa sen rauhan, luonnon ja hiljaisuuden vuoksi. Jos haluaisimme jotain muuta, asuisimme lähempänä keskustoja. Emme halua tällaista teollisuutta! Emme halua, että luontomme hävitetään. Täällä on myös arvokkaita kulttuurihistoriallisia ympäristöjä, jotka tulee ottaa huomioon. Lisäksi lakiesitys tuulivoimaloiden kiinteistöverosta aiheuttaa epävarmuutta tulevaisuudessa. Seisoisimme kunnassa, joka on täysin pilattu tuulivoimaloilla ja ilman rahaa taskussa. Miettikää asiaa! Me asukkaat tunnemme itsemme unohdetuiksi ja toisen asteen kansalaisiksi. Se kirvelee eikä sitä unohdeta. Kunnan tulee ehdottomasti toteuttaa uusi asukaskysely asiasta ja oikeasti kuunnella asukkaita.
Bemötande Det är inte möjligt att ta ställning till eventuella framtida lagändringar i planarbetet. Nationella och regionala lagar och förordningar har beaktats vid utarbetandet av delgeneralplanen. Vindkraftens konsekvenser för området har beaktats vid uppgörandet av planen och man har strävat till att minimera de negativa konsekvenserna. Våren 2025 genomförde kommunen en ny invånarenkät. För att det ska vara möjligt att jämföra resultatet i de två enkäterna och därigenom dra slutsatser om hur inställningen bland invånarna har förändrats under planläggningsprocessen gjordes den andra enkäten enligt samma principer som	**Vastine** Mahdollisiin tuleviin lakimuutoksiin ei voida kaavatyössä ottamaan kantaa. Kaavan laadinnassa on huomioitu kansalliset ja alueelliset säädökset ja asetukset. Kaavan laadinnassa on huomioitu tuulivoiman vaikutukset alueelle ja kielteiset vaikutukset on pyritty minimoimaan. Kunta toteutti uuden asukaskyselyn keväällä 2025. Jotta näiden kahden kyselyn tuloksia voitaisiin verrata toisiinsa ja tehdä päätelmiä siitä, miten asukkaiden asenteet hanketta kohtaan ovat muuttuneet suunnitteluprosessin aikana, toisessa kyselyssä noudatettiin samoja periaatteita kuin vuoden 2022 kyselyssä. Asukaskysely toteutettiin

enkäten 2022. Invånarenkäten genomfördes som underlag för beslutsfattande. Invånarenkäternas resultat har presenterats på kommunens webbsida.	päättäjille päätöksenteon tausta-aineistoksi. Asukaskyselyn tulokset on julkaistu kunnan nettisivuilla.

15 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska)	**Muistutus**
Med så många vindmöllor i Purmo förstörs vår fina natur. Djurlivet och insekterna kommer att ta skada av infraljudet. Skogen och tysta områden förstörs. Jag önskar att ni tar i beaktande vad vi Purmobor tycker därför krävs en ny invånarenkät.	Kaunis luontomme häviää, jos Purmoon rakennetaan näin monta voimalaa. Infraäänet aiheuttavat haittaa eläimistölle ja hyönteisille. Metsä ja hiljaiset alueet häviävät. Toivon, että ottaisitte meidän Purmolaisten mielipiteet huomioon ja siksi tarvitaan uusi asukaskysely.
Bemötande	**Vastine**
Våren 2025 genomförde kommunen en ny invånarenkät. För att det ska vara möjligt att jämföra resultatet i de två enkäterna och därigenom dra slutsatser om hur inställningen bland invånarna har förändrats under planläggningsprocessen gjordes den andra enkäten enligt samma principer som enkäten 2022. Invånarenkäten genomfördes som underlag för beslutsfattande. Invånarenkäternas resultat har presenterats på kommunens webbsida.	Kunta toteutti uuden asukaskyselyn keväällä 2025. Jotta näiden kahden kyselyn tuloksia voitaisiin verrata toisiinsa ja tehdä päätelmiä siitä, miten asukkaiden asenteet hanketta kohtaan ovat muuttuneet suunnitteluprosessin aikana, toisessa kyselyssä noudatettiin samoja periaatteita kuin vuoden 2022 kyselyssä. Asukaskysely toteutettiin päättäjille päätöksenteon tausta-aineistoksi. Asukaskyselyn tulokset on julkaistu kunnan nettisivuilla.

16 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska)	**Muistutus**
Respons om planerna på vindkraftsindustri i Purmo.	Palautetta Purmon tuulivoimateollisuuden suunnitelmista
Vill påpeka brister i Abo energys bild kollage med vyer från nejden, de stämmer inte överens med videon som publicerades nyligen. Dels så är antalet fel i bilden (man kan inte bara korrigera texten med antal) samt så är storlekarna fel och	Haluan huomauttaa, että Abo Energyn aluetta kuvaavassa valokuvasovitteessa on puutteita. Se ei ole hiljattain julkaistun videon mukainen. Ensinnäkin voimalamäärä on virheellinen kuvassa (määrää ei voi vain korjata tekstiin) ja toiseksi

fortfarande är foto platserna helt orimliga. Man har fotat på sådana ställen så de minst ska synnas, och dessutom i texten och i filmen så påpekar man att vissar områden skymmer sikten så de inte syns så bra. Men alla dessa Purmobor som bor på dessa områden som skymmer sikten för andra som rör sej förbi, har vi glömt dom? Eller är det bara acceptabelt att de ska leva med hela industri området mitt i sitt synfält. När ska beslutsfattarna avlägsna € tecknen ur sitt synfält och faktist börja se kommunens invånare alla invånare, även oss Purmobor som bor här intill. Är inte vår levnadsstandard värt något? Var finns medmänskligheten? Videon som publicerades ger en mycket mer realistisk bild av förödelsen av vår fina natur. Vårt guld! Ett bra exempel är området intill Purmo kyrka där både talar videon och visar videon hur förfärligt vårt Purmo kommer att bli. Man har minskat antalet jo visst, men fortfarande 2 km till närmaste hus, och 500 m från stipik sjön, man skulle tro att de som har planerat området har noll insikt vad metrar är i verkligheten. Fortfarande nästan dagligen då man kör till jakobstad tänker man att nog syns UPM skorstenen långt, tom. Allt till Purmo på åtminstone ett ställe! Och det mest skrämmande är just det att dessa vindkraftverken som planeras är i total höjd dubbel högre, samt med rörliga delar. Så de som håller fast vid att man inte störs av dem och att man blir van, de har nog inte vistats i riktigt natur sköna områden. Det finns inget mera rogivande än att titta på naturens alla färger och lyssna på naturens alla ljud. Så jag hoppas att ett nytt korrigerat bildkollage görs samt att man skippar dessa vid vinkel bilder för dessa är mycket svåra att få till verklighet ifall man inte är van att titta på sådana bilder. Och det är möjligt att göra bild kollage utan vidvinkel, flera andra bolag har gjort detta. Samt att en ny invånarenkät skickas ut till alla adresser i Purmo med uppmaning om att titta på filmen som gjorts, för	voimaloiden koko on virheellinen. Lisäksi kuvauskohdat ovat edelleen täysin kohtuuttomat. Kuvat on otettu paikoista, joissa voimalat näkyvät vähiten ja lisäksi videossa todetaan, että jotkut alueet peittävät näkymän siten, etteivät voimalat näy näin hyvin. Mutta olemmeko unohtaneet kaikki ne Purmon asukkaat, jotka peittävät näkymän muilta? Vai onko hyväksyttävää, että he joutuvat elämään koko teollisuusalue näkökentässään? Milloin päättäjät poistavat €-merkin näkökentästään ja alkavat todella kohdella kunnan asukkaita asukkaina, myös meitä Purmon asukkaita? Eikö meidän elintasollamme ole mitään arvoa? Missä on inhimillisyys? Julkaistu video antaa hyvin realistisen kuvan kauniin luontomme hävityksestä. Meidän kultamme! Hyvänä esimerkkinä voidaan esittää Purmon kirkon ympäristö, jonka osalta videossa sekä kerrotaan että näytetään, miten kauheaksi Purmo muuttuu. Voimalamäärää on tosiaan muutettu, mutta ne sijaitsevat edelleen 2 km etäisyydellä lähimmästä talosta ja 500 m etäisyydellä Stipiksjön-järvestä. Voisi luulla, että alueen suunnittelijoilta puuttuu täysin kyky hahmottaa metrit todellisuudessa. Edelleen ajattelen lähes joka päivä ajaessani Pietarsaareen, että kylläpä UPM:n savupiippu näkyy kauas, jopa Purmoon saakka ainakin yhdessä paikassa! Pelottavinta on, että juuri nämä suunnitellut voimalat ovat kaksi kertaa korkeampia ja lisäksi liikkuvia. He, jotka edelleen väittävät, että voimalat eivät aiheuta häiriöitä ja että niihin tottuu, eivät ole koskaan voineet oleskella kauniilla luonnonalueilla. Maailmassa ei ole mitään niin rauhoittavaa kuin luonnon värien katseleminen ja luonnon äänien kuunteleminen. Toivon siis, että laaditaan uusi korjattu valokuvasovite ja että panoraamakuvat poistetaan, koska niistä on erittäin vaikea saada todellista kuvaa, ellei tällaisiin kuviin ole tottunut. Valokuvasovitteen laatiminen ilman panoraamakuvaa on mahdollista, monet muut

där syns dom verkligen, men även här borde natt-bilderna göras mera verkliga. Nyligen läste man även att elnätet klarar inte heller av mera ström före det byggs ut. Så ingenting känns riktigt genomtänkt med dessa planer. Avslutar denna gång med Pedersöre kommuns egna text från Pedersöre kommuns hemsida: ”Pedersöre är platsen för dig som längtar efter en harmonisk semester, utan trängsel och stress! Här hittar du omväxlande natur och en levande lands-bygd. I trakten finns en rik flora och fauna som du kan upptäcka vid våra fiskevatten eller längs våra vandringsleder. Kommunen har gamla anor och aktiva museiföreningar och fina fornlämning erbjuder intressanta upplevelser. Hyr en egen stuga, shoppa lokalt och närproducerat och upptäck vad en levande landsbygd har att erbjuda just dig! ” Så jag och min familj önskar att Pedersöre kommun skulle stå fast vid sina egna ord hur de marknadsför vår kommun! Och låt hela vårt Pedersöre vara en naturskön kommun!! Som den är i dag! Det bästa på hela vardagen är att komma hem till Purmo, till lugnet. naturen.naturliv. Norrsken. stjärnor. Mörker, Fågelsång. tysthet. Solnedgång. Ja allt vad man har bakom husknuten.	tuulivoimayhtiöt ovat toimineet näin. Toivon myös, että jokaiseen osoitteeseen Purmossa lähetetään asukaskysely, jossa kehotetaan katsomaan videota. Siinä voimalat todella näkyvät, mutta myös videon yökuvista tulisi tehdä totuudenmukaisempia. Hiljattain luin myös, ettei sähköverkko kestä enempää sähköä ennen verkon laajentamista. Suunnitelmien osalta mikään ei tunnu olevan harkittua. Päätän tällä kertaa Pedersören kunnan omalla tekstillä, joka on poimittu kunnan verkkosivuilta: ”Kaipaatko rauhallista lomaa ilman tungosta ja stressiä? Pedersörestä löydät vaihtelevia maisemia ja elävää maaseutua. Seudun monimuotoiseen eläimistöön ja kasvillisuuteen voit tutustua vaelluspoluillamme samoillen tai hienojen kalavesien ääressä. Kunnalla on pitkä historia ja täältä löytyy aktiivisia museoyhdistyksiä ja kiinnostavia muinaisjäännöksiä. Vuokraa oma mökki, osta paikallista ja lähituotettua ja koe, mitä elävä maaseutu voi tarjota juuri sinulle!” Toivomme perheeni kanssa, että Pedersören kunta seisoo omien sanojensa takana markkinoidessaan kuntaamme! Antakaa Pedersören pysyä luonnonkauniina kuntana! Sellaisena kuin se on nyt! Koko päivän kohokohta on saapua kotiin Purmoon, rauhaan. Luontoon. Luonnon elämään. Revontulien ja tähtien äärelle. Pimeyteen. Linnunlauluun. Hiljaisuuteen. Auringonlaskuun. Eli kaikkeen, mikä löytyy nurkan takaa.
Bemötande Fotomontagen har i regel gjorts för ställen där vindkraftverken mest sannolikt kommer att synas och över områden som är kulturhistoriskt eller landskapsmässigt värdefulla eller områden där människor rör sig mycket. I fotomontaget och videon har samma höjdmodell och kraftverksplacering använts. Bilderna för foto-montaget togs med en digitalkamera med 50 mm	**Vastine** Valokuvasovitteet ovat laadittu paikoista, joista tuulivoimalat todennäköisimmin havaitaan ja alu-eilta, jotka ovat kulttuurihistoriallisesti tai maise-mallisesti arvokkaita, tai alueilta, joilla liikkuu pal-jon ihmisiä. Havainnekuvissa ja videon laatimisessa on käytetty samaa voimalasijoittelua ja korkeusmallia. Valoku-vat havainnekuvia varten on otettu digikameralla,

objektiv och inställningar för att så bra som möjligt motsvara människoögat. 360 graders bilderna är en kombination av dessa 50 mm bilder. Videorna som illustrerar vindkraftsparken togs med 17 och 70 mm linser. Fotot från Purmo (fotograferingspunkt 10) och videobilden är tagna från olika punkter, videon togs cirka 200 meter längre ifrån än observationsfotot. Även andra fotomontage och fotograferingspunkter för videofilmen skiljer sig från varandra. På grund av ovannämnda orsaker kan fotomontagen och videorna se lite olika ut och är inte helt jämförbara med varandra. Kapaciteten i det finska elnätet utökas och planer på att förbättra Fingrids elöverföringsnät finns på bolagets webbplats. Vid planeringen av Purmo vindkraftspark har man diskuterat med Fingrid. El från vindkraftsparken överförs till Fingrids kommande elstation i Sandås. Våren 2025 genomförde kommunen en ny invånarenkät. För att det ska vara möjligt att jämföra resultatet i de två enkäterna och därigenom dra slutsatser om hur inställningen bland invånarna har förändrats under planläggningsprocessen gjordes den andra enkäten enligt samma principer som enkäten 2022. Invånarenkäten genomfördes som underlag för beslutsfattande. Invånarenkäternas resultat har presenterats på kommunens webbsida.	joka asetuksiltaan säädetty mahdollisimman lähelle ihmissilmällä havaittavaa kuvaa ja jossa on käytetty 50 mm objektiivia. Otetut kuvat on yhdistetty, jolloin on saatu 360 asteen kuvat havainnekuvia varten. Tuulivoimapuistoa havainnollistava videon kuvaus on puolestaan otettu 17 ja 70 mm linsseillä. Purmon (havainnekuvauspiste 10) havainnekuva ja samalta alueelta otettu videokuva on myös otettu eri kohdista: video on otettu noin 200 metriä kauempaa kuin havainnekuva. Myös muiden havainnekuvien ja kuvauspisteet eroavat toisistaan. Näistä edellä mainituista syistä havainnekuvat ja video näyttävät paikoin erilaiselta eivätkä ole suoraan verrattavissa toisiinsa. Suomen sähköverkon kapasiteettia laajennetaan, ja Fingridillä on sivuillaan suunnitelmat sähkönsiirtoverkon parantamisesta. Purmon tuulivoimapuiston suunnittelussa on keskusteltu Fingridin kanssa. Tuulivoimapuiston sähkö viedään tulevalle Fingridin Sandåsin sähköasemalle. Kunta toteutti uuden asukaskyselyn keväällä 2025. Jotta näiden kahden kyselyn tuloksia voitaisiin verrata toisiinsa ja tehdä päätelmiä siitä, miten asukkaiden asenteet hanketta kohtaan ovat muuttuneet suunnitteluprosessin aikana, toisessa kyselyssä noudatettiin samoja periaatteita kuin vuoden 2022 kyselyssä. Asukaskysely toteutettiin päättäjille päätöksenteon tausta-aineistoksi. Asukaskyselyn tulokset on julkaistu kunnan nettisivuilla.

17 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska)	**Muistutus**
Jag som Markbybo kommer att se rätt stor del av Kraftverken från mitt hus. Som jag ser det så kommer Kraftverket nr. 26 för nära Markby för att vi som By skall kunna utvecklas, människor i byn skall	Markbyn kylän asukkaana tulen näkemään melko suuren osan voimaloista omasta pihastani. Katson, että tuulivoimala nro 26 sijaitsee liian lähellä Markbytä kylän kehitystä ajatellen. Kylän asukkaiden tulee pystyä asumaan täällä,

kunna bo och trivas här och kunna bygga bostäder utan att komma för nära Vindmöllan. Vi har redan Kaitsar Vindpark på västra sidan om oss som planeras och det är ca 2,8 km från vår bostad. Sen är en Projektområde söder om oss under utredning. Därför anser vi att nr 26 tas bort så att Markby skall kunna vara en by för människorna att trivs i.	viihtymään ja rakentamaan asuntoja tarpeeksi kauas voimalasta. Länsipuolelle suunnitellaan jo Kaitsarin tuulivoimapuistoa ja paikka sijaitsee n. 2,8 kilometrin etäisyydellä asunnostamme. Lisäksi eteläpuolella selvitetään hankealuetta. Tästä syystä katsomme, että voimala nro 26 tulee poistaa siten, että Markby säilyisi kylänä, jossa ihmiset voivat viihtyä.
Bemötande Kraftverk 26 sänktes till 270 meter, varvid avståndet till bosättningen är förenlig med kommunens vindkraftsstrategi. Purmo vindkraftspark anhängiggjordes 14.12.2020. Pedersöre kommun ger utlåtande på grannkommunernas framlagda vindkraftsprojekt som påbörjats senare. Privatpersoner har även rätt att yttra sig om vindkraftsprojekt i grannkommunerna.	**Vastine** Voimalaa 26 madallettiin 270 metriin, jolloin etäisyys asutukseen on kunnan tuulivoimastrategian mukainen. Purmon tuulivoimapuisto on tullut vireille 14.12.2020. Pedersören kunta lausuu naapurikunnissa vireillä olevista myöhemmin käynnistetyistä tuulivoimahankkeista. Yksityishenkilöillä on myös oikeus lausua naapurakuntien tuulivoimahankkeista.

18 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska) Kommentarer till förslag på planering av el-linjer: Någonting verkar ha gått snett under planeringen, eftersom ingen information till markägarna kommit innan planeringen av projektet började. Ännu har inte planerarna tagit kontakt med markägarna fastän de ritat in el-linjer. Inte heller är det sagt om det är frågan om mellanspännings- eller högspänningslinjer, jordkabel eller luftlinjer. För att göra kartan mer svårtolkad har inte ens fastighetsgränserna markerats på kartan. Är det så att de vill dra en luftlinje över min mark, då skall den dras över änden av skiftet alternativ 1 med lila linje som jag ritat in, eller alternativ 3 med blå linje, men det gör att det blir mycket	**Muistutus** Kommentti sähkölinjojen suunnitteluehdotuksesta: Vaikuttaa siltä, että suunnittelun yhteydessä jokin on mennyt pieleen, koska maanomistajia ei ole tiedotettu asiasta ennen hankkeen suunnittelun aloittamista. Suunnittelijat eivät edelleenkään ole ottaneet yhteyttä maanomistajiin, vaikka he ovat piirtäneet alueille sähkölinjoja. Ei ole myöskään kerrottu, onko kyseessä keskijännite- vai korkeajännitelinja, maakaapeli vai ilmajohto. Kartan luettavuuden vaikeuttamiseksi edelleen, siihen ei ole merkitty edes kiinteistörajoja. Jos suunnittelijat haluavat vetää ilmajohdon minun mailleni, linja tulee vetää palstan pään yli,

krångligare att bygga med skarpare vinklar. Föreslaget alternativ nr 2 är endast jordkabel-alternativ, något annat godkänner jag inte, ifall det skall snett genom skiftet. Det kan inte ha någon betydelse för rågrannen norröver, eftersom det är ett stort skifte. Mitt lilla skifte blir i praktiken skövlat med alternativ 2 som nu är inritat, om det är luftlinje. Ifall det inte är jordkabel, som kommer att förläggas, men det framgår inte heller. Linjen som är ritad går snett över, och inte längs fastighetsgränsen som skulle vara en naturlig rutt, enligt mitt alternativ 1 blir linjen kortare med svagare vinklar än den nu föreslagna. Se bifogad bilaga ”karta över Finnabba” Det är nu hög tid att planerarna tar kontakt, för att planeringen kan fortsätta. Alla inblandade skall ha möjlighet att säga sin åsikt så att planeringsarbetet kan utföras och att bästa möjliga resultat uppnås, enligt av markägarna godkänd planering.	violetilla viivalla merkityn vaihtoehdon 1 mukaan tai sinisellä merkityn vaihtoehdon 3 mukaan, mutta tällöin rakentaminen on vaikeampaa jyrkempien kulmien vuoksi. Ehdotettu vaihtoehto 2 koskee vain maakaapelia, muuta en hyväksy, jos se vedetään poikittain palstan yli. Tällä ei voi olla mitään merkitystä pohjoiseen rajanaapuriin, koska kyseessä on suuri palsta. Vaihtoehto 2 tarkoittaa käytännössä, että minun pieni palstani hakataan, jos kyseessä on ilmajohto. Ellei kyseessä ole maakaapeli, mutta sitä ei myöskään ilmene. Linja on piirretty poikittain, ei kiinteistön rajaa pitkin, mikä olisi luonnollista. Minun vaihtoehtoni 1 mukaan linjasta tulee lyhyempi ja siinä on loivempia kulmia kuin nyt ehdotetussa. Ks. liitekartta ”Finnabban kartta” Suunnittelijoiden on nyt korkea aika ottaa yhteyttä jatkaakseen suunnittelua. Kaikille osapuolille tulee antaa mahdollisuus esittää mielipiteensä siten, että suunnittelutyö voidaan toteuttaa ja parhain mahdollinen tulos saavuttaa maanomistajien hyväksymän suunnittelun kautta.
Bemötande Purmo Vindkraft Ab beaktar anmärkningen i förhandlingarna gällande arrendeavtalen för elöverföring. Purmo Vindkraft Ab har även utarbetat markarrendeavtal för de elöverföringsrutter som går inom planområdet. Dessutom har man förhandlat med väglagens bestyrelser om placeringen av jordkablar längs vägarna. Utanför planområdet erbjuds markägarna markarrendeavtal med Purmo Vindkraft Ab och processer som definieras av Lantmäteriverket och Miljöministeriet.	**Vastine** Purmo Vindkraft Ab huomioi muistutuksen sähkönsiirron maanvuokrasopimusten neuvotteluissa. Purmo Vindkraft Ab on laatinut maanvuokrasopimukset myös kaava-alueen sisäpuolella olevien sähkönsiirron reittien osalta. Lisäksi tiehoitokuntien kanssa on neuvoteltu teiden varsille tulevien maakaapelien sijoittamisesta. Kaava-alueen ulkopuolella maanomistajille tarjotaan Purmo Vindkraft Ab:n maanvuokraussopimuksia sekä Maanmittauslaitoksen ja Ympäristöministeriön määrittelemiä prosesseja.

19 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska)	**Muistutus**
Vi på (...) vill ännu en gång påminna om vårt ställe där vi planerat ett nytt driftscentrum för nötdjursproduktion. Vi har köpt mark, nyodlat i flera repriser och byggt en väg på området. Vi har arbetat på målet om ett nytt driftcentrum i 25 års tid. Nu befinner sig området plötsligt på ett vindkraftsområde och nära tre planerade vindkraftverk. Vi motsätter oss bestämt genomförandet av detta vansinniga vindkraftsprojekt. Vi kräver att antalet kraftverk minskas kraftigt även i Lillby -Överpurmoområdet. Det måste ges utrymme för befintliga verksamheter och bostäder. Vi var här först! Bifogar karta och hör av er denhär gången om det ännu finns oklarheter om var stället för vårt nya driftcentrum finns. Vi visar er gärna i terrängen.	Me (…) haluamme vielä kerran muistuttaa paikasta, johon olemme suunnitelleet uutta talouskeskusta nautaeläintuotantoon. Olemme ostaneet maata, uudisviljelleet useaan otteeseen ja rakentaneet tien alueelle. Tavoitteemme on 25 vuoden ajan ollut, että saisimme uuden talouskeskuksen. Nyt alue sijaitsee yhtäkkiä tuulivoima-alueella ja kolmen suunnitellun voimalan läheisyydessä. Vastustamme ehdottomasti tämän hullun tuulivoimahankkeen toteuttamista. Vaadimme, että voimaloiden määrää vähennetään reilusti myös Lillbyn-Yli-Purmon alueella. Olemassa olevia toimintoja ja asuntoja varten täytyy antaa tilaa. Olimme täällä ensin! Liitän mukaan kartan ja pyydän ottamaan yhteyttä tällä kertaa, jos uuden talouskeskuksen sijainti on edelleen epäselvä. Näytämme teille paikan mielellämme maastossa.
Bemötande	**Vastine**
Det är tillåtet att bygga utrymmen för djur i området. Vid byggande inom jord- och skogsbruk ska planområdets buller beaktas. I fråga om djurskydd och -stall får bullret inte överstiga 65 decibel. I delgeneralplanen anvisas inga separata områden för husdjursproduktion, utan dessa avgörs av kommunens Tillståndsnämnd via bygglovsansökan. Beteckningen M-1 kompletterades enligt följande: *Området är huvudsakligen reserverat för skogsbruk. Vindkraftverk samt servicevägar, datakommunikationsnät, lager och monteringsområden i anslutning till dem får placeras på särskilt anvisade områden. På området tillåts byggande som betjänar jord- och skogsbruk, som att bygga ett*	Eläintilojen rakentaminen alueelle on sallittua. Maa- ja metsätalouden rakentamisessa tulee huomioida kaava-alueen melu. Muun muassa eläinsuojien ja -tallien osalta melusäädöksenä on, että melu ei saa ylittää 65 desibeliä. Alueelle ei osoiteta erillisiä alueita kotieläintuotantoon, vaan ne ratkaistaan kunnan Lupalautakunnassa rakennuslupahakemustan perusteella. M-1 merkintää täydennettiin: *Alue on varattu pääasiassa metsätaloutta varten. Alueelle saa sijoittaa tuulivoimaloita ja niitä varten tarkoitettuja huoltoteitä, tietoliikenneverkkoja sekä varastointi- ja kokoonpanoalueita niille erikseen osoitetuille alueille. Alueella sallitaan maa- ja metsätalouden*

djurstall, samt friluftsliv. Bestämmelserna om buller ska tas i beaktande vid byggandet. Dessutom bör vindkraftverkens vältavstånd och avståndet för iskastningsrisk på 350 meter tas i beaktande. En länk till kommunens vindkraftsstrategi, som anger kommunens krav på vindkraftsutbyggnad: https://www.pedersore.fi/assets/Dokumentarkiv/Boende-och-miljoe/Vindkraftsstrategin/vindkraftsstrategi-godk.kfg13.2.2023.pdf	*harjoittamista palveleva rakentaminen, kuten karjasuojan rakentaminen, sekä ulkoilu. Rakentamisessa tulee huomioida meluun liittyvät säädökset. Lisäksi tulee huomioida tuulivoimaloiden kaatumisetäisyys ja jäänheittoriskin etäisyys 350 metriä.* Linkki kunnan tuulivoimastrategiaan, jossa määritellään kunnan tuulivoiman rakentamiselle asettamat vaatimukset: https://www.pedersore.fi/assets/Dokumentarkiv/Boende-och-miljoe/Vindkraftsstrategin/vindkraftsstrategi-godk.kfg13.2.2023_fin.pdf

20 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska) Mina söner och jag motsätter oss vindkraftverken nr 38 och nr 42 (Purmo vindkraftsområde, Stennabba), eftersom vi anser att de kommer att inkräkta på gravfriden vid (...) minneslund. Vindkraftverk nr 38 är dessutom helt förkastligt placerat, emedan naturskyddsområdena 2 och 3 bör vara ett enhetligt område utan störningar på viltlivet.	**Muistutus** Vastustamme poikieni kanssa tuulivoimaloita nro 38 ja 42 (Purmon tuulivoima-alue, Stennabba), koska katsomme, että ne kajoavat (…) muistolehtoon. Tuulivoimala nro 38 on lisäksi täysin väärin sijoitettu, koska luonnonsuojelualueiden 2 ja 3 tulee muodostaa yhtenäinen alue ilman riistaeläimiin kohdistuvia häiriöitä.
Bemötande Vindkraftverkens riktgivande lägen (streckade cirklar på kartan) har i sin helhet anvisats inom arrenderade områden för vindkraftverk. Områdena för vindkraftverk (tv-1) ändras så, att de endast har anvisats på fastigheter med arrendeavtal. Marken bearbetas endast på det arrenderade området.	**Vastine** Tuulivoimaloiden ohjeelliset paikat (ympyräkatkoviiva kartalla) sijaitsevat kokonaisuudessaan vuokratuilla tuulivoimaloiden alueilla. Tuulivoimaloiden alueet muutetaan niin, että tuulivoimaloiden (tv-1) alueet on osoitettu ainoastaan kiinteistöille, joilla on vuokrasopimus. Maanmuokkaus toteutetaan vain vuokratulla alueella.

21 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska)	Muistutus
Invånarenkäten var i mitt tycke fortsättningsvis mycket bristfälligt gjord. För över ett år sen påpekade jag att man skulle göra om den och göra bättre men tydligen anser man att den var korrekt. Enkäten gjordes 13.7.2023 och nu först 27.11.2024 får man ta del av de redigerade svaren. Förhoppningsvis tas inget beslut angående denna industri innan responsen på detta nya förslag har adresserats utförligt. Det påstås att varje bostad inom tre km blev skickade enkäten, det stämmer inte i vårt fall. Varifrån räknades gränsen egentligen? Ett minimum är att alla som bor inom en 5 km radie från industrin borde ha blivit tillfrågade. Enkätens svar vinklades till att framhäva de fåtalet positivt inställda svaren istället för att konstatera det faktum att den övervägande delen av responsen var negativ. Det mest tilltalande alternativet var att industrin inte byggs. Kommunen är skyldig att ta de faktiska resultaten i beaktande innan ett beslut i fullmäktige. Nästan 80 % ansåg att konsekvenserna av industrin för det egna livet var negativa. Bäst skulle det fortsättningsvis ha varit att göra en enkät efter att visuella program och mer korrekta fotomontage gjorts tillgängliga för offentligheten. I planen framkommer det även tankar om att eventuellt göra en enkät efter att industrin snurrat i två år och vid behov göra ändringar om responsen är berättigad, dvs detta kommer aldrig att genomföras. Ifall industrin byggs är möjliga förändringar ytterst osannolikt. Att man nästan 1,5 år efter att enkäten gjorts framlägger en video över ett eventuellt scenario är förkastligt. Att man dessutom ”släpper” videon tre dagar innan informationsmötet 16.1.2025 är väldigt sent. Om man tagit invånarna i beaktande så borde videon ha visats på mötet. Att den muntliga informationen till invånarna ställvist enbart gick på	Asukaskysely oli mielestäni edelleen erittäin puutteellisesti laadittu. Yli vuosi sitten huomautin, että se pitäisi laatia uudelleen ja paremmin, mutta ilmeisesti katsotaan, että se oli oikeanlainen. Kysely toteutettiin 13.7.2023 ja nyt vasta 27.11.2024 saamme ottaa osaa muokatuista vastauksista. Toivottavasti tämän teollisuuden osalta ei tehdä päätöstä ennen kuin palaute uudesta ehdotuksesta on kunnolla osoitettu. Väitetään, että kysely lähetettiin jokaiselle 3 km:n säteellä sijaitsevalle asunnolle. Se ei pidä paikkaansa meidän tapauksessamme. Mistä kohdasta raja lasketaan? Kysely olisi pitänyt lähettää vähintään 5 km:n säteelle teollisuudesta. Kyselyn vastauksia painotettiin siten, että yksittäiset positiiviset vastaukset korostuivat sen sijaan, että olisi todettu se tosiasia, että suurin osa palautteesta oli negatiivista. Mielekkäin vaihtoehto oli, ettei teollisuutta rakenneta. Kunta on velvollinen huomioimaan todelliset tulokset ennen valtuuston päätöstä. Lähes 80 % katsoi, että teollisuus aiheuttaa kielteisiä vaikutuksia omaan elämään. Edelleen olisi ollut parempi toteuttaa kysely vasta sitten, kun visuaaliset ohjelmat ja korrektit valokuvasovitteet ovat julkisesti saatavilla. Kaavassa ilmenee myös ajatuksia mahdollisesta kyselystä sen jälkeen, kun teollisuus on ollut toiminnassa pari vuotta ja että muutoksia voidaan tehdä, mikäli palaute on aiheellista. Toisin sanoen, tätä ei tule koskaan tapahtumaan. Jos teollisuus rakennetaan, mahdolliset muutokset ovat erittäin epätodennäköisiä. On moitittavaa, että lähes 1,5 vuotta kyselyn jälkeen julkaistaan video mahdollisesta skenaariosta. On myös hyvin myöhäistä julkaista video 3 päivää ennen tiedotustilaisuutta 16.1.2025. Jos asukkaat olisi otettu huomioon, video olisi

finska var under all kritik. Vi får vänta år för att få svar medan det krävs respons av oss inom 2 veckor efter mötet. Videon är dessutom lagt som olistad på YouTube så fast man skulle vilja se den så är det inte möjligt att hitta den utan att gå via en massa andra sidor. Förhoppningsvis delges alla fullmäktigeledarmöten videon innan eventuellt beslut tas. Jämför man den visuella videon med de fotomontage som finns i delgeneralplanen så finns det tydliga skillnader mellan storleken på verken. Synlighetsanalysen och fotomontagen är fortsättningsvis vinklade så minsta möjliga påverkan av verken ses. Viktiga områden i Purmo kommer att helt ändra karaktär från naturområde till industriområde, fastigheternas värde och byggplatsernas popularitet kommer att minska markant trots att det påstås annat i planen (i Sverige framkom nyligen ett fall där bostadslån inte beviljades pga att bostadens värde hade sjunkit eftersom vindkraftsindustri planerades på området). Ljusen nattetid i videon är inte realistiska, det kan vem som helst se. Ljusens synlighet kommer markant att förändra landskapsbilden. Eftersom Traficom beslutar om mängden lampor och styrkan på ljusen kan det ges många löften om ljusens styrka och synlighet men ingenting är säkert. Vem är egentligen ansvarig ifall industrin byggs och det framkommer att synlighetsanalysen är felaktig och bristfällig. Det framläggs scenarier om hur det kan bli angående ljud och ljus men eftersom inget är slutgiltigt beslutat om varken kraftverksmodellen eller flyghinderljusen så är det bara spekulationer. I planen nämns det eventuella användandet av sågtandade vingar på verken. Vem kontrollerar att de i slutändan faktiskt används. Är då inte hypoteserna för bullermätningarna i så fall oriktiga ifall vingar för att minska på ljud inte används. Detta bör kontrolleras vid ett eventuellt bygglov. I planen nämns även att kraftverken som planeras byggas har en kapacitet på 7 - 10 MW medan bullermätningarna är gjorda utgående från kraftverk på 7,2 MW. Dessutom nämns att en del fundament kommer att	näytetty tilaisuudessa. Suhtaudun erittäin kriittisesti siihen, että suullinen tieto asukkaille esitettiin osittain vain suomeksi. Meidän täytyy odottaa vastauksia useita vuosia, kun meiltä vaaditaan palautetta 2 viikon kuluessa tilaisuuden jälkeen. Videota ei myöskään ole listattu Youtubeen, joten sen katsominen edellyttää, että se löydetään usean muun sivun kautta. Toivottavasti video jaetaan kaikille valtuuston jäsenille ennen kuin mahdollinen päätös tehdään. Jos visuaalista videota verrataan osayleiskaavan valokuvasovitteisiin, voimaloiden koossa on selviä eroavaisuuksia. Näkyvyysanalyysia ja valokuvasovitteita on edelleen vääristetty sitten, että voimaloiden vaikutukset ovat mahdollisimman pienet. Tärkeiden Purmossa sijaitsevien alueiden ilme muuttuu täysin luonnonalueesta teollisuusalueeksi, kiinteistöjen arvo ja rakennuspaikkojen houkuttelevuus laskevat huomattavasti, vaikka kaavassa väitetään muuta (Ruotsissa esiin tuli hiljattain tapaus, jossa asuntolainaa ei myönnetty siksi, että asunnon arvo oli laskenut alueelle suunnittelun tuulivoiman vuoksi). Videossa valot yöaikaan eivät ole realistisia, sen näkee kuka tahansa. Valojen näkyvyys tulee merkittävästi muuttamaan maisemakuvaa. Traficom päättää valojen määrästä ja tehosta, joten videossa voidaan esittää minkälaisia lupauksia tahansa valojen tehosta ja näkyvyydestä, mutta mikään ei ole varmaa. Kuka on oikeasti vastuussa, jos teollisuus rakennetaan ja tulee ilmi, että näkyvyysanalyysi oli virheellinen ja puutteellinen. Melu- ja valotilanteesta esitetään skenaarioita, mutta voimalamallin tai lentoestevalojen osalta ei ole tehty lopullista päätöstä, eli skenaariot ovat vain arvailuja. Kaavassa mainitaan sahalaitaisten lapojen mahdollisesta käytöstä. Kuka tarkistaa, että sellaisia todella käytetään? Eivätkö melumittausten hypoteesit siinä tapauksessa ole virheelliset, jos melua vähentäviä lapoja todella käytetään? Tämä tulee tarkistaa ennen mahdollista rakennuslupaa.

byggas ovanför markytan, dvs höjden på verken kommer att överstiga 300 m. Många osäkerhetsfaktorer här gällande vad som presenteras och vad som faktiskt eventuellt byggs. Gällande analysen för buller och skuggningseffekter är miljöministeriets anvisning fortsättningsvis föråldrad. Vid eventuella bullerolägenheter bör man inte begränsa möjligheten till faktiska mätningar av oberoende instanser. Att föreslå en mätning en till tre gånger högst vartannat år är oetiskt när man tänker på den enskilda individens levnadssituation och rätt till ett drägligt liv. Förhoppningsvis kommer även här uppdaterade och realistiska anvisningar gällande mätning av buller från ministeriet istället för 10 år gamla anvisningar som i dagsläget är föråldrade då kraftverken är mycket högre. Forskare från institutet för hälsa och välfärd medger att bullret kan störa sömnen och mer forskning angående störande ljud från vindkraftverken behövs. Miljöhälsovården är av åsikten att man bör presentera klara och tydliga mål för hur man tar i beaktande den del av befolkningen som anser att vindkraften orsakar störningar / stora förändringar i landskapet och värdefulla naturupplevelser försvinner. Detta har betydelse för människans hälsa och upplevelsen av olägenheter. Fortsättningsvis saknas mål bara beskrivningar. Det räcker inte att påstå att kraftverken är satta tillräckligt långt ifrån bosättningen och att olägenheter inte kan utrotas. Det kan de visst genom att inte bevilja tillstånd! Förhoppningsvis har även oberoende forskning angående lågfrekvent buller vunnit starkare mark i framtiden så inte industrin fortsättningsvis kan påstå att infraljud inte har någon påverkan. Ypperligt att i planen kunna skydda sig själv genom att påstå att ”Om nivåerna av lågfrekvent inomhusbuller håller sig inom de givna åtgärdsgränserna är det sannolikt att även den totala bullernivån underskrider gränsvärdena”. Sannolikhet är inte fakta. Möjligheten till negativa effekter kan inte uteslutas. Problem gällande buller i samband med industrin finns i hela Finland. Rättsprocesser förekommer bl a	Kaavassa mainitaan myös, että suunniteltujen voimaloiden kapasiteetti on 7–10 MW, mutta melumittaukset on tehty 7,2 MW:n voimalaan perustuen. Lisäksi mainitaan, että osa perustuksista rakennetaan maan pinnalle, mikä tarkoittaa, että 300 metrin korkeus tulee ylittymään. Tähän liittyy monta epävarmuustekijää riippuen siitä, mitä esitetään ja mitä mahdollisesti rakennetaan. Melu- ja varjostusanalyysin osalta ympäristöministeriön ohje on edelleen vanhentunut. Mahdollisten meluhaittojen yhteydessä ei tule rajoittaa mahdollisuutta tehdä puolueettomia mittauksia. 1-3 kertaa joka toinen vuosi tehtävien mittausten ehdottaminen on epäeettistä yksittäisen yksilön elämäntilannetta ja oikeutta siedettävään elämään ajatellen. Toivottavasti ympäristöministeriö julkaisee myös päivitettyjä ja realistisia ohjeita melun mittaamiseen sen sijaan, että joudutaan käyttämään 10 vuotta vanhoja ohjeita, jotka ovat vanhentuneet voimaloiden korkeuden kasvaessa. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkijat myöntävät, että melu saattaa häiritä unta ja häiritsevien äänten osalta tarvitaan lisäselvityksiä. Ympäristöterveydenhuolto katsoo, että on esitettävä selkeät tavoitteet sille, miten huomioidaan se osa väestöstä, joka katsoo, että tuulivoima aiheuttaa häiriöitä/suuria muutoksia maisemassa ja että arvokkaat luontokokemukset katoavat. Tällä on merkitystä ihmisen terveyteen ja haittojen kokemiseen. Tavoitteet puuttuvat edelleen, vain kuvauksia esitetään. Ei riitä, että tuulivoiman väitetään sijaitsevan tarpeeksi kaukana asutuksesta ja ettei haittoja voida poistaa. Ne voidaan välttää, jos lupaa ei myönnetä! Toivottavasti puolueeton tutkimus matalataajuisesta melusta on myös yleistynyt tulevaisuudessa, jottei teollisuus edelleen väitä, ettei sillä ole vaikutusta. On erinomaista, että kaavassa voidaan suojata itseään väittämällä, että ”jos matalataajuisen melun taso sisätiloissa ei ylitä toimenpiderajoja, on todennäköistä, että myös kokonaismelutaso alittaa raja-arvot”.

Luhanga, Leppävirta, Ingå och med denna okontrollerbara utbyggnad är fler på kommande. De hypotetiskt påstådda bullermätningarna i tabellerna börjar närma sig gränsvärdena, speciellt i tabellerna för sammanlagda konsekvenser av vindkraftsindustriområdena. Sen ifall kraftverksmodellen ändras så stämmer inte dessa hypotetiska mätningar längre. Kontaktmyndigheter har förutsatt att principen om särskild försiktighet följs i den fortsatta planeringen när det gäller bullerkonsekvenser. Har detta faktiskt uppfyllts? I planen är dessutom är ett flertal bilder och diagram enbart på finska, kvaliteten på vissa bilder är dåliga och fastän man zoomar har man svårt att utläsa vad som egentligen beskrivs. Det börjar väl i dagsläget vara klart för alla att effekterna på miljön, djurlivet och naturen är förödande trots upprepade påståenden om att påverkan är minimal. Konsekvenserna är långvariga. Påverkan på fågellivet kan inte förringas. Beräkningen om fågeldöd baseras på egna gamla undersökningar, sanningsenligheten är under all kritik. Fördrivning av däggdjur sker, men vart ska de ta vägen när industrin i olika kommuner ligger sida vid sida och de ekologiska förbindelserna minskar. De nämnda konsekvenserna för sedvanliga djurarter baseras på 25 år gammal forskning. Trovärdigheten för de påstådda konsekvenserna för djurlivet blir inte heller bättre av att t o m miljöministeriet försökte begrava en rapport om de negativa konsekvenserna för örnar i samband med vindkraftsindustrin. För att nu påpeka på direkta fel /skrivfel i planen så kan vi lugnt sagt säga att flygekorre utredning görs inte genom att observera fladdermusens spillning enligt myndighetsrekommendationerna. I planen nämns att 2 % av området används för industrin. Tyvärr nämns inte hur mycket skog som faktiskt huggs ner sammanlagt vid vägbyggen, dikning, linjedragningar och kraftbyggen. Den markyta som behövs för el stationer har fördubblats sen föregående plan. I den beräknade konsekvensen för	Todennäköisyys ei ole faktaa. Kielteisen vaikutusten mahdollisuutta ei voida sulkea pois. Teollisuuden yhteydessä esiintyy meluongelmia koko maassa. Oikeusprosesseja on meneillään mm. Luhangassa, Leppävirroilla ja Inkoossa. Tämän hallitsemattoman rakentamisen myötä lisää on tulossa. Taulukoiden hypoteettisesti väitetyt melumittaukset alkavat lähestyä raja-arvoja, varsinkin tuulivoima-alueiden yhteisvaikutuksia kuvaavissa taulukoissa. Jos voimalamalli muuttuu, nämä hypoteettiset mittaukset eivät enää pidä paikkaansa. Yhteysviranomaiset ovat edellyttäneet, että jatkosuunnittelussa noudatetaan erityistä varovaisuutta meluvaikutusten osalta. Onko näin tehty? Kaavassa esitetään lisäksi useita kuvia ja kaavioita vain suomeksi. Joidenkin kuvien laatu on huono ja zoomaamallakin on vaikea nähdä mitä niissä kuvataan. Nykyisin alkaa olla melko selvää kaikille, että ympäristölle, eläimistölle ja luonnolle muodostuvat vaikutukset ovat tuhoisat – huolimatta toistuvista väitteitä, että vaikutukset ovat minimaaliset. Vaikutukset ovat pitkäaikaisia. Vaikutuksia linnustoon ei voida ohittaa. Lintujen kuolleisuuden arviot perustuvat omiin vanhoihin tutkimuksiin, todenmukaisuus on kaiken arvostelun alapuolella. Eläinten karkotusta tapahtuu, mutta mihin ne menevät, kun eri kuntien teollisuus sijaitsee vieri vieressä ja ekologiset yhteydet vähenevät. Mainitut vaikutukset yleisiin eläinlajeihin perustuvat 25 vuotta vanhaan tutkimukseen. Väitettyjen eläimiin kohdistuvien vaikutusten uskottavuutta ei myöskään paranna se, että jopa ympäristöministeriö yritti haudata raportin kotkiin kohdistuvista kielteisistä vaikutuksista tuulivoiman yhteydessä. Mainitakseni kaavan virheitä/kirjoitusvirheitä, voidaan todeta, että liitooravaselvitystä ei voida tehdä tarkkailemalla lepakon papanoita viranomaissuositusten mukaisesti.

kolreserven måste hela processen ingå från tillverkning, transport och montering samt de naturresurser som används. I beräkningen av klimatkonsekvenser måste även sjötransporterna beaktas. Hur man ska skydda invånare mot den fara som de direkta störningarna i telekommunikationen orsakar har inte utretts. Elisa begär att olägenheterna för Elisas teletrafik ska beaktas. I influensområdet till projektet i fråga är det inte möjligt att bygga radiolänksystem i framtiden. I det eventuella bygglovet ska nämnas att fundamenten ska tas bort. Detta är nödvändigt för att skydda både markägare och kommunen. Kommunens krav på rivningsfond / garantifond borde även vara realistisk i förhållande till vad det faktiskt kostar vid nedmontering. Från kommunens sida kan man inte minimera kraven i tron det skulle avskräcka investerarna att bygga. Kraven måste följa med vid varje ägarbyte, troligen kineser i slutändan, för industrin säljs till den som betalar bäst. En tillförlitlig rivningsplan och materialförteckning ska finnas. I den första planen nämndes det att markanvändningen enbart var ca 1 ha per mylla, nu mera realistiskt så har det höjts till 2,2 ha, detta påverkar även klimatavtrycket. Det nämns upprepade gånger att på projektområdet finns inget grundvattenområde men letar man noga så hittar man att det finns konsekvenser för det närliggande grundvattnet vid byggandet av jordkablar. Det kommer upprepade påståenden om skyddandet av vattnet men vem kontrollerar att det faktiskt följs. Ett krav som måste finnas vid ett eventuellt bygglov är utredningen och analysen av sura sulfatjordar. Detta krävdes även i MKB responsen. I planen har detta krav förringats och ansvaret lagts på kommunen. På samma gång kan man göra flertalet grundläggande jordanalyser i området med tanke på främmande ämnen / gifter / mikroplaster / biosfener. Analysen borde göras vart 5:e år för att kunna se och jämföra om / ifall / hur mycket olika ämnen förekommer och eventuellt ökar i	Kaavassa mainitaan, että 2 % alueesta käytetään teollisuuteen. Valitettavasti siinä ei mainita miten paljon metsää kaadetaan yhteensä teiden rakentamisen, ojituksen, linjausten ja voimalarakentamisen yhteydessä. Sähköasemia varten tarvittava maa-ala on kaksinkertaistunut edelliseen kaavaan verrattuna. Hiilivarastoon kohdistuvien vaikutusten arviointiin tulee sisältyä koko prosessi: valmistus, kuljetukset, asennukset ja käytetyt luonnonvarat. Ilmastovaikutusten arvioinnissa tulee huomioida myös merikuljetukset. Kaavassa ei ole selvitetty, miten asukkaita suojellaan suorien teleyhteyksien häiriöiden aiheuttamalta vaaralta. Elisa pyytää, että Elisan teleliikenteeseen kohdistuvat haitat huomioidaan. Hankkeen vaikutusalueella radiolinkkijärjestelmien rakentaminen estyy tulevaisuudessa. Mahdollisessa rakennusluvassa tulee mainita, että perustukset tulee viedä pois. Tämä on välttämätöntä sekä maanomistajien että kunnan suojelemiseksi. Kunnan vaatimus purkurahastosta/vakuudesta tulisi myös olla realistinen suhteessa purkamisen todellisiin kustannuksiin. Kunta ei voi esittää liian pieniä vaatimuksia sen uskossa, että sijoittajat luopuvat rakentamisesta, jos vaatimukset ovat liian suuret. Vaatimusten tulee siirtyä jokaiselle uudelle omistajalle, luultavasti lopuksi kiinalaisille, koska teollisuus myydään sille, joka maksaa eniten. Tulee laatia uskottava purkusuunnitelma ja materiaaliselostus. Ensimmäisessä kaavassa mainittiin, että maankäyttö olisi vain n. 1 hehtaaria voimalaa kohden, mutta nyt sitä on lisätty realistisempaan 2,2 hehtaariin. Tämän vaikuttaa myös hiilijalanjälkeen. Kaavassa mainitaan toistuvasti, ettei hankealueella ole pohjavesialuetta, mutta jos katsotaan tarkasti, huomataan, että maakaapeleiden rakentaminen aiheuttaa vaikutuksia läheiselle pohjavedelle. Kaavassa toistetaan lukuisia kertoja, että vesiä suojellaan, mutta kuka tarkistaa, että näin tapahtuu. Mahdollisen rakennusluvan yhteydessä

jordmånen / bär/ svamp efter industrins byggnad. Resultaten ska offentliggöras! Denna analys borde göras av oberoende aktörer som inte är betalda av utländska investerare. Som det är nu ligger forskningen angående mikroplaster rejält efter.

Fortsättningsvis finns ingen rimlig återvinning för rotorbladen, hypoteser framkommer, ej fakta och återvinningsbara rotorblad kommer inte att användas i Purmo. Räddningsverkets utlåtande bör beaktas till fullo, detta har inte gjorts i planen. ”Enligt räddningsmyndigheten är det för att hantera olyckor samt is- och brandriskerna viktigt att man i den plannivå som direkt styr bygglovsprocessen med en allmän planbestämmelse säkerställer att det görs en projektspecifik riskanalys och därpå baserad utredning (brandteknisk- /säkerhetsteknisk utredning). I utredningen bör det framgå hur risker gällande brand, isbildning, blixtnedslag samt olyckor överlag hanteras så att man kan bedöma om de i bygglovet presenterade skyddsåtgärderna är tillräckliga i samband med att bygglov beviljas”

Kommunens fastighetsskatt är något som påpekas vara mycket positivt och det påstås bringa kommunen upp till 400 000 € per kraftverk under dess livslängd. Detta påstående ytterst osannolikt och rejält tilltaget. Eventuellt kommer lagstiftningen att ändra och staten kommer att ta en stor del av denna kaka medan de negativa konsekvenserna för berörda invånare består. Detta är något som måste beaktas vid ett beslut. Det påstådda skapandet av nya arbetsplatser fås även tas med en nypa salt, man kan påstå att man prioriterar inhemsk arbetskraft men vem som får jobbet i slutändan är en annan historia. Arbetsplatser uppkommer enbart under byggskedet. Bara 25 % av investeringarna kommer att stanna i Finland. Påståendet att Pedersöre blir självförsörjande gällande elproduktionen stämmer till en viss del men problemet är att elen stannar inte kvar i kommunen, Sandås station ligger i Nykarleby, ej i Pedersöre, och Fingrid tar hand om den eventuella produktionen. Hur mycket som produceras är helt beroende på vinden. 40 % av

tulee esittää vaatimus happamien sulfaattimaiden selvityksestä ja analyysista. Tätä vaadittiin myös YVA:sta annetussa palautteessa. Kaavassa tätä vaatimusta on vähätelty ja vastuu on siirretty kunnalle. Samaan aikaan alueella voidaan tehdä useita perusteellisia maa-analyyseja vieraita aineita / myrkkyjä / mikromuovia / bisfenolia ajatellen. Analyysi tulisi tehdä joka viides vuosi, jotta voitaisiin tutkia miten paljon aineita esiintyy maassa ja miten ne mahdollisesti lisääntyvät maassa / marjoissa / sienissä teollisuuden rakentamisen jälkeen. Tulokset tulee julkistaa! Analyysi tulisi myös tehdä puolueettomien toimijoiden toimesta, jotka eivät ole ulkomaisten sijoittajien palkkaamia. Tällä hetkellä mikromuovia koskeva tutkimus on pahasti jäljessä.

Edelleen lapojen osalta ei ole olemassa kohtuullista kierrätysmenetelmää. Hypoteeseja esiintyy, mutta ei faktoja. Purmossa ei käytetä kierrätettäviä lapoja. Pelastuslaitoksen lausunto tulee huomioida kokonaisuudessaan. Kaavassa tätä ei ole tehty. ” Pelastusviranomaisen mukaan onnettomuuksien sekä jää- ja tulipaloriskien hallinnan kannalta on tärkeää, että rakennuslupaprosessia suoraan ohjaavalla kaavatasolla varmistetaan yleisen kaavamääräyksen avulla, että hankkeessa tulee tehdä hankekohtainen riskianalyysi ja siihen perustuva selvitys (palotekninen- /turvallisuustekninen selvitys). Riskianalyysista ja sitä seuraavasta selvityksestä tulee ilmetä miten tulipaloon, jäänmuodostukseen, salamaniskuun ja onnettomuuksiin yleensä liittyviä riskejä hallitaan siten, että rakennusluvan myöntämisen yhteydessä voidaan arvioida, ovatko rakennusluvassa esitetyt turvatoimet riittäviä.”

Kunnalle kertyvää kiinteistöveroa pidetään erittäin positiivisena asiana ja kaavassa väitetään, että se tuo kunnalle jopa 400 000 € voimalaa kohden voimalan koko käyttöiän aikana. Tämä väite on erittäin epätodennäköinen ja reilusti yläkantissa. Lainsäädäntö tulee mahdollisesti muuttumaan ja valtio ottaa suuren osan kakusta, mutta kielteiset

kapaciteten har nämnts, detta är troligen en överskattning. Regelkraft saknas totalt än en gång och vindkraftsaktörerna borde vara finansiellt ansvariga för utbyggandet av stamnätet istället för att den enskilda konsumenten som i slutändan betalar för kalaset genom höjda överföringsavgifter. Orimligt att våra pålitliga kärnkraftverk ska begränsa produktionen ifall det blåser mycket och att Finland ska köpa el när det inte blåser.

Är det faktiskt så att utländska investerare kan ha så stor påverkan på beslutsfattandet. Det går tydligen att köpa allt och alla. Mutorna har florerat till höger och vänster. Fritidsbyggnader har arrenderats så de inte ska störa industrin vid bullermätningar och närhet till kraftverk, skog har införskaffats och markägare har köpts. Gränsen för vindkraftsupptagningsområdet har flyttats när privatpersoner har nämnt planer på att bygga djurstall. I Mastbackas fall togs även grundvattenområden bort. Har man inte skrivit på avtalet har påtryckningar skett och som vanligt har markägare bara informerats om att de kommer att mista mark när ledningsgator ska byggas och jordkablar ska dras. Skyddet för den enskilda individen är bedrövligt. Jag har även svårt att tro att de i kommunens ledning själv kom på att föreslå byggförbud på området utan påverkan från vindkraftsindustrin. Hur mycket dikterar industrin kommunens tillvägagångssätt egentligen, är det nu logiskt att pissa på en del av befolkningen så att man får slå sig för bröstet och berömma sig själv för hur mycket man gjort för klimatet? Denna industri kommer att ha förödande konsekvenser för många i lokalbefolkningen. Finns det ingen etik eller moral längre om nån viftar med en tjock plånbok? Förtroendet för vissa politiker och kommunens ledning är minst sagt svag.

De negativa konsekvenserna för berörda invånare överskrider markant de positiva om detta eventuella industribygge tillåts. Konsekvenserna är mycket större än vad som bedöms. Utbyggnaden av vindkraften i den omfattning som föregår nu

vaikutukset jäävät asukkaille. Tämä on otettava huomioon päätöksen yhteydessä. Väitteeseen uusien työpaikkojen luomisesta tulee myös suhtautua varauksella. Voidaan sanoa, että hankkeessa priorisoidaan kotimaista työvoimaa, mutta on toinen asia kuka työn loppujen lopuksi saa. Työpaikkoja muodostuu vain rakennusvaiheessa. Vain 25 % investoinneista pysyy Suomessa. Väite siitä, että Pedersöre pysyy omavaraisena sähköntuotannon osalta on osin totta, mutta ongelmana on, että sähkö ei pysy kunnassa. Sandåsin sähköasema sijaitsee Uudessakaarlepyyssä, ei Pedersöressä, ja Fingrid hoitaa mahdollisen tuotannon. Tuotantomäärä on täysin riippumaton tuulesta. Kaavassa mainitaan 40 % kapasiteetista, mutta tämä on luultavasti yliarviointi. Säätövoima puuttuu edelleen täysin ja tuulivoimatoimijoiden tulisi olla taloudellisesti vastuussa kantaverkon laajentamisesta sen sijaan, että yksittäinen kuluttaja joutuu loppujen lopuksi maksamaan siitä suurempien siirtomaksujen muodossa. On kohtuutonta, että luotettavat ydinvoimalaitoksemme tulevat rajoittamaan tuotantoaan, jos tuulee liikaa ja että Suomi ostaa sähköä silloin, kun tulee liian vähän.

Onko asia todellakin niin, että ulkomaisilla investoijilla on niin suuri valta päätöksenteossa? Kaikki voidaan näköjään ostaa. Lahjomista tapahtuu joka suuntaan. Loma-asuntoja on vuokrattu siten, että ne eivät häiritse teollisuutta melumittausten yhteydessä ja sijaitessaan liian lähellä voimaloita. Metsää ja maanomistajia on ostettu. Tuulenottoalueen rajaa on siirretty, kun yksityishenkilöt ovat maininneet laajentavansa eläinsuojia. Mastbackan yhteydessä poistettiin jopa pohjavesialueita. Ellei sopimusta ole allekirjoitettu, painostusta on esiintynyt ja maanomistajille on vain ilmoitettu, että he menettävät maansa johtokatujen ja maakaapeleiden rakentamisen vuoksi. Yksittäisen yksilön suoja on huono. Minun on myös vaikea uskoa, että kunnan johto itse keksi ehdottaa rakentamiskieltoa alueelle ilman tuulivoimateollisuuden vaikuttamista. Miten

faller inte längre under paragrafen av en samhällelig nytta. Detta är enbart möjliggörandet för utländska investerare att utnyttja Finlands natur genom greenwashing och ekonomisk vinning.	laajasti teollisuus sanelee kunnan menettelyä? Onko loogista sivuuttaa osa asukkaista saadakseen ylistää itseään siitä, miten paljon on tehnyt ilmaston eteen? Tällä teollisuudella tulee olemaan tuhoisat vaikutukset moneen paikalliseen asukkaaseen. Eikö moraalia ja etiikkaa ole enää olemassa silloin, kun joku heiluttaa paksua lompakkoa? Usko joihinkin politiikkoihin ja kunnan johtoon on todella heikkoa. Asukkaisiin kohdistuvat kielteiset vaikutukset ylittävät reilusti positiiviset vaikutukset, jos tämä mahdollinen teollisuusrakentaminen sallitaan. Vaikutukset ovat paljon arvioitua suuremmat. Tuulivoiman laajentaminen tässä laajuudessa ei enää sovi yhteiskunnallista hyötyä koskevan pykälän alle. Tässä on pelkästään kyse ulkomaisten investoijien mahdollisuudesta hyväksikäyttää Suomen luontoa viherpesun ja taloudellisen hyödyn kautta.
Bemötande Sammanfattning av invånarenkäten från 2022 fanns som bilaga till utkastet när det lades fram till påseende 7.6.2023. Sedan dess har dokumentet funnits på Pedersöre kommuns webbsida för projektet. Invånarenkäten skickades ut till alla personer som bor mindre än 3 kilometer från de planerade kraftverken. Avståndet har räknats från vindkraftverken, inte från planområdets yttre gräns. Våren 2025 genomförde kommunen en ny invånarenkät. För att det ska vara möjligt att jämföra resultatet i de två enkäterna och därigenom dra slutsatser om hur inställningen bland invånarna har förändrats under planläggningsprocessen gjordes den andra enkäten enligt samma principer som enkäten 2022. Invånarenkäten genomfördes som underlag för beslutsfattande. Invånarenkäternas resultat har presenterats på kommunens webbsida. I arrendeavtalen avtalas om beloppen och inbetalningsplanen för nedmonterings-depositionen.	**Vastine** Vuoden 2022 asukaskyselyn yhteenveto liitettiin luonnokseen, kun se asetettiin lausuntokierrokselle 7. kesäkuuta 2023. Siitä lähtien asiakirja on ollut saatavilla Pedersören kunnan hankesivustolla. Asukaskysely lähetettiin kaikille alle 3 kilometriä suunnitelluista voimaloista asuville henkilöille. Etäisyys on laskettu tuulivoimaloista alkaen, ei kaava-alueen ulkorajasta. Kunta toteutti uuden asukaskyselyn keväällä 2025. Jotta näiden kahden kyselyn tuloksia voitaisiin verrata toisiinsa ja tehdä päätelmiä siitä, miten asukkaiden asenteet hanketta kohtaan ovat muuttuneet suunnitteluprosessin aikana, toisessa kyselyssä noudatettiin samoja periaatteita kuin vuoden 2022 kyselyssä. Asukaskysely toteutettiin päättäjille päätöksenteon tausta-aineistoksi. Asukaskyselyn tulokset on julkaistu kunnan nettisivuilla. Maanvuokrasopimuksissa on sovittu panttimaksun määrästä ja maksuaikataulusta.

Vindparksägaren betalar in nedmonteringsdepositionen under de första åren som vindkraftsparken är i drift och den kan endast användas för att täcka nedmonteringskostnader. Suomen uusituvat har gjort en bedömning enligt vilken nedmonteringskostnaderna är 10 000 – 85 000 euro per vindkraftverk. För detta projekt är nedmonteringsdepositionen betydligt större och den är dessutom bunden till levnadskostnadsindex. Ju större en vindkraftspark är desto mindre blir den individuella nedmonteringskostnaden för kraftverken. Vindkraftverkets komponenter är värdefullt material och därför ligger det i allas intresse att ta tillvara det. Videon som åskådliggör vindkraftsparken var ytterligare ett sätt att åskådliggöra vindkraften. Videon förevisades under temabordsarbetet vid mötet för allmänheten 16.1.2025. I fotomontaget och videon har samma höjdmodell och kraftverksplacering använts. Fotografierna för visualiseringen är tagna med en digitalkamera med 50 mm objektiv och inställningar för att så bra som möjligt motsvara människoögat. De tagna bilderna har kombinerats, vilket ger 360-gradersbilder för visualiseringarna. Videon som åskådliggör vindkraftsparken har i sin tur filmats med 17 och 70 mm linser. Fotot över Purmo (fotograferingspunkt 10) och videobilden från samma område är tagna från lite olika ställen. Fotografierna för videon har tagits ca 200 meter längre bort jämfört med fotografierna för illustrationen. Det finns även andra små skillnader i illustrationerna och fotograferingsplatserna. Av ovan nämnda skäl kan fotomontagen och videorna se lite olika ut och är inte helt jämförbara med varandra. Tillvägagångssättet för att göra synlighetsanalyser är vedertaget. Synlighetsanalysen kan därför endast betraktas som riktgivande och baserar sig på nuläget i fråga om vindkraftverkens synlighet i omgivningen. I synlighetsanalyserna har man beaktat	Tuulivoimahankkeen omistaja maksaa hankkeen alkuvuosien aikana panttimaksun. Panttimaksu ainoastaan käytettävissä purkutoimintaan. Suomen uusituvat ovat tehneet arvion, jossa jokaisen voimalan purkukustannukset ovat 10 000 – 85 000 euroa per voimala. Tässä kyseisessä hankkeessa tuo varattu pantti on paljon isompi ja lisäksi se on sidottu elinkustannusindeksiin. Mitä isompi tuulipuisto on, sitä edullisempi voimalakohtainen purkukustannus on. Voimalaraaka-aineet ovat arvomateriaaleja, joten niiden hyödyntäminen on myös kaikkien intressien mukaista. Tuulivoimapuistoa havainnollistava video oli ylimääräinen tapa havainnollistaa tuulivoimaa. Havainnollistava video oli 16.1.2025 yleisötilaisuudessa esillä yleisötilaisuuden teemapöytätyöskentelyn ajan. Havainnekuvissa ja videon laatimisessa on käytetty samaa voimalasijoittelua ja korkeusmallia. Valokuvat havainnekuvia varten on otettu digikameralla, joka asetuksiltaan säädetty mahdollisimman lähelle ihmissilmällä havaittavaa kuvaa, eli kinofilmikameran 50 mm objektiivia. Otetut kuvat on yhdistetty, jolloin on saatu 360 asteen kuvat havainnekuvia varten. Tuulivoimapuistoa havainnollistava videon kuvaus on puolestaan otettu 17 ja 70 mm linsseillä. Purmon (havainnekuvauspiste 10) havainnekuva ja samalta alueelta otettu videokuva on myös otettu vähän eri kohdista.Valokuvat videota varten on otettu noin 200 metriä kauempaa kuin valokuvat havainnekuvaa varten. Myös muiden havainnekuvien ja kuvauspisteet voivat eroa hieman toisistaan. Näistä edellä mainituista syistä havainnekuvat ja video näyttävät paikoin erilaiselta eivätkä ole suoraan verrattavissa toisiinsa. Näkyvyysanalyysien laadintatapa on vakiintunut. Näkymäalueanalyysiä voidaankin pitää ainoastaan suuntaa antavana ja nykytilanteeseen perustuvana, mitä tulee tuulivoimaloiden näkymiseen ympäristöönsä. Näkyvyysanalyyseissa on huomioitu puuston suojaava vaikutus sekä maaston topografia.

trädbeståndets skyddande effekt samt topografin i terrängen. Sågtandade blad sänker bullernivån. Plankartan har allmänna bestämmelser om att källjudsnivån får vara 107,8 dB(A). Då får källjudsnivån, oavsett vilka kraftverkstyper som ansökan om bygglov gäller, inte överstiga den på plankartan fastställda nivån 107,8 dB(A). Vindkraftverkens totalhöjd får inte överstiga 300 meter, vilket innebär att totalhöjden inklusive fundament får vara högst 300 meter. Bullermodelleringen har gjorts med en befintlig kraftverkstyp. För närvarande finns det inga 10 MW kraftverk. Även om kraftverkseffekten i framtiden skulle öka till 10 MW bör man vid placeringen av kraftverken följa de gränser som fastställts i kommunens vindkraftsstrategi (minimiavstånd till bosättning samt källjudsnivå) samt nationella bestämmelser och förordningar (som bullerbegränsningar inomhus). Uppskattningen att ca 2 % av planområdet används för kraftverken inkluderar den mark som behövs för kraftverk, nya vägar och elstationer. Uppskattningen inkluderar inte områden för intern eller extern elöverföring, inte heller den vägbreddning som krävs för transporten. Uppskattningen tar inte heller i beaktande fördelningen mellan skog och åkermark på planområdet. Med andra ord omfattar uppskattningen skogsområden och trädlösa områden på planområdet. Planbeskrivningen har kompletterats med information om hur mycket mark som behövs för elöverföringen. Vid planeringen av elöverföringen beaktas befintliga och planerade kraftledningar för att undvika onödig skogsavverkning. Innan byggandet påbörjas görs jordmånsundersökningar i området för att identifiera eventuella sura sulfatjordar. Vid behov kommer sådana att avlägsnas och transporteras till en avfallsstation som tar emot sura sulfatjordar.	Sahalaitasiivet vähentävät melutasoa. Kaavakartta sisältää yleismääräykset, jonka mukaan lähtömelutaso saa olla 107,8 dB(A). Tällöin rakennuslupaa haettavista voimalatyypeistä huolimatta lähtömelutaso ei saa ylittää kaavakartalla määrättyä 107,8 dB(A). Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus ei saa ylittää 300 metriä, vaan niiden kokonaiskorkeus perustuksineen tulee olla 300 metriä. Tuulivoimaloiden melumallinnus on laadittu olemassa olevalla voimalatyypillä. Tällä hetkellä ei ole olemassa 10 MW:n voimalaa. Vaikka voimalan teho kasvaisi tulevaisuudessa 10 MW:iin, tulee voimaloiden sijoittamisen täyttää kunnan tuulivoimastrategiassa esitetyt rajat (minimietäisyys asutukseen sekä lähtömelutaso) sekä kansalliset säädökset ja asetukset (kuten meluarvot sisätiloissa). Arvio, että 2 %:n kaava-alueesta käytetään voimaloille sisältää voimaloiden, uuden tiestön ja sähköasemien tarvitseman maa-alan. Arvio ei sisällä alueita sisäistä ja ulkoista sähkönsiirtoa varten eikä myöskään parannettavien teiden vaatimaa levennystä. Arviossa ei myöskään ole arvioitu metsän ja pellon osuutta tarvittavasta maa-alasta, eli kyseinen 2 % sisältää kaava-alueella olevia metsäisiä sekä puuttomia alueita. Kaavaselostusta on täydennetty niin, että sinne on kirjattu kuinka paljon sähkönsiirto tarvitsee maa-alaa. Sähkönsiirtoa suunniteltaessa huomioidaan olemassaolevat ja suunnitellut voimajohtojen väylät, jotta turhaa metsänkaatoa vältetään. Ennen rakentamista alueella tehdään maaperämittaukset, joissa tunnistetaan mahdolliset happamat sulfaattimaat. Tarvittaessa ne poistetaan ja kuljetetaan jäteasemalle, joka ottaa happamia sulfaattimaita vastaan. Kaavaehdotuksessa on yleismääräys liittyen paloturvallisuuteen ja riskeihin: *Rakennuslupavaiheessa*

Planförslaget har en allmän bestämmelse om brandsäkerhet och risker: *I bygglovsskedet ska riskanalyser gällande brandsäkerhet och nedisning uppgöras.* Det är inte möjligt att ta ställning till eventuella framtida lagändringar i planarbetet.	*on laadittava paloturvallisuutta ja jäätymistä koskevat riskianalyysit.* Mahdollisiin tuleviin lakimuutoksiin ei voida kaavatyössä ottamaan kantaa.

22 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska)	**Muistutus**
Det positiva är att antalet kraftverk han minskats i den norra halvan av området. För att inte leda till en outhärdlig situation angående levnadsbetingelser för Purmoborna måste antalet väderkvarnar ännu halveras i den andra halvan av projektområdet. Personligen tror jag inte på att vindkraft kan bli lönsam utan stöd o bidrag och borde därför inte alls byggas, eftersom de producerar el så gott som enbart när elpriserna är låga. Vindkraftverk han dessutom visat sig ha en kortare livslängd än förväntat. Sammantaget anser jag att vindkraft är en dålig lösning för både miljö, djur och människor och elsystem. Ett avskräckande exempel på hur vindkraftindustrin förstör boendemiljö och natur finns längs Pensalavägen mot Oravais! Före vindkraften kom var vägen genom den långsträckta idylliska byn ett nöje att köra igenom. Inte nu längre! Med önskan om ett vindkraftfritt Purmo.	Positiivista on, että voimaloiden määrää on vähennetty alueen pohjoisella puoliskolla. Jotta tilanne ei muuttuisi elinolosuhteiden osalta sietämättömäksi Purmon asukkaita ajatellen, voimaloiden määrää tulee vielä vähentää puolella hankealueen toisella puoliskolla. Henkilökohtaisesti en usko, että tuulivoima olisi kannattavaa ilman tukea ja apurahoja ja katson, ettei sitä tulisi rakentaa ollenkaan, koska tuulivoima tuottaa sähköä lähes ainoastaan silloin, kun sähkön hinnat ovat alhaisia. Tuulivoimaloiden toimintaikä on myös osoittautunut odotettua lyhyemmäksi. Kaiken kaikkiaan katson, että tuulivoima on huono ratkaisu sekä ympäristön, eläimistön, ihmisten ja sähköjärjestelmän kannalta. Pensalantiellä kohti Oravaista näkyy pelottava esimerkki siitä, miten tuulivoimateollisuus pilaa asuinympäristömme ja luontomme! Ennen tuulivoimaa oli ilo ajaa pitkänomaisen idyllisen kylän läpi. Ei ole enää! Tuulivoimasta vapaata Purmoa toivoen.
Bemötande	**Vastine**
Anmärkningen antecknas för kännedom.	Muistutus merkitään tiedoksi.

23 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska)	Muistutus
För över 20 år sedan satte vi grävmaskinsskopan i marken för fösta gången på den här platsen. För över 20 år sedan började vi nyodla vid ”Bäckslandi”. I över 20 års tid har vi haft stora visioner och drömmar om den här platsen. Med åren har drömmarna växt, visionerna blivit klarare och platsen har kommit att betyda mer för oss än vi någonsin kunnat ana. De senaste åren har arealen växt och bitar fallit på plats och att se ut över marken som vilar inför kommande odlingssäsong är obeskrivligt. Alla år av hårt arbete som resulterat i blödande händer, ömma ryggar och otaliga maskinhaverier har äntligen resulterat i det som vi så länge sett framför oss. För mig personligen är denna plats mina förfäders och förmödrars verk, ett verk som de kämpat med för kommande generationer, min generation. På denna plats drömmer jag om att utvidga verksamheten med en ny ladugård, och jag hoppas innerligt att den platsen ska tas bort från vindkraftsområdet. Här vill jag leva och verka, utan yttre hot som vill beslagta det som vi kämpat så längeför, det arv som en dag ska lämnas över åt mig. Känslan av hjälplöshet är beklämmande, men det minsta jag tycker att vi kan begära är att de vindkraftverk som finns närmast byn ska tas bort. Dels för jordbruks-verksamheten som funnits här länge men också för oss som vill bo här, samt de som kommer vilja flytta hit. För jordbruksverksamheten sätter de planerade vindkraftverken stopp får framtids-planer och för oss som bor här tar det bort vår natur och stillhet. De förstör den plats vi åker till för att andas och vila på, den plats som för oss är hemma. Vi har lyssnat. Nu är det er tur att lyssna på oss.	Yli 20 vuotta sitten aloitimme ensimmäiset kaivuutyöt tällä paikalla. Yli 20 vuotta sitten aloitimme uudisviljelyn ”Bäckslandissa”. Meillä on ollut suuria visioita ja unelmia tästä paikasta jo yli 20 vuoden aikana. Vuosien saatossa unelmat ovat kasvaneet, visiot ovat selkiytyneet ja paikasta on tullut meille tärkeämpi kuin osasimme koskaan arvata. Viime vuosien aikana maa-ala on kasvanut ja asiat ovat asettuneet paikoilleen. Ennen tulevaa viljelykautta lepäävän maan katselemista ei voi sanoin kuvailla. Kaikki vuodet, johon on kuulunut kovaa työtä, verta valuvia käsiä, kipeitä selkiä ja lukuisia konerikkoja ovat vihdoinkin johtanut siihen, mistä unelmoimme niin kauan. Minulle henkilökohtaisesti tämä paikka on minun esi-isieni ja esiäitieni työn tulos, jonka eteen he ovat tehneet kovaa työtä tulevia sukupolvia, minun sukupolveani, ajatellen. Tällä paikalla unelmoin toiminnan laajentamisesta uudella navetalla ja toivon hartaasti, että tämä paikka poistetaan tuulivoima-alueelta. Haluan elää ja tehdä töitä täällä, ilman ulkoisia uhkia, jotka haluavat ottaa meiltä pois sen, mihin olemme pyrkineet niin kauan, perinnön, joka eräänä päivänä annetaan minulle. Avuttomuuden tunne on ahdistava, mutta vähintä mitä voimme vaatia on, että kylää lähimpänä sijaitsevat tuulivoimalat poistetaan. Osittain täällä kauan ollutta maatalous-toimintaa ajatellen, mutta myös ajatellen meitä, jotka haluamme asua täällä ja heitä, jotka haluavat muuttaa tänne. Suunnitellut tuulivoimalat pysäyttävät tulevaisuuden suunnitelmat maataloustoimintaa ajatellen ja me menetämme luontomme ja rauhamme. Voimalat pilaavat paikan, jossa me pystymme hengittämään ja lepäämään, paikan, joka on meidän kotimme. Olemme kuunnelleet. Nyt on teidän vuoronne kuunnella meitä.

Bemötande I delgeneralplanen anvisas inga separata områden för husdjursproduktion, utan dessa avgörs av kommunens Tillståndsnämnd via bygglovsansökan. Det är tillåtet att bygga utrymmen för djur i området. Vid byggande inom jord- och skogsbruk ska planområdets buller beaktas. I fråga om djurskydd och -stall får bullret inte överstiga 65 decibel.	**Vastine** Alueelle ei osoiteta erillisiä alueita kotieläintuotantoon, vaan ne ratkaistaan kunnan Lupalautakunnassa rakennuslupahakemustan perusteella. Eläintilojen rakentaminen alueelle on sallittua. Maa- ja metsätalouden rakentamisessa tulee huomioida kaava-alueen melu. Muun muassa eläinsuojien ja -tallien osalta melusäädöksenä on, että melu ei saa ylittää 65 desibeliä.

24 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska) Som inflyttad i kommunen från Åbo kan jag inte annat än säga att det är en unik möjlighet och resurs för Pedersöre att låta skogen och landskapet vara orörda av industri, vind eller annan, för framtiden, då de mörka och tysta miljöerna kommer att ha ett allt större värde i takt med att just dessa blir allt färre. Det finns inget försvar för att förstöra dessa i o m att de exploaterade miljöerna inte längre kommer att kunna återställas. Förstör inte vår kommun - med det vi har nu kan man allt bättre marknadsföra kommunen för behövlig inflyttning, med fördelar som inte andra har. De som har beslutsrätt här behöver tänka till utanför vingbladsboxen om detta – besluta klokt!	**Muistutus** Olen muuttanut tänne Turusta ja voin vain sanoa, että tulevaisuutta ajatellen Pedersörellä on ainutlaatuinen mahdollisuus jättää metsä ja maisema ennalleen ilman teollisuutta, tuulivoimaa tai muuta. Pimeiden ja hiljaisten alueiden arvo kasvaa tällaisten alueiden harventuessa. Näiden tuhoamiselle ei ole perusteita, koska riistettyjä ympäristöjä ei koskaan voida ennallistaa. Älkää pilatko kuntaamme – saadaksemme tänne lisää asukkaita, pystymme markkinoimaan kuntaamme paremmin sillä, mitä meillä on. Meillä on etuja, joita muilla ei ole. Päätöksentekijöiden täytyy ajatella laatikon ulkopuolelta – ja tehdä viisas päätös!
Bemötande Anmärkningen antecknas för kännedom.	**Vastine** Muistutus merkitään tiedoksi.

25 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska) Vi bor inom 2–3 km från det planerade vindkraftsområdet.	**Muistutus** Asumme 2–3 kilometrin etäisyydellä suunnitellusta tuulivoimapuistosta.

Följande punkter vi vill lyfta fram: En ny invånarenkät borde utföras. Den nya enkäten borde utskickas till samtliga Purmobor. De som bor i området borde höras hur de upplever att de kommer att påverkas av vindkraftsparken ifall den förverkligas. Vi har vid upprepade tillfällen sett en flock (10-15st) med skogsrenar vid området. Hur har projektets konsekvenser för skogsrenen beaktats? Hur påverkar projektets omfattning skogsrenen? Se bild + karta. Varg och Lodjur har även påträffats på området. Hur har projektet beaktat dem? Naturkorridorerna borde beaktas bättre. I dem borde både de planerade möllorna och kablarna beaktas. Vi är tacksamma över att möllornas antal har minskat, dock anser vi att de borde minskas ytterligare. Speciellt i det norra området eftersom det påverkar landsbygdsmiljön från kyrkbyn avsevärt. Vindmölla nr 9 är omgiven av ett luo-område. På vilket sätt garanteras det att naturobjektet inte tar skada vid t.ex. byggnadsskedet? Det är utrymmeskrävande att transportera och resa ett vindkraftsverk. Vindmölla nr 6 är beläget nära en fornlämning och en jordkabel är planerad strax intill. Vindmöllans och jordkabels närhet till fornlämningen gör att det inte går att garantera att den inte tar skada vid t.ex. byggnadsskedet. Vindmölla nr 6 och 9 kunde därför lämnas bort.	Haluamme nostaa esiin seuraavaa: Asukaskysely tulisi toteuttaa uudelleen. Uusi kysely tulisi lähettää kaikille Purmon asukkaille. Alueen asukkailta tulisi tiedustella, millaisiksi he kokevat tuulivoimapuiston vaikutukset, jos tuulivoimapuisto toteutetaan. Olemme toistuvasti nähneet metsäpeuralauman (10–15 yksilöä) alueella. Miten hankkeen vaikutukset metsäpeuraan on huomioitu? Miten hankkeen laajuus vaikuttaa metsäpeuraan? Ks. kuva + kartta. Myös susia ja ilveksiä on tavattu alueelta. Miten ne on huomioitu hankkeessa? Luontokäytävät tulisi huomioida paremmin. Niiden osalta tulisi huomioida sekä voimalat että kaapelit. Olemme kiitollisia siitä, että voimaloiden määrää on vähennetty, mutta katsomme, että niitä pitäisi vähentää lisää. Varsinkin pohjoisosassa, koska voimalat vaikuttavat huomattavasti kirkonkylän maaseutuympäristöön. Voimalan nro 9 ympärillä on luo-alue. Miten varmistetaan, ettei luontokohteelle aiheudu haittaa esim. rakennustöiden yhteydessä? Tuulivoimalan kuljettaminen ja pystyttäminen vaatii paljon tilaa. Tuulivoimala nro 6 sijaitsee muinaisjäännöksen lähellä ja sen viereen on suunniteltu maakaapeli. Voimalan ja maakaapelin läheisyys muinaisjäännökseen tarkoittaa, että esim. rakennusvaiheessa ei voida varmistaa, ettei muinaisjäännös vaurioidu. Tästä syystä voimalat nro 6 ja 9 voisi poistaa.
Bemötande Våren 2025 genomförde kommunen en ny invånarenkät. För att det ska vara möjligt att jämföra resultatet i de två enkäterna och därigenom dra slutsatser om hur inställningen bland invånarna har	**Vastine** Kunta toteutti uuden asukaskyselyn keväällä 2025. Jotta näiden kahden kyselyn tuloksia voitaisiin verrata toisiinsa ja tehdä päätelmiä siitä, miten asukkaiden asenteet hanketta kohtaan ovat

förändrats under planläggningsprocessen gjordes den andra enkäten enligt samma principer som enkäten 2022. Invånarenkäten genomfördes som underlag för beslutsfattande. Invånarenkäternas resultat har presenterats på kommunens webbsida.

Effekterna på skogsren har undersökts noggrannare under hösten 2024 och har beaktats i miljökonsekvensbedömningen och planläggningen. De viktigaste betesområdena och förbindelserna mellan dessa områden har granskats utifrån tillgänglig information. Vindkraftsverken i Purmo är inte belägen i dessa områden. Inom Purmo vindkraftsparks planområde kan det förekomma vinterbetande skogsren, men inte under sommarbetet eller kalvningen. Enskilda skogsrenar betar flitigt på vintern och flyttar i jakt på mat till nya platser när maten tar slut. Inom planområdet finns få områden där det förekommer lav och därför har området inte heller någon stor betydelse för skogsrenens vinterbete.

Vargreviret i Jeppo, som delvis ligger i planområdet enligt uppgifter från 2024, är omfattande. Vargarna rör sig i olika områden, ibland långa vägar. Storleken på vargreviren varierar från år till år. Vargen är en art i bilaga IV till EU:s habitatdirektivet och det är förbjudet att försämra eller förstöra artens föröknings- och rastplatser. Vargar kan även efter vindkraftsparkens förverkligande sporadiskt röra sig i området.

Lo, björn och järv påträffas sporadiskt i området och de kan röra sig i området även i fortsättningen trots vindkraftsparken.

Skogsbruket och det befintliga vägnätet splittrar redan idag skogsområdena inom planområdet. För att minimera ytterligare splittring strävar man efter att placera jordkablarna längs vägarna.

Luo-området i omgivningen kring kraftverk 9 har betecknats med luo-3. Naturområdet i fråga är objekt 6, Karikmossen mosse, som nämns i Natur- och fågelutredning (FCG 2023). Karikmossen är inte

muuttuneet suunnitteluprosessin aikana, toisessa kyselyssä noudatettiin samoja periaatteita kuin vuoden 2022 kyselyssä. Asukaskysely toteutettiin päättäjille päätöksenteon tausta-aineistoksi. Asukaskyselyn tulokset on julkaistu kunnan nettisivuilla.

Kaavan vaikutusten arviointia on tarkistettu syksyllä 2024 metsäpeurojen osalta, eli metsäpeurat on huomioitu vaikutusten arvioinnissa ja myös kaavoituksessa. Metsäpeurojen keskeisimpien laidunnusalueiden ja niiden välisten kulkuyhteyksien sijainnit on tarkistettu saatavilla olevan tiedon pohjalta. Purmon tuulivoimalat eivät sijoitu kyseisille alueille. Purmon tuulivoimapuiston kaava-alueella saattaa esiintyä talvilaidunnuksen aikaan metsäpeuroja, mutta ei kesälaidunnuksen ja vasomisaikaan. Yksittäiset metsäpeurat laiduntavat talvisin laajasti etsien ravintoa ja siirtyvät uuteen kohteeseen ravinnon loppuessa alueelta. Tuulivoima-alueella ei esiinny kuin vähäisin määrin alueita, joissa esiintyy jäkälikköä, joten talvilaidunnuksen suhteen alueella ei ole merkittävää roolia.

Jepuan susireviiri, joka osittain kulkee kaava-alueella vuoden 2024 tiedon mukaan, on laaja. Sudet liikkuvat eri alueilla ja kulkevat pitkiäkin matkoja. Susien reviirien koot vaihtelevat vuodesta toiseen. Susi on EU:n luontodirektiivin liitteen 4 laji, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. Susien satunnainen liikkuminen alueella on tuulivoimapuiston toteuttamisen jälkeen mahdollinen.

Ilvestä, karhua ja ahmaa tavataan alueella satunnaisesti ja ne pystyvät liikkumaan alueella myös jatkossa tuulivoimapuistosta huolimatta.

Metsätalous ja olemassa oleva tieverkosto ovat jo aiheuttaneet metsäalueiden pirstoutumisen kaava-alueella. Pirstoutumisen minimoimiseksi maakaapelit pyritään sijoittamaan teiden viereen.

Voimalan 9 ympäristössä oleva luo-alue on merkitty luo-3 merkinnällä. Kyseessä on luonto- ja

skyddad enligt lagstiftning. Bygget kommer att ske utanför luo-området och avsikten är att minimera effekterna på luo-området. Områden för vindkraftverk (tv-1) har granskats för att säkerställa att avståndet till fornlämningar och andra arkeologiska objekt och områden är tillräckligt. Placeringen av de jordkablar som anges på plankartan är riktgivande. Jordkablar kommer att byggas på östra sidan av vägen för att undvika att skada fornlämning nummer 11. Museiverket eller det regionala ansvarsmuseet kontaktas i bygglovsskedet för att gå igenom varje fornlämningsområde och andra fornlämningar närmare. Kraftverk 2, 14, 30 och 21 på planområdets östra sida togs bort med anledning av landskaps- och naturvärdena. Dessutom sänktes höjden på kraftverk 4, 6, 9 och 17 till 280 meter och höjden på kraftverk 26, 39 och 41 sänktes till 270 meter.	linnustoselvityksessä (FCG 2023) mainittu kohde 6, Karikmossenin suo ei ole turvattu lainsäädännöllä. Rakentaminen toteutetaan luo-alueen ulkopuolella. Vaikutukset luo-alueeseen pyritään minimoimaan. Tuulivoimaloiden alueita (tv-1) tarkistettiin varmistaakseen, että niiden etäisyys muinaisjäännöksiin ja muihin arkeologisiin kohteisiin tai alueisiin on riittävä. Kaavakartalla osoitetut maakaapeleiden sijainnit ovat ohjeellisia. Maakaapelit rakennetaan tien itäpuolelle, jotta vältetään muinaisjäännös numero 11:n vahingoittaminen. Museovirastoon tai alueelliseen museovirastoon ollaan yhteydessä rakennuslupavaiheessa. Silloin käydään tarkemmin läpi jokainen muinasjäännöskohde/ -alue sekä muut arkeologiset kohteet. Kaava-alueen itäpuolella olevat voimalat 2, 14, 30 ja 21 poistettiin maisema- ja luontoarvojen takia. Lisäksi voimaloiden 4, 6, 9 ja 17 korkeutta madallettiin 280 metriin ja voimaloiden 26, 39 ja 41 madallettiin 270 metriin.

26 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska)	**Muistutus**
Undertecknad tycker att det är beklämmande att Pedersöre kommun välkomnar ett stort vinkraftsindustriområde till Purmo. Detta område förstör ett av de sista tysta mörka områdena i hela Österbotten. Så nyligen som 28.1.2025 publicerade Ilta-Sanomat en artikel där bland andra Lukes professor Anne Tolvanen, THL:s forskningsprofessor Maiju Lehtiniemi, SLL:s ordförande Hanna Halmeenpää samt professor Lasse Peltonen från Itä-Suomen yliopisto uttrycker sin oro över den sanslösa utbyggnaden av vindkraft som planeras i Finland. Artikeln ger en	Allekirjoittanut katsoo, että on ahdistavaa, että Pedersören kunta toivottaa suuren tuulivoima-alueen tervetulleeksi Purmoon. Alue pilaa yhden Pohjanmaan viimeisistä hiljaisista ja pimeistä alueista. Hiljattain (28.1.2025) Ilta-Sanomat julkaisi artikkelin, jossa mm. Luken professori Anne Tolvanen, THL:n tutkimusprofessori Maiju Lehtiniemi, SLL:n puheenjohtaja Hanna Halmeenpää ja professori Lasse Peltonen Itä-Suomen yliopistosta esittävät huolta Suomeen suunnitellusta rajusta tuulivoiman laajentamisesta.

grundlig genomgång av riskerna med vindkraften. Många problem lyftes upp, bl.a. hotet mot många arter till följd av att dessas livsområden fragmenteras. Vindkraften har stor inverkan på miljön även på många andra sätt, vilket refereras i artikeln. Bl.a. har konstaterats, att tranor, ugglor och renar har påverkats på fem kilometers avstånd från vindkraftverk.	Artikkelissa kuvataan perusteellisesti tuulivoiman riskejä. Monta ongelmaa nostettiin esiin, mm. moniin lajeihin kohdistuva uhka, kun niiden elinalueet pirstoutuvat. Tuulivoimalla on suuri vaikutus ympäristöön myös monella muilla tavoin, mitkä mainitaan myös artikkelissa. Siinä todetaan muun muassa, että kurkiin, pöllöihin ja poroihin on kohdistunut vaikutuksia 5 kilometrin etäisyydellä tuulivoimasta.
THL har medgett, att ljudet från vindraftverk kan störa sömnen och detta är en sak som borde undersökas mera. Mätexperter i Sverige (bl.a. Ken Mattsson och Leif Persson) har underkänt de mätningar som gjorts och de modelleringar som baserar sig på dessa. Också i Finland förekommer problem med ljudet från vindkraftverken, och saken har i åratal behandlats i rätten i t.ex. Luhanka och Leppävirta. Det lågfrekventa ljudet samt ljusföroreningen från vindkraftsområden kan förorsaka stress och försämra livskvaliteten. Att landskapsbilden förändras så drastiskt kan också innebära en försämring av livskvaliteten. Att det populära skidspåret via Fagerbacka hamnar i vindkraftsområdet höjer inte på något sätt livskvaliteten. Det har tvistats om hur pass mycket det lågfrekventa bullret påverkar människans hälsa, t.ex. hjärta och kärl. Vi har inte kunskapen idag.	THL on myöntänyt, että tuulivoimaloiden aiheuttama melu saattaa vaikuttaa uneen. Tätä pitäisi tutkia laajemmin. Ruotsalaiset mittausasiantuntijat (mm. Ken Mattsson ja Leif Persson) ovat tutkineet tehtyjä mittauksia ja niihin perustuvia mallinnuksia. Myös Suomessa esiintyy tuulivoimameluun liittyviä ongelmia ja asiaa on käsitelty oikeudessa vuosien ajan, mm. Luhangassa ja Leppävirrassa. Tuulivoima-alueiden matalataajuinen melu ja valosaasteet voivat aiheuttaa stressiä ja heikentää elämänlaatua. Elämänlaatu ei mitenkään parane sillä, että Fagerbackan suosittu hiihtolatu sijoittuu tuulivoima-alueelle. Matalataajuisen melun vaikutuksista ihmisiin, esim. sydämeen ja verisuoniin, on väitelty. Meillä ei ole vielä tietoa tästä.
Den fråga som ställs i ovannämnda artikel är, huruvida Finland håller på att begå ett stort misstag. Det är också en fråga som undertecknad skulle vilja ställa till Pedersöre kommun. Det skulle vara på tiden att beslutsfattarna tog till sig de varningstecken som kommit angående vindkraften. Närmare än åtminstone fem kilometer från bebyggelse borde inget vindkraftverk byggas. Och att inte slå vakt om det kanske sista mörka, tysta området i Österbotten är kanske inte på sikt så klokt. Det känns skrattretande att det i planen står, att avståndet till områden särskilt viktiga för naturens mångfald är MINST CA 50m.	Yllä mainitussa artikkelissa kysytään, onko Suomi tekemässä suuren virheen. Tämän kysymyksen haluaisin myös itse esittää Pedersören kunnalle. Päättäjien olisi aika nähdä ilmenneet varoitusmerkit tuulivoimaa koskien. Tuulivoimaloita ei ainakaan tulisi rakentaa 5 kilometriä lähemmäs asutuksesta. Lisäksi Pohjanmaan ehkä viimeisen pimeän ja hiljaisen alueen tuhoaminen ei ehkä ole viisasta pitkällä tähtäimellä. On naurettavaa, että selostuksessa todetaan, että etäisyys luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeisiin alueisiin on VÄHINTÄÄN n. 50 metriä.
Min respons på delgeneralplanen för Purmo vindkraftspark är att inget kraftverk borde byggas	Palautteena Purmon tuulivoimapuiston osayleiskaavasta haluan esittää, ettei yhtäkään

närmare än minst fem kilometer från bebyggelse och att planerna för Purmo vindkraftspark borde slängas i papperskorgen helt och hållet med tanke på naturens mångfald, invånarnas hälsa och landskapsbilden i Purmo ådal.	voimalaa tulisi rakentaa alle 5 kilometrin etäisyydelle asutuksesta ja että Purmon tuulivoimapuiston suunnitelmat tulisi heittää kokonaan roskikseen luonnon monimuotoisuutta, asukkaiden parasta ja Purmonjokilaakson maisemakuvaa ajatellen.
Bemötande I vindkraftverkens omgivning på mindre än fem kilometers avstånd finns inga rast- och födoområden som är viktiga för flyttfågelbeståndet, det vill säga IBA, FINIBA eller MAALI-områden. I planområdet har man identifierat habitat för ugglor och de har beaktats vid placeringen av kraftverken. Flyttfåglarnas rutter har beaktats i natur- och fågelinventeringen (FCG 2023). Av de arter som nämns i anmärkningen ligger ett huvudvårflyttstråk för tranor över planområdet. Inom vindkraftsprojektet har man gjort uppföljningar av flyttningen och i konsekvensbedömningen nämns följande: "I samband med uppföljningar av fågelkonsekvenser i vindkraftsparker under flera flyttperioder som gjorts under de senaste åren (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy 2014–2019, Suorsa 2019) har det konstaterats att största delen av de flyttande fåglarna flyger runt vindkraftsparkerna och väjer för enskilda vindkraftverk. Detta innebär att vindkraftsparker konstaterats ha endast lindriga konsekvenser för fåglarnas flyttstråk och konsekvenserna framkommer främst som lokala förändringar inom flyttstråken när fåglarna strävar efter att flyga runt vindkraftsparkerna. En betydligt mindre del av fåglarna flyger enligt observationerna genom vindkraftsparker. Moderna vindkraftverk ligger emellertid på så långt avstånd från varandra att fåglarna har gott om utrymme att också flyga mellan vindkraftverken.” I MKB-beskrivningen har konsekvenserna bedömts vara ringa. Även om enstaka kollisioner mellan tranor och vindkraftverk har rapporterats, verkar de inte utgöra något större hot mot artens populationer.	**Vastine** Tuulivoimaloiden ympäristöön alle viiden kilometrin etäisyydelle ei sijoitu muuttolinnustolle tärkeitä levähdys- ja ruokailualueita, joita ovat IBA, FINIBA ja MAALI-alueet. Kaava-alueella on tunnistettu pöllöjen elinympäristöjä ja ne on huomioitu voimalasijoittelussa. Muuttolintujen reitit on huomioitu luonto- ja linnustoselvityksessä (FCG 2023). Kaava-alue sijoittuu muistutuksessa mainituista lajeista kurjen kevään päämuuttoreitille. Tuulivoimahankkeessa on suoritettu muuton seurantaa ja vaikutuksien arvioinnissa on mainittu seuraavasti "Viime vuosina suoritetuissa, useita muuttokausia kestäneissä rakennettujen tuulivoimapuistojen linnustovaikutusten seurannoissa (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy 2014–2019, Suorsa 2019) on todettu, että valtaosa muuttavista linnuista kiertää tuulivoimapuistoja ja väistää yksittäisiä tuulivoimaloita. Näin ollen tuulivoimapuistoilla on havaittu olevan vain vähäisiä vaikutuksia lintujen muuttoreitteihin, ja vaikutukset ilmenevät etupäässä paikallisina muutoksina muuttoreittien sisällä lintujen pyrkiessä kiertämään tuulivoimapuistoja. Selvästi pienempi osa linnuista lentää havaintojen perusteella tuulivoimapuistojen läpi. Nykyaikaiset voimalat sijoittuvat kuitenkin niin etäälle toisistaan, että linnuilla on hyvin tilaa lentää myös tuulivoimaloiden välisellä alueella. Vaikutukset on arvioitu YVA-selostuksessa vähäisiksi. Vaikka yksittäisiä kurkien törmäyksiä tuulivoimaloihin on raportoitu, ne eivät näytä olevan merkittävä uhka lajin populaatiolle. Pöllöistä herkimmäksi on kuvailtu huuhkajaa, jolle saattaa syntyä tuulivoimahankkeesta häiriövaikutuksia noin 5 kilometrin etäisyydelle. Kaava-alueen suunnittelussa on pyritty vähentämään vaikutuksia

Berguven har bedömts vara den känsligaste av ugglorna och kan påverkas av ett vindkraftsprojekt på cirka 5 kilometers avstånd. Vid planeringen har man strävat efter att minska konsekvenserna på följande sätt: I planförslaget har vindkraftverk flyttats och en del av kraftverken har tagits bort för att bevara större lugna områden inom planområdet och därigenom och minska påverkan. Delgeneralplanen för Purmo vindkraftspark har utarbetats i enlighet med nationella rekommendationer och förordningar gällande buller. Negativa hälsoeffekter orsakade av lågfrekvent buller från vindkraft har varit ett diskussionsämne, men undersökningar har inte entydigt visat på betydande hälsorisker som bullret skulle medföra. Naturtyperna och naturvärdena i planens luo-områden varierar. Avstånden mellan vindkraftverken och luo-områdena har justerats enligt respektive luo-områdes särdrag. Ifall luo-området ligger i närheten av ett vindkraftverk märks området ut i terrängen i byggskedet.	seuraavilla tavoilla: Kaavaehdotuksessa tuulivoimaloita on siirretty ja osa voimaloista on poistettu, jotta kaava-alueelle jää laajempia rauhallisia alueita ja vaikutuksien vähentämiseksi. Purmon tuulivoimapuiston osayleiskaava on laadittu kansallisten meluun liittyvien suositusten ja asetusten mukaisesti. Tuulivoiman matalataajuisen melun aiheuttamat negatiiviset terveyshaitat ovat olleet keskustelunaiheena, mutta tutkimukset eivät ole yksiselitteisesti osoittaneet siitä johtuvia merkittäviä terveysriskejä. Kaava-alueen luo-alueiden luontotyypit ja luontoarvot vaihtelevat. Tuulivoimaloiden ja luo-alueiden väliset etäisyydet ovat kunkin luo-alueen ominaispiirteiden mukaisia. Mikäli luo-alue sijaitsee tuulivoimalan rakennuspaikan läheisyydessä, merkitään kyseisen luo-alueen sijainti maastoon rakennusvaiheessa.

27 Anmärkning /muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska)	**Muistutus**
Vårt egnahemshus finns högt upp på (...) som enligt ABO vinds film utgör en effektiv barriär mot vindkraftsområdet då man befinner sig nere på landsvägen i Lillby centrum. Jag är mycket ledsen över att vara en del av barriären. Vår trädgård och terass vätter rakt mot söder. Vi kommer att från vårt hem se otaliga kraftverk både dag och natt. Vår familj vistas mycket på vindkraftsområdet, vi cyklar, är ute med hunden, strövar längs Karikbäcken och liknande. Varje gång träffar man andra människor som är ute i naturen. Vi äger rätt så mycket mark på vindkraftsområdet men har inte skrivit på arrendeavtal med Abovind. Jag har	Omakotitalomme sijaitsee korkealla paikalla (…), joka muodostaa ABO Windin videon mukaan tehokkaan näköesteen tuulivoima-alueen suuntaan, kun tarkastelukohta sijaitsee alhaalla maantiellä Lillbyn keskustassa. Olen erittäin surullinen, että olen osa tästä estettä. Meidän puutarhamme ja terassimme sijaitsevat suoraan kohti etelää. Tulemme näkemään lukuisia tuulivoimaloita sekä päivällä että yöllä. Perheemme oleskelee usein tuulivoima-alueella. Pyöräilemme, ulkoilutamme koiraamme, kävelemme Karikbäckeniä pitkin jne. Joka kerta tapaamme muita luonnossa liikkuvia ihmisiä.

försökt lära våra barn att sätta värde på vår mark och hela området här mellan Lillby och Markby och att vi ska förvalta det så bra vi kan. Djuren, naturen och omgivningarna. Jag har aldrig kunnat föreställa mig att allt skulle bli hotat av utlänska storbolags intressen. Vi har också nyligen köpt ett fritidshus strax utanför området. Jag tvivlar på att man vill vistas där överhuvudtaget om detta vansinnesprojekt blir verklighet. Skulle vindkraftsplanerna som de ser ut nu bli förverkligade kommer det med all säkerhet att minska människors intresse att vistas på området. Vindkraftverkens antal måste kraftigt reduceras och åtminstone de kraftverk som är närmast folks bostäder måste tas bort. Hittils har man i processen nästan inte alls beaktat de bostäder som finns närmast. Dethär för inte något gott med sig för Purmo kommundel. Jag hoppas och tror att hela projektet stoppas.	Omistamme melko paljon maata tuulivoima-alueella, mutta emme ole allekirjoittaneet vuokrasopimusta Abo Windin kanssa. Olen yrittänyt opettaa lapsiamme arvostamaan maatamme ja koko Lillbyn ja Markby välissä sijaitsevaa aluetta ja pyrkinyt hallinnoimaan sitä parhaalla mahdollisella tavalla. Eläimiä, luontoa ja ympäristöä. En ole koskaan pystynyt kuvittelemaan, että ulkomaisen suuryhtiön intressit uhkaisivat aluetta. Olemme myös hiljattain ostaneet vapaa-ajan asunnon heti alueen ulkopuolelta. Epäilen, ettemme halua oleskella siellä lainkaan, jos tämä hullu hanke toteutuu. Jos tuulivoima-suunnitelmat toteutuvat nykyisen suunnitelman mukaan, se vähentää varmasti ihmisten kiinnostusta oleskella alueella. Tuulivoimaloiden määrää tulee voimakkaasti vähentää ja ainakin ne voimalat, jotka sijaitsevat lähimpänä asuntoja tulee poistaa. Tähän saakka hankkeessa ei juuri lainkaan ole huomioitu lähimpänä sijaitsevia asuntoja. Tämä ei tuo mitään hyvää Purmoon. Toivon ja uskon, että koko hanke pysäytetään.
Bemötande Kraftverk 2, 14, 30 och 21 på planområdets östra sida togs bort med anledning av landskaps- och naturvärdena. Dessutom sänktes höjden på kraftverk 4, 6, 9, 17, 26, 39 och 41.	**Vastine** Kaava-alueen itäpuolella olevat voimalat 2, 14, 30 ja 21 poistettiin maisema- ja luontoarvojen takia. Lisäksi voimaloiden 4, 6, 9, 17, 26, 39 ja 41 korkeutta madallettiin.

28 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska) Bästa kommun, Jag skriver denna anmärkning med anledning av den planerade vindkraftsparken i Purmo. Efter att ha tagit del av miljökonsekvensbedömningen (MKB) har jag funnit brister som jag anser behöver åtgärdas innan projektet kan gå vidare. Specifikt gäller min invändning att MKB:n inte	**Muistutus** Kirjoitan tämän muistutuksen suunniteltua Purmon tuulivoimapuistoa ajatellen. Olen tutustunut YVA:han ja todennut puutteita, jotka tulee mielestäni korjata ennen kuin hanketta jatketaan. Erityisesti haluan esittää, että YVA ei huomioi vaikutuksia tarpeeksi joidenkin alueen eläin- ja

på ett tillfredsställande sätt beaktar påverkan på vissa djur- och fågelarter i området. Jag anser även att det finns information som är delvis föråldrad. Jag har identifierat följande brister: 1. **Ouppdaterad information av fågelarter** Dokumentet nämner många arter, men saknar en fullständig analys av hur den planerade etableringen påverkar skyddade och hotade fåglar i det planerade vindparksområdet och dess närhet. Speciellt gällande rovfåglar. Dokumentet säger: *Enligt **Forststyrelsens rovfågelregister** (förfrågningar 10/2020) finns det inga kända häckningsplatser för kungsörn eller pilgrimsfalk i projektområdets närhet. Det finns heller inga kända häckningsplatser för fiskgjuse eller havsörn (förfrågningar 10/2020).* Fågelinventeringarna är gjorda år 2021, det vill säga för 4 år sedan. Informationen är ouppdaterad. Jag vill upplysa er om att det finns kungsörnar i det planerade projektområdet. Två kungsörnar har regelbundet observerats mellan Dalabacka-Kauhajärvområdet, bl.a. under älgjaktssäsongen 2024, alltså under flera månaders tid. Kungsörnsparet har även fotograferats vid Sandnabba 2023. I andra områden i Purmo (kring Sexsjö främst) förekommer även den starkt hotade lavskrikan. Det är inte omöjligt att den förekommer även i det planerade vindparksområdet, om än det är svår att upptäcka. I MKB behandlas konsekvenser för med fokus på det häckande fågelbeståndet i skyddsområden. Det står att inga särskilda, värdefulla områden för fågelbeståndet har observerats i kraftledningsrutterna under punkttaxeringen, och att konsekvenserna därför skulle vara obetydliga. Däremot har det bland annat observerats en akut hotad art, ortolansparv, på åkerområdena i direkt anslutning till kraftledningsrutterna. Dokumentet säger:	lintulajien osalta. Katson myös, että osa tiedoista on vanhentunut. Olen tunnistanut seuraavia puutteita: 1. **Päivittämättömät tiedot linnuista** Asiakirjassa mainitaan monta lajia, mutta siitä puuttuu kattava analyysi suunnitellun rakentamisen vaikutuksista suojeltuihin ja uhanalaisiin lintuihin suunnitellulla tuulipuistoalueella ja sen läheisyydessä. Varsinkin petolintujen osalta. Aineistossa todetaan seuraavaa: *Metsähallituksen petolinturekisterin mukaan hankealueen lähiympäristössä ei ole heidän vastuupetolintujen (maakotka, muuttohaukka) tiedossa olevia pesäpaikkoja (tietopyynnöt 10/2020).* Lintuinventoinnit on tehty vuonna 2021, eli 4 vuotta sitten. Tietoja ei ole päivitetty. Haluan informoida, että hankealueella esiintyy maakotkia. Dalabacka-Kauhajärven alueen välillä on säännöllisesti nähty kaksi maakotkaa, mm. hirvenpyynnin yhteydessä 2024, eli usean kuukauden ajan. Maakotkaparista on otettu myös valokuva Sandnabbassa 2023. Muilla alueilla Purmossa (lähinnä Sexsjönin ympäristössä) esiintyy myös erittäin uhanalainen kuukkeli. Ei ole mahdotonta, että sitä esiintyy myös suunnitellulla tuulivoima-alueella, vaikka sitä onkin vaikea havaita. YVA:ssa vaikutuksia käsitellään suojelualueilla esiintyvään pesimälinnustoon keskittyen. Siinä todetaan, että pistelaskennan yhteydessä ei ole todettu erityisiä, arvokkaita lintualueita voimajohtojen alueella ja että vaikutukset ovat täten vähäiset. Sen sijaan voimajohtojen välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla pelloilla on nähty äärimmäisen uhanalainen laji: peltosirkku. Asiakirjassa todetaan seuraavaa:

Enligt Ringmärkningscentralen (förfrågningar 3/2021 och 2/2022) har ringmärkta ungar av bl.a. slaguggla, duvhök, ormvråk, tornfalk och trana påträffats i projektområdet. Dock är merparten av dessa uppgifter flera år gamla, och analys av kartor och flygfoton tyder på att vissa av häckningsplatserna har förstörts genom skogsavverkningar.	*Rengastustoimiston (tietopyynnöt 3/2021 ja 2/2022) tietojen mukaan voimajohtoreittien läheisyydessä on useita peltoalueille sijoittuvia, tuulihaukan ja suopöllön pesäpaikkoja. Tiedot ovat suurelta osin usean vuoden takaa ja osa pesimäpaikoista on jäänyt myöhemmin tehtyjen metsänhakkuiden alle.*
(Åsikt): Det finns hotade, starkt hotade och akut hotade fågelarter som använder området. Varför förstöra markerna de använder? Varför inte bygga upp och bevara den miljö som fåglarna trivs i för att skydda dom, istället för att riskera deras trygghet och livskvalitet genom att manipulera och störa deras naturliga färd- och flyttstråk?	(Mielipide): Alue on uhanalaisten, erittäin uhanalaisten ja äärimmäisen uhanalaisten lintulajien käytössä. Miksi niiden käyttämät maat hävitetään? Miksei aluetta, jolla linnut viihtyvät, voida säilyttää lintujen suojelemiseksi sen sijaan, että niiden turvallisuutta ja elämänlaatuaan uhataan manipuloimalla ja häiritsemällä niiden luonnollisia liikkumis- ja muuttoreittejä?
2. Ouppdaterad inventering av rovdjur	2. **Päivittämätön petoeläininventointi**
Dokumentet säger:	Asiakirjassa todetaan seuraavaa:
Bland de stora rovdjur som listas i EU:s habitatdirektiv bilaga IV(a) förekommer tidvis björn, varg och lodjur i Purmo-regionen. I den senaste hotbedömningen är vargen klassad som starkt hotad (EN) och björnen som nära hotad (NT) (Hyvärinen m.fl. 2019). Alla stora rovdjur föredrar främst lugna områden i skog- och myrmarker där mänsklig aktivitet är begränsad. Deras revir omfattar vanligtvis minst flera tiotals eller till och med flera hundra kvadratkilometer, vilket innebär att de inkluderar en mängd olika livsmiljöer, även sådana med mänsklig påverkan.	*EU:n luontodirektiivin liitteessä IV (a) luetelluista suurpedoista Purmon seudulla esiintyy aika ajoin karhua, sutta ja ilvestä. Uusimmassa uhanalaisuusarvioinnissa susi on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi (EN) ja karhu silmälläpidettäväksi (NT) (Hyvärinen ym. 2019). Kaikki suurpetomme suosivat ensisijaisesti rauhallisia metsä- ja suoalueiden pirstomia salomaita, missä ihmistoiminta on luontaisesti vähäistä. Lajien elinpiirin koko on yleensä vähintään useita kymmeniä tai jopa useita satoja neliökilometrejä, jolloin niiden elinalueille mahtuu monenlaisia ihmistoiminnankin alaisia elinympäristöjä.*
Information om stora rovdjur inom vindkraftsområdet hämtades från databaser från Naturresursinstitutet samt intervjuer med Nederpurmo Jaktförening rf och Överpurmo Jaktklubb. Vargar observeras regelbundet på jaktföreningens marker, särskilt i områdena för projektets nordligaste kraftledningsrutter som överlappar Jeppo-reviret (Heikkinen m.fl. 2022). Reviret är stort, vilket gör att vargar också kan förekomma inom projektområdet. Lodjur rör sig sporadiskt inom området, men ingen permanent lodjursstam finns. Björnar är sällsynta	*Suurpetojen esiintymisestä tuulipuiston alueella saatiin tietoja Luonnonvarakeskuksen tietoaineistoista ja haastattelemalla alueella toimivia Nederpurmo Jaktförening rf:ää ja Överpurmo jaktklubbia. Suurpedoista susia havaitaan säännöllisimmin yhdistyksen metsästysalueilla. Niitä esiintyy etenkin hankkeen pohjoisimpien voimajohtoreittien alueilla, sillä sinne osuu Jeppon reviiri (Heikkinen ym. 2022). Susien reviirit ovat yleisesti laajoja ja myös kaava-alueella susia saattaa liikkua satunnaisesti. Yhdistyksen metsästysalueella liikkuu yksittäisiä*

och observeras mindre ofta än årligen. Järven är mycket sällsynt i området. *Inom projektområdet kan det, med tanke på dess läge och olika djurarters utbredning, finnas exempelvis fladdermöss (såsom nordisk fladdermus, mustaschfladdermus/större mustaschfladdermus och vattenfladdermus), lövgroda, flygekorre, utter samt stora rovdjur (björn, lodjur, varg och järv). Enligt förhandsuppgifter är projektområdet dock inte ett särskilt viktigt förekomstområde för arter som listas i bilaga IV(a) i EU:s habitatdirektiv, och det finns inga kända fortplantnings- eller viloplatser för dessa arter där. Däremot har observationer av flygekorre gjorts cirka 900 meter från projektområdets sydvästra del, i närheten av kraftledningsrutterna.* *Förekomsten av arter enligt habitatdirektivets bilaga IV(a) inom projektområdet och områdena för kraftledningsruttalternativen är möjlig, exempelvis eftersom rovdjurens revir generellt sett är så stora att de ibland kan passera genom projektområdet. Det finns inga kända vargflockar i närheten av projektområdet, men området ligger delvis inom "Jeppo-parrets" revir (Naturresursinstitutet 2021).* I Purmo förekommer alla stora rovdjur. Jag vill poängtera att observationerna ökat under det senaste året. Järv har synts till och rört sig i området för det planerade vindparksområdet. Jag har själv fotograferat spår av den under vintern 2023 i Nybrännområdet, Nederpurmo. Järven har observerats senare också i Purmo. Vintern 2024 tog ett lodjur en vitsvanshjort på Nederpurmo jaktområde. Kadavret besöktes samma kväll av två järvar. (Åsikt): Att vi har denna mångfald i våra skogar känns betydelsefullt och värdefullt, inte bara för mig, men för många andra naturentusiaster i Purmo och Pedersöre. Att beröva djuren möjligheten att ströva och etablera sig fritt i området är i min mening helt fel. Nu har vi äntligen fått hit järven, kungsörnen, lodjuret och skogsrenen, varför störa en plats där de uppenbarligen trivs?	*ilveksiä eikä alueen ilveskantaa arvioida suureksi. Ilveksiä saattaa satunnaisesti liikkua myös kaava-alueella, mutta alueella ei ole pysyvää ilveksen reviiriä. Karhuhavainnot ovat alueella harvinaisia ja niitä tehdään tyypillisesti harvemmin kuin joka vuosi. Ahma on alueella erittäin harvinainen.* *Kaava-alueella saattaa sen sijainnin sekä eri eläinlajien levinneisyyden puolesta esiintyä mm. lepakoita (esimerkiksi pohjanlepakko, viiksisiippa/isoviiksisiippa, vesisiippa), viitasammakkoa, liito-oravaa, saukkoa ja suurpetoja (karhu, ilves, susi, ahma). Ennakkotietojen perusteella kaava-alue ei kuitenkaan ole erityisen tärkeä esiintymisalue luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeille, eikä siellä sijaitse ko. lajien tiedossa olevia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Sen sijaan sähkönsiirron voimajohtoreittien läheisyyteen, noin 900 metrin etäisyydelle kaava-alueen lounaispuolelle sijoittuu liito-oravahavaintoja.* *Luontodirektiivin liitteen IV(a) lajien esiintyminen kaava-alueella ja sähkönsiirron voimajohtoreittivaihtoehtojen alueilla on mahdollista, esimerkiksi suurpetojen reviirit ovat yleensä niin laajoja, että ne saattavat ajoittain kulkea myös kaava-alueella. Kaava-alueen ympäristössä ei ole tunnettuja susilaumoja, mutta kaava-alue kuuluu osittain "Jeppon susiparin" reviiriin (Luonnonvarakeskus 2021).* Purmossa esiintyy kaikkia suurpetoja. Haluan painottaa, että havainnot ovat lisääntyneet viime vuosina. Ahman on nähty liikkuvan suunnitellun tuulivoimapuiston alueella. Olen itse kuvannut sen jälkiä talvella 2023 Nybrännin alueella Ala-Purmossa. Ahma on nähty Purmossa myös myöhemmin. Talvella 2024 ilves kaatoi valkohäntäpeuran Ala-Purmon metsästysalueella. Ruholla kävi myöhemmin illalla kaksi ahmaa. (mielipide): Metsiemme monimuotoisuus tuntuu merkitykselliseltä ja arvokkaalta, ei vain minulle, mutta monelle muulle Purmon ja Pedersören luontoihmiselle. Minusta on täysin väärin, että eläimiltä riistetään mahdollisuus liikkua alueella ja

Vid snöspårinventering i Norrbotten har man sett en viss minskning av järvar i områden där det byggs vindkraftverk. **Källa:** https://www.naturvardsverket.se/4ac152/globalassets/media/publikationer-pdf/8600/978-91-620-8659-6.pdf Spår av lodjur, och rådjurkadaver av lodjur har setts i Nybrännområdet. Åtminstone ett lodjur rör sig regelbundet i Nybrännområdet, medan tre lodjur finns på andra sidan ån, mot Käcko. Detta är färsk information. I september 2024 skriver (...) ett meddelande som sänds ut till jaktföreningarna: *"Det går många olika rykten om vargarna i Purmo. Jag har nu via 100 % säkra källor fått info om att det som väntat skett en vargföryngring i år igen i Jepporeviret. Från Markby har jag viltkamerabilder där hona + 3 ungar syns på bild. Jag har inte tillstånd att dela dessa bilder. En observation av varghona + 6 ungar har också gjorts i Markby och jag bedömer denna observation som sann. Inga av dessa vargobservationer från Nykarlebynejden har man lagt in i Tassu. Det kan också finnas en tidigare unge som håller sig med flocken så att vargarnas antal är max 8-9 st. Enligt tidigare gjorda spårningar vintertid sträcker sig vargreviret från Pensala och Jeppo till västra delen av Lillby/Överpurmo/Forsby."* Bilder av 6 vargungar fotades den 25 juni 2024 längs Jeppovägen finns. Vargreviret och vargflocken med flera generationer finns alltså i och i närheten av det planerade vindparks-området, och som det konstateras i dokumentet är vargen en starkt skyddad art. Tidigare vintrar har vargarna också synts och slagit till i Nederpurmo. I år är det mera lo i området. Att varg, järv och lo numera förekommer regelbundet i jaktområdena (Nybränn-Nåpe-Lillby inkluderat) konstateras i (...)	asettua sille. Olemme nyt vihdoinkin saaneet tänne ahman, maakotkan, ilveksen ja metsäpeuran. Miksi häiritä paikkaa, jossa ne ilmeisesti viihtyvät? Norrbottenissa tehdyssä lumijälkilaskennassa tuulivoima-alueiden läheisyydessä ahman on todettu vähentyneen jonkin verran. **Lähde:** https://www.naturvardsverket.se/4ac152/globalassets/media/publikationer-pdf/8600/978-91-620-8659-6.pdf Ilveksen jälkiä ja ilveksen kaataman kauriin ruhoja on nähty Nybrännin alueella. Ainakin yksi ilves liikkuu säännöllisesti Nybrännin alueella. Joen toisella puolella, Käckon suunnassa, liikkuu kolme ilvestä. Tämä on uutta tietoa. Syyskuussa 2024 (…) kirjoittaa metsästysseuroille lähettämässään viestissä seuraavaa: *"Susista liikkuu paljon huhuja Purmossa. Olen nyt saanut tiedon 100 % varmalta lähteeltä, että Jepuan reviirillä on odotetusti syntynyt pentuja. Minulla on Markbystä riistakamerakuvia, joissa näkyy susiemo ja 3 pentua. Minulla ei ole oikeutta jakaa kuvia. Markbyssä on tehty myös yksi havainto susiemosta + 6 pennusta ja arvioin havainnon olevan oikea. Mitään näistä Uudenkaarlepyyn alueen susihavainnoista ei ole lisätty Tassu-järjestelmään. Voi myös olla, että vanhempi pentu pysyttelee lauman kanssa siten, että susien määrä on korkeintaan 8-9. Aiempien talvella tehtyjen selvitysten mukaan susireviiri ulottuu Pensalasta ja Jepualta Lillbyn/Yli-Purmon/Forsbyn länsiosaan."* 25. kesäkuuta 2024 kuvattiin 6 sudenpentua Jepuantiellä. Susireviiri sijaitsee ja usean sukupolven susilauma oleskelee siis suunnitellulla tuulivoima-alueella ja sen läheisyydessä, ja kuten asiakirjassa todetaan, susi on vahvasti suojeltu laji. Aiempina talvina susia on nähty ja niitä on asettunut myös Ala-Purmoon.

verksamhets-berättelse för 2024 som presenterades på vintermötet 29 januari 2025. 3. **Otillräcklig hänsyn till ekosystem och biologisk mångfald** Den kumulativa effekten av vindkrafts-etableringen på andra djurarter och deras livsmiljöer har inte utretts i tillräcklig omfattning. Miljökonsekvensbedömning (MKB) är ett lagstadgat förfarande där man utreder ett projekts miljökonsekvenser. Målet med MKB-förfarandet är också att öka medborgarnas möjligheter att delta och påverka projektplaneringen. https://www.suomi.fi/service/forfarandet-vid-miljokonsekvensbedomning-ntm-centralen/99980420-f076-4636-a752-d16ae39e5e16 En MKB ska innehålla en noggrann beskrivning av projektets miljöpåverkan, vilket jag anser att denna utredning inte uppfyller i sin nuvarande form, främst gällande djurlivet. Dessutom anges att vissa uppgifter från ringmärkning och rovfågelinventeringar är flera år gamla och att vissa häckningsplatser kan ha förstörts av skogsavverkning. Det nämns att flygekorrar har observerats längs vissa kraftledningsalternativ, men detaljer om antalet individer, deras rörelsemönster eller långsiktig habitatpåverkan saknas. Rapporten anger att fladdermöss förekommer, men ger ingen detaljerad analys av deras aktivitetsnivåer eller höjdfördelning, vilket är avgörande för att bedöma kollisionsrisk vid vindkraftverk. Rätta mig om jag har fel, men dokumentet nämner att kraftledningar kan byggas på gemensamma stolpar eller kringgå ett område för att minska påverkan på flygekorrar, men ger inga detaljer om hur detta praktiskt ska genomföras eller om det är något som denna vindpark kommer att utföra. För skogshöns, som tjäder och orre, nämns att deras spelplatser skyddas genom en sekretessbelagd bilaga, men det saknas information om hur byggnation planeras för att minimera störningar på dessa	Tänä vuonna alueella liikkuu enemmän ilvestä. (…) 2024 todetaan, että susi, ahma ja ilves esiintyvät nykyisin säännöllisesti metsästysalueilla (sis. Nybränn-Nåpe-Lillby). Toimintakertomus esiteltiin talvikokouksessa 29. tammikuuta 2025. 3. **Ekosysteemien ja luonnon monimuotoisuuden puutteellinen huomiointi** Tuulivoimarakentamisen kumulatiivisia vaikutuksia muihin eläinlajeihin ja niiden elinympäristöihin ei ole selvitetty tarpeeksi laajasti. Ympäristövaikutusten arviointi (YVA) on lakisääteinen menettely, jossa selvitetään hankkeen vaikutukset ympäristölle. YVA-menettelyn tavoitteena on myös lisätä kansalaisten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa hankkeiden suunnitteluun.https://www.suomi.fi/palvelut/ymparistovaikutusten-arviointimenettely-ely-keskus/99980420-f076-4636-a752-d16ae39e5e16 YVA tulee sisältää tarkan selostuksen hankkeen ympäristövaikutuksista ja katson, että selostus ei nykyisessä muodossaan täytä vaatimusta, etenkin eläimistön osalta. Lisäksi todetaan, että jotkut rengastustiedot ja petolintujen inventoinnit ovat useita vuosia vanhoja ja että jotkut pesimispaikat on hävitetty metsänhakkuun yhteydessä. YVA:ssa mainitaan, että liito-oravia on havaittu joidenkin voimajohtovaihtoehtojen varrella, mutta tarkkoja tietoja yksilöiden määrästä, liikkumiskuvioista ja elinympäristöön kohdistuvista pitkäaikaisista vaikutuksista ei ole esitetty. Raportissa todetaan, että lepakoita esiintyy, mutta niiden aktiviteettitasosta tai korkeusjakaumasta ei esitetä yksityiskohtaista analyysia, mikä on ratkaisevaa törmäysriskin arvioimiseksi. Korjatkaa, jos olen väärässä, mutta asiakirjassa mainitaan, että voimajohdot rakennetaan yhteispylväisiin. Vaihtoehtoisesti alue kierretään liito-oraviin kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi. Raportissa ei kuitenkaan esitetä yksityiskohtia siitä, miten tämä toteutetaan

platser. Ingen konkret strategi beskrivs för att återställa eller kompensera för förlorade livsmiljöer. Jag anser att dokumentet är delvis föråldrat och saknar viktiga artobservationer. Jag anser därför på att: - En kompletterande inventering av fåglar och andra skyddade djurarter genomförs i uppdaterad upplaga. Annars riskerar projektet förstöra stråk och boplatser för både tidigare och nyligen etablerade, nära hotade och starkt hotade arter i området. - En noggrannare analys görs av de samlade ekologiska effekterna på området. Jag ber kommunen att beakta detta och ser fram emot ett svar på hur ni avser att hantera dessa aspekter i processen.	käytännössä tai jos se toteutetaan tuulivoimahankkeessa. Metsäkanalintujen, kuten metson ja teeren osalta, mainitaan, että niiden soidinpaikkoja suojellaan salassa pidettävän liitteen mukaisesti, mutta raportissa ei esitetä tietoja rakentamisen suunnittelusta häiriöiden vähentämiseksi näillä paikoilla. Raportissa ei esitetä konkreettista strategiaa menetettyjen elinympäristöjen ennallistamisesta tai korvaamisesta. Katson, että asiakirja on osin vanhentunut ja että siitä puuttuu tärkeitä lajihavaintoja. Katson siksi, että: - Lintujen ja muiden suojeltujen eläinlajien osalta tulee laatia täydentävä inventointi. Muuten hanke uhkaa sekä aiemmin että hiljattain alueelle asettuneita, silmälläpidettäviä ja erittäin uhanalaisia lajeja. - Kumulatiivisista ekologisista vaikutuksista alueella tulee tehdä yksityiskohtaisempi analyysi. Pyydän kuntaa huomioimaan tämän ja odotan vastausta siihen, miten aiotte huomioida nämä näkökohdat prosessissa.
Bemötande Havs- och kungsörnarnas boplatser samt uppgifter om artobservationerna kontrollerades i mars 2025. Inom planområdet och i dess omgivning finns inga identifierade havsörns- eller kungsörnsbon. Under vårflytten färdas havsörnarna efter födan och kan färdas långa sträckor. Kadaver i området lockar havsörnarna. Observationerna av lavskrika kontrollerades med en laji.fi-sökning samt i Tiira-materialet. Lavskrika har inte observerats i planområdet. Stora rovdjur rör sig sporadiskt inom planområdet. Vargreviret i Jeppo är stort, livskraftigt och sträcker sig delvis till planområdet. Revirets kärnområde	**Vastine** Meri- ja maakotkien pesäpaikat sekä havaintotiedot on tarkistettu maaliskuussa 2025. Kaava-alueella eikä sen ympäristöstä ole tunnistettuja meri- tai maakotkien pesiä. Kevät muuton aikana merikotkat vaeltavat ravinnon mukaan ja voivat vaeltaa pitkiäkin matkoja. Alueella olevat haaskat houkuttavat merikotkia. Kuukkelihavainnot tarkistettiin laji.fi haulla sekä Tiira-aineistosta. Kaava-alueella ei ole havaittu kuukkelia. Suurpetoja saattaa satunnaisesti liikkua kaava-alueella. Jepuan susireviiri on laaja ja elinvoimainen. Reviiri kulkee osittain kaava-alueella. Reviirin

antas, baserat på observationer, ligga utanför planområdet. Vargrevirens storlek varierar från år till år. De årliga uppskattningarna av vargstammens storlek har visat att byggande av en vindkraftspark i ett vargrevir inte nödvändigtvis påverkar vargstammens storlek (till exempel i Pyhäjoki). Det finns dock brist på forskning om de stora rovdjuren. Skogsbruket och skogsvägarna i planområdet har redan förändrat och splittrat skogarna och myrarnas karaktär. På grund av brister i forskningen finns det inga tydliga anvisningar om hur planeringen av ett vindkraftsprojekt borde genomföras för att bäst beakta de stora rovdjuren. I planområdet har de stora rovdjuren beaktats på följande sätt: I planförslaget har vindkraftverk flyttats eller tagits bort för att bevara större områden mellan kraftverken, där djuren kan röra sig. Vargen är en art i bilaga IV till EU:s habitatdirektivet och det är förbjudet att försämra eller förstöra artens föröknings- och rastplatser. Vargar kan även i fortsättningen som tidigare röra sig i vindkraftsområdet. Lo, björn och järv påträffas sporadiskt i området och de kan röra sig i området även i fortsättningen trots vindkraftsparken. Projektets externa elöverföringsruttgår från planområdets södra del och utnyttjar den befintliga kraftledningen. Vid den planerade externa elöverföringsrutten har man inte observerat ortolansparvar i inventeringen, som utarbetades hösten 2024, av det häckande fågelbeståndet och flygekorrar. De värden som knyter an till fågelfaunan är inte särskilt betydande längs den externa elöverföringsrutten. Vid planeringen av den externa elöverföringsrutten strävar man efter att beakta naturvärdena i området. Om planeringen av den externa elöverföringsrutten ordnades ett arbetsmöte med NTM-centralen i Södra Österbotten i februari 2025.	ydinalue oletetaan havaintojen perusteella sijoittuvan kaava-alueen ulkopuolelle. Susien reviirien koot vaihtelevat vuodesta toiseen. Susien vuotuiset kanta-arviot ovat näyttäneet, että tuulivoimapuiston rakentaminen susireviirille ei välttämättä vaikuta susikannan kokoon (esimerkiksi Pyhäjoen reviiri). Suurpetoihin liittyvä tutkimustiedon puute kuitenkin tunnistetaan. Metsätalous ja siihen liittyvät tiet ovat jo muuttaneet ja pirstoneet kaava-alueen metsien ja soiden luonnetta. Tutkimustiedon puutteiden takia ei ole selkeitä ohjeistuksia siitä, miten tuulivoimahankkeen suunnittelua tulisi toteuttaa suurpetojen osalta. Kaava-alueella on pyritty huomiomaan suurpetoja seuraavin tavoin: Kaavaehdotuksessa tuulivoimaloita on siirretty ja osa voimaloista poistettu, jotta kaava-alueelle jää laajempia alueita tuulivoimaloiden väliin. Alueella liikkuva eläimistö pystyy hyödyntämään kyseisiä alueita alueella ja sen kautta liikkuessaan. Susi on EU:n luontodirektiivin liitteen lV laji, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. Susien satunnainen liikkuminen tuulivoima-alueella on jatkossakin mahdollista. Ilvestä, karhua ja ahmaa tavataan alueella satunnaisesti ja ne pystyvät liikkumaan alueella myös jatkossa tuulivoimapuistosta huolimatta. Hankkeen ulkoinen sähkönsiirtoreitti kulkee kaava-alueen eteläosasta hyödyntäen olemassa olevaa voimajohtolinjaa. Suunnitellun ulkoisen sähkönsiirron reitiltä ei ole tunnistettu peltosirkkua syksyllä 2024 laaditun ulkoisen sähkönsiirtoreitin pesimälinnusto- ja liito-orava selvityksessä. Ulkoisen sähkönsiirtoreitin linnustolliset arvot eivät ole kovin merkittäviä. Ulkoisen sähkönsiirtoreitin suunnittelussa pyritään huomioimaan alueen luontoarvot. Ulkoisen sähkönsiirtoreitin suunnittelussa on järjestetty työneuvottelu Etelä-Pohjanmaan ELY keskuksen kanssa helmikuussa 2025.

Luo-områdena inom planområdet är också viktiga för fågelbeståndet. I planförslaget har de områden som är viktiga för fågelbeståndet granskats. Utgående från granskningen har vindkraftverkens placering och vindkraftsområdena (tv-1) justerats. Det är möjligt för fåglar att flyga i planområdet och vid placeringen av kraftverken har man tagit hänsyn till naturvärdena. Målet är att vindkraftens konsekvenser för fågelpopulationerna och deras livsmiljöer ska vara så små som möjligt. Fladdermusinventeringarna har gjorts och rapporterats i enlighet med Chiropterologiska föreningen i Finlands rekommendationer till dem som utför fladdermuskartläggningar, dem som beställer fladdermuskartläggningar och de myndigheter som använder kartläggnings-uppgifterna (Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen suosituksia lepakkokartoitusten tekijöille, tilaajille ja kartoitustietoja käyttäville viranomaisille, 2023). I planområdet påträffades bara ett fåtal nordiska fladdermöss och en mustaschfladdermus. Det finns inga värdefulla fladdermusområden inom planområdet. Med dagens metoder är det omöjligt att fastställa på vilken höjd fladdermusen flyger och att observationerna är så få tyder på att fladdermössens aktivitet i området är ringa. Således är risken för att fladdermössen ska kollidera med vindkraftverk mycket liten och obetydlig på artpopulationsnivå. Konsekvenserna för naturen har utretts vid bedömningen av miljökonsekvenserna och enligt kontaktmyndigheten har utredningarna i huvudsak varit tillräckliga. Till de delar som utredningarna inte var tillräckliga har de kompletterats. För tjädrarnas del utarbetades en kompletterande inventering i planområdet våren 2024. Dessutom gjordes en kompletterande utredning om ekologiska värden och förbindelser i planområdet hösten 2024. En inventering av det häckande fågelbeståndet och flygekorrar gjordes för den externa elöverföringsrutten år 2024. Flygekorrar tas i beaktande vid planeringen av elöverföringsrutten. Inga flygekorrar har	Kaava-alueen luo-alueet ovat myös linnustolle tärkeitä. Kaavaehdotukseen on tarkistettu linnustolle tärkeät alueet, jonka pohjalta tuulivoimaloiden sijaintia sekä tuulivoima-alueita (tv-1) on tarkistettu. Kaava-alueella linnut kykenevät lentämään, ja voimaloiden sijoittelussa on otettu huomioon luontoarvot. Tavoitteena on, että tuulivoiman vaikutukset lintupopulaatioihin ja niiden elinympäristöihin pysyvät mahdollisimman vähäisinä. Lepakkoselvitykset on tehty ja raportoitu Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen ohjeen mukaisesti lepakkoselvitysten toteuttajille, tilaajille ja selvitystietoja käyttäville viranomaisilla (Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen suosituksia lepakkokartoitusten tekijöille, tilaajille ja kartoitustietoja käyttäville viranomaisille 2023). Kaava-alueella havaittiin vain muutamia pohjanlepakkoyksilöitä ja yksi viiksisiippalaji. Kaava-alueella ei sijaitse arvokkaita lepakkoalueita. Lepakoiden lentokorkeutta on nykyisillä menetelmillä mahdotonta määrittää, ja havaintojen vähäisyys kertoo heikosta lepakoiden aktiivisuudesta alueella. Näin ollen lepakoiden törmäysriski on hyvin vähäinen ja lepakkolajien populaatiotasolla merkityksetön. Luontoon kohdistuvat vaikutukset on selvitetty ympäristövaikutusten arvioinnissa, ja yhteysviranomaisen mukaan selvitykset ovat olleet pääosin riittäviä. Niiltä osin kuin selvitykset eivät olleet riittäviä, on selvityksiä täydennetty. Metsojen osalta kaava-alueelle laadittiin täydentävä selvitys keväällä 2024. Lisäksi kaava-alueelta laadittiin täydentävä selvitys ekologisista arvoista ja yhteyksistä syksyllä 2024. Valitun ulkoisen sähkönsiirtoreitin alueelta on laadittu pesimälinnusto- ja liito-orava selvitys vuonna 2024. Sähkönsiirtoreitin suunnittelussa otetaan liito-oravat huomioon. Kaava-alueella ei ole havaittu liito-oravia minkä lisäksi ympäristö ei ole liito-oraville parhaiten soveltuvaa.

observerats i planområdet och miljön är heller inte optimal för flygekorrar.	

29 Anmärkning / muistutus

Anmärkning (Originalspråk är svenska)	**Muistutus**
Purmo vindkraftsområde ligger i ett förhållandevis lugnt skogsområde där mänsklig verksamhet är ringa. Stormossen, Larvomossen och Storträsket är outdikade myrområden och de delvis igenväxta sjöarna i norra delarna är viktiga livsmiljöer för fåglar. Enligt natur- och fågelutredningen är myrområdena viktiga biotoper och därför bör större avstånd skapas mellan vindkraftsverken och LUO områden. 50 m är otillräckligt för att skydda randområden. Abborvattnet och Stipik har stora naturvärden. Stipiksjön är ett värdefullt rekreationsområde med 4-500 besökare/lösta fiskekort årligentåndet mellan. Dessa värden skulle i väsentlig grad skadas om vindmöllorna kommer så nära som 500 m. Avståndet borde vara märkbart längre för att minimera visuella störningar och ljudstörningar. Jag anser att avståndet mellan vindkraftsverken och LUO områden bör vara minst 500 m och avståndet mellan vindkraftsverken och sjöarna bör vara minst 1500 m.	Purmon tuulivoima-alue sijaitsee suhteellisen rauhallisella metsäalueella, jossa ei esiinny ihmistoimintaa. Stormossen, Larvomossen ja Storträsket ovat ojittamattomia suoalueita, ja osiin umpeen kasvaneet järvet pohjoisosissa ovat tärkeitä elinympäristöjä linnuille. Luonto- ja lintuselvityksen mukaan suoalueet ovat tärkeitä biotooppeja. Tämän vuoksi tuulivoimaloiden ja LUO-alueiden välistä etäisyyttä tulee lisätä. 50 metriä on liian vähän reuna-alueiden suojelemiseksi. Abborrvattnetilla och Stipikillä on suuria luontoarvoja. Stipiksjön on arvokas virkistysalue, jolla on vuosittain 400-500 kävijää/lunastettua kalakorttia. Tuulivoimaloiden sijoittaminen jopa 500 metrin etäisyydelle aiheuttaisi merkittäviä kielteisiä vaikutuksia näille arvoille. Etäisyyden tulisi olla huomattavasti suurempi visuaalisten häiriöiden ja meluhäiriöiden minimoimiseksi. Katson, että tuulivoimaloiden ja luo-alueiden välisen etäisyyden tulla olla vähintään 500 metriä ja että tuulivoimaloiden ja järvien välisen etäisyyden tulee olla vähintään 1 500 metriä.
Bemötande	**Vastine**
Naturtyperna och naturvärdena inom planens luo-områden varierar. Avstånden mellan vindkraftverk (tv-1) och luo-områden har kontrollerats enligt respektive luo-områdes särdrag. I delgeneralplanen har man utgått från att Stipiksjön och Abborvattnet har rekreationsvärden, vilket har beaktats vid placeringen av kraftverken.	Kaava-alueen luo-alueiden luontotyypit ja luontoarvot vaihtelevat. Tuulivoimaloiden (tv-1) ja luo-alueiden väliset etäisyydet on tarkistettu kunkin luo-alueen ominaispiirteiden mukaan. Osayleiskaavassa on edetty lähtökohdasta, että Stipiksjön ja Abborrvattnetilla on virkistysarvoa, mikä on huomioitu voimalasijoittelussa.